TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXVI. ročník • Číslo 10/2026 • Cena 20,- Kč

VELKÝ TÝNEC

7
Naše obec obhájila prvenství v soutěži O keramickou popelnici

11
Týnecká folková zahrada posedmé

12-13
Pohádková cesta k zámku bavila nejen děti

14 Čím vším žili na prahu podzimu ve Vsisku

Na Pohádkové cestě na zámek děti potkaly i vodnickou rodinu
Foto: archív Komise pro volnočasové aktivity ZO VT

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři,
s přicházejícím podzimem se příroda kolem nás halí do pestrých barev a přestože se příroda pomalu ukládá k odpočinku, v naší obci rozhodně žádný útlum nenastává. Při pohledu na uplynulé týdny i nadcházející plány je zřejmé, že Velký Týnec žije naplno a nabízí pestrou škálu kulturních, společenských i sportovních událostí.
Ohlédneme-li se za minulým měsícem, můžeme s hrdostí konstatovat, jak bohatý společenský život v naší obci máme. Zámecký areál hostil již 7. ročník Týnecké folkové zahrady, která v pohodové atmosféře přilákala početné publikum. Velkému zájmu dětí i dospělých se těšila nově koncipovaná Pohádková cesta k zámku, jež nahradila tradiční Pohádkový les a přinesla dětem nejen kouzelný příběh s deseti úkoly, ale také skvělý výtěžek pro mobilní hospic Nejste sami.
Společenský ruch nechyběl ani v dalších částech obce. Ve Vsisku se po prázdninové pauze uskutečnilo slavnostní pasování prvňáčků spojené s otevřením nového dětského i multifunkčního hřiště a třetí zářijový víkend patřil tradičním vsiským hodům s Cimbálovou muzikou Primáš i oblíbenému Koláčkobraní. Živo bylo i v Čechovicích, kde se rovněž úspěšně odehrály tradiční čechovické hody.
Týnec však umí žít i sportem! Uplynulé dny patřily také sportovním nadšencům na tenisových i volejbalových kurtech, kde proběhl XVI. ročník tenisového turnaje v losované čtyřhře *Vrba Cup 2026* a VI. ročník beachvolejbalového turnaje *Týnec Beach 2026*. Všem pořadatelům a dobrovolníkům patří za organizaci těchto akcí velký dík.
V tomto čísle byste neměli přehlédnout ani věcné a inspirativní reportáže. Zvláštní pozornost doporučuji věnovat článku Michala Svitáka, který zachycuje účast čtyřčlenného družstva našich týneckých dobrovolných hasičů na náročném mezinárodním výcviku *Czech Wildfire Academy 2026* v České Rybné. Naši hasiči si v obrovské konkurenci a v plném nasazení prověřili schopnosti při zásazích u požárů v přírodním prostředí.
V tomto čísle Vám v *Přesazích* přinášíme rozhovor s výjimečnou ženou Dinou Štěrbovou, uznávanou matematičkou a vysokoškolskou pedagožkou, pro niž se náročný akademický obor i vysokohorské lezení staly formou vnitřní svobody. Ve věku 65 let odstartovala novou, neméně dobrodružnou etapu života založením nemocnice a dívčí školy v odlehlé vesnici Arando v Himalájích. Celým rozhovorem pro mě prosvítá hluboké poselství o odhodlání, smysluplné pomoci druhým a nezdolné životní energii.
A na co se můžeme těšit v nejbližším období? Dne 24. října nás čeká tradiční Lampionový průvod u příležitosti 108. výročí vzniku Československa, který nabídne neopakovatelnou atmosféru, slavnostní ohňostroj a ohromující noční výhled na Týnec i Olomouc z památníku Hradisko. Skauti z oddílu Andromeda zvou všechny děti i rodiče na říjnovou Drakiádu. V listopadu se pak můžeme těšit na kulturní zážitek v podání známého baviče Vládi Hrona a jeho narozeninovou One Man Show.
Přeji vám příjemné čtení říjnových Týneckých listů a poklidné podzimní dny.

Vendula Vránová

ŘÍJNOVÝ ÚVODNÍK

V tento čas je třeba odložit poetický háv a podívat se realitě do očí. Kdybych měl křišťálovou kouli, tak bych si i zavěštil. Nemám, a tak musím vyčkat, jak se občané našich obcí rozhodnou. Dnešní číslo Týneckých listů je v podstatě předvolební. Je skutečně z čeho vybírat. Musím říct, že mne to jako občana i člena zastupitelstva, které končí své volební období, těší. Pro objasnění použiji takový malý příměr. Kdybyste si měli vybrat dům, do kterého se nastěhujete, a měli byste volit mezi dvěma nabídkami. Domem, do kterého jeho správce nic moc neinvestoval. A domem, o kterém víte, že o něj jeho správce pečoval a investoval do jeho modernizace. Který byste si vybrali? Samozřejmě, že ten zrekonstruovaný!
Tak nějak vnímám ten zvýšený zájem o práci v budoucím zastupitelstvu obce. Skoro bych řekl jako ocenění našeho odcházejícího zastupitelstva. Jsou obce, kde dají horko těžko dohromady jednu kandidátku. Více méně z povinnosti. Nic se tam totiž nedělo a ani dít nebude. Jinde zas mají kandidátek deset, protože jde o to dokázat těm druhým, že „pravdu máme my“. Věci obecní se zase nikam nehrnou. Vy jste měli v předchozím období šťastnou ruku. Vybrali jste si zastupitele, kteří dokázali vytvořit dobrý pracovní tým. I přes rozdílnost povah a názorů jsme vždy dokázali dospět k uspokojivému řešení. Ale ouha! Ne vždy to bylo řešení, které by uspokojilo konkrétního člověka. Někdy to prostě nejde. Třeba jen proto, že na to obec nemá dost finančních prostředků a musí rozhodnout ve prospěch celku.
Chci se vrátit k tomu, co mne těší na komunálních volbách jako občana. Třeba to, že si napříč všemi kandidátkami můžu vybrat lidi, které bych chtěl mít ve svém zastupitelstvu. Před tímto faktem pak neobstojí prohlášení typu: „Nechodím k volbám, protože není z koho vybírat.“ Podle mého názoru, kdo nechodí k volbám, nemá právo něco kritizovat. Dalším kladem je, že na obci se nedá dělat politika. Tedy dá, ale jen před volbami. Tady se všichni znají a každý ví, za kým je vidět práce a za kým se jen práší. Obecní zastupitelstva jsou většinou občanů vnímána jako nízkoprahová centra. K ministrům se obyčejný člověk jen tak nedostane, ale starostovi, místostarostovi nebo kterémukoliv zastupiteli může svůj názor říct každý z očí do očí. Většinou se tak děje s emocemi. Ale aby to nevypadalo, že si nějak stýskám. I pochvaly jsme dostali. Bylo to příjemné. Hřálo to u srdce. Děkuji za ně. Mám teď co rozdávat.
Chtěl bych vám tedy říct, že jste jedni z nejlepších čtenářů, co jsem poznal. Jste bystří, upřímného srdce a váš smysl pro humor je pověstný. Doufám, že i vás tato drobná pochvala zahřála. V srdci se rozbliká takový malý plamínek a pomůže nám přežít nástrahy podzimu. Tak tedy: Na shledanou v lepších časech!

Stanislav Denk

Vendula Vránová, šéfredaktorka | *Petr Hanuška, redaktor* | *Stanislav Denk, redaktor* | *Vladimíra Hacsíková, redaktorka* | *Pavel Peňaška, grafik*

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.
Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXVI, číslo 10. Vyšlo 7. října 2026.
Cena výtisku 20,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytynec@velkytynec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.
Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytynec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytynec.cz.
Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.
Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zvážení, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčasu na podatelně obecního úřadu.“

Kalendárium

5. září
XVI. ročník tenisového turnaje v losované čtyřhře Vrba Cup 2026
- Tenisový klub VT - tenisové kurty - 9:00 hodin

5. září
VI. Ročník beachvolejbalového turnaje dvojic a trojic Týnec Beach 2026
- Beach volejbal VT - beachvolejbalové kurty - 9:00 hodin

5. září
Týnecká folková zahrada 2026
- KpKaS ZO VT - zámecký areál - 14:00 hodin

12. září
Pohádková cesta k zámku
- KpVA ZO VT+SDH VT+SRPŠ+RC Čmelda+MŠ VT+dobrovolníci
- od zdravotního střediska kolem mateřské školy na zámeckou zahradu - 12:00 hodin

13. září
Čechovické hody
- KpMČČ ZO VT+Naše Čechovice - sportovní areál Čechovice - 14:00 hodin

15. září
38. zasedání mikroregionu Království
- Krčmaň - 9:00 hodin

19. září
Vsiské hody
- KpMČV ZO VT+dobrovolníci - náves - 14:00 hodin

20. září
Den otevřených dveří Daimler Truck ČR
- areál ve Vsisku - 11:00-16:00 hodin

Další události

V úterý 1. září proběhlo slavnostní zahájení nového školního roku 2026-2027. Obec Velký Týnec obdarovala nastupující prvňáčky malými dárkovými balíčky.
V úterý 8. září jednaly pracovnice Magistrátu města Olomouce se starostou obce mj. o dostupnosti sociálního bydlení. Konstatovaly, že patříme vlastnictvím počtu obecních bytů, resp. bytů s chráněným bydlením k středomoravské špičce. Nicméně těchto bytů je obecně v kraji samozřejmě nedostatek. V případě nouze se občané mohou obrátit na kontaktní místo pro bydlení v Olomouci. Přesnou adresu a další informace najdete na jiném místě Týneckých listů.
Obec začala distribuovat mezi občany nové smlouvy na odběr pitné vody a likvidaci odpadních vod. V této oblasti zahájila také externí spolupráci s Ing. Petrou Krajčovou, která nám vypomůže především v legislativní oblasti, jež se stává čím dál tím více komplikovanější.
V pondělí 14. září proběhlo v Majetíně jednání rady mikroregionu Království.
Ve čtvrtek 17. září proběhlo vyhlášení výsledků 21. ročníku soutěže O keramickou popelnici Olomouckého kraje. Naše obec obhájila 1. místo z loňského ročníku a byla uvedena do síně slávy. Může se po následující dva roky, kdy nemůže soutěžit, pyšnit titulem Nejlépe třídící obec Olomouckého kraje.
V Informačním a komunitním centru Velký Týnec chystá svou výstavu fotograf Martin Studený.
Tentýž den proběhlo intenzivní několikahodinové školení pracovníků obecního úřadu i členů pracovní skupiny v poskytování první pomoci.
Obec se zařadila mezi úspěšné žadatele o dotaci v Operačním programu Životní prostředí 2021-2027, a to s žádostí nazvanou Protipovodňová opatření obce Velký Týnec. Dotace zahrnuje modernizaci a rozšíření varovného informačního systému a dosahuje částky 2,5 miliónů korun, což činí 50% celkových uznatelných nákladů.

Na valné hromadě mikroregionu Království v Krčmani se sešli starostky a starostové naposledy v této sestavě

Počasí

Září konečně přineslo slušný úhrn dešťových srážek, takže „spálená“ krajina se nám opět zazelenala! První dekáda ještě proběhla ve znamení několika velmi teplých dnů s tropickými teplotami. Nicméně noci začaly být chladnější a chladnější, takže se dalo konečně normálně spát. Zářijové sluníčko bylo ještě celkem ostré, ale už ne tak zničující… A ty první podzimní vůně! Mám to rád…

První dekáda. Noc: 13, 10, 13, 16, 15, 10, 7, 11, 20, 12. Den: 24, 26, 24, 29, 24, 21, 24, 30, 31, 19. Druhá dekáda. Noc: 12, 6, 9, 13, 10, 9, 14, 9, 9, 10. Den: 13, 20, 19, 22, 22, 25, 22, 24, 24. Třetí dekáda. Noc: 11, 9, 7, 5, 10, 6, 6, 6, 6, 7. Den: 16, 15, 15, 14, 16, 20, 21, 23, 24, 24.

Připravil Petr Hanuška

Ze Starostova deníku

Pohádková cesta k zámku je za námi…

14/9 V sobotu 12. září proběhla v naší obci tradiční akce v nové podobě – Pohádková cesta k zámku, která nahradila Pohádkový les. Malé děti se společně se svými rodiči a prarodiči vydali od zdravotního střediska kolem mateřské školy až do zámecké zahrady. Během cesty malí účastníci plnili spoustu úkolů, za které je na konci čekala odměna od paní královny a pana krále. Děti mohly vidět i ukázky historického šermu, popřípadě navštívit zámecké interiéry. Akci společně pořádala Komise pro volnočasové aktivity ZO VT, SDH Velký Týnec, SRPŠ, Knihovna VT, Rodinné centrum Čmelda, Mateřská škola VT a spousta skvělých dobrovolníků. Zázemí pro konání akce precizně připravili členové pracovní skupiny obce. Podle hlavní pořadatelky paní zastupitelky Veroniky Batové charitativní sbírka pro potřebné dosáhla výše 42.626,- Kč, a to vč. daru od našich týneckých hasičů ve výši 5.000,- Kč. Všem patří upřímné poděkování!

Opakovaný úspěch v soutěži O keramickou popelnici Olomouckého kraje

17/9 Obhájit prvenství v prestižní soutěži O keramickou popelnici Olomouckého kraje není zrovna jednoduchá věc. Nicméně se to naší obci podařilo! Třídíme nejlépe v kategorii sídel od 2001 do 15000 obyvatel. Díky opakovanému prvenství jsme byli uvedeni do síně slávy, nemůžeme dva roky soutěžit, ale smíme se pyšnit titulem Nejlépe třídící obec Olomouckého kraje! Mé poděkování letí za vámi, za milými spoluobčany a skvělými „třidiči“. Radost musí mít i členové Komise pro odpadového hospodářství obce Velký Týnec a také odborný konzultant pan Radim Plachý. Lze si přát jediné: pokračovat v nastolené strategii a udržet vysokou laťku!

Obec získala dotaci na protipovodňová opatření

17/9 Naše obec uspěla se žádostí o dotaci na Protipovodňová opatření v obci Velký Týnec v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027! Cílem projektu je modernizace a rozšíření varovného informačního systému, který jsme pořídili zhruba před patnácti lety. S jeho realizací počítáme ve druhé polovině příštího roku. Celkové náklady činí zhruba 5 miliónů korun, dotace nám je pomůže pokrýt z 50%. Vzhledem k tomu, že nás velká voda dovede hodně potrápit, považuji tento krok za velmi důležitý!

Starostovým objektivem

Mezi návštěvníky Pohádkové cesty k zámku se objevil i bývalý útočník Sigmy Olomouc Lukáš Juliš s rodinou

Opravený kamenný kříž u Čechovic

Proběhla pravidelná údržba autobusové zastávky u zdravotního střediska

Na tomtéž místě si nějaký vandal dokazoval svou sílu a rozbil malovanou mapu Olomoucka

ZEPTAL JSEM SE...

Pana Mgr. Františka Pěrušky z Odboru dopravy a silničního hospodářství Olomouckého kraje

Návěstí – Týnecká ulice v Olomouci

Dobrý den, pane magistře!
Moc pěkně Vás pozdravuji z Obce Velký Týnec a přeji Vám klidné zářijové dny. Obracím se na Vás s velkou prosbou. Na Týnecké ulici v Olomouci-Holici bylo instalováno nové návěstí, na kterém je v horní části – nad nákupním košíkem označujícím nákupní zónu – umístěn místní cíl/směr KOKORY. Dříve tam byl VELKÝ TÝNEC.

Jsem dotazován spoluobčany, proč a na základě jaké legislativní normy došlo k této změně?
Laicky/selsky si na tuto otázku nedovedu odpovědět, protože tento směr vede do Vsiska, dále do centra Velkého Týnce, ze kterého se mohou řidiči vydat třemi směry: Velká Bystřice, Tršice, Krčmaň a teprve následně Kokory. Pokud to má být návaznost na komunikaci 1. třídy vedoucí přes Krčmaň na Kokory, lze se na ni bezplatně napojit přes bezplatnou část dálnice Olomouc-Kokory s odbočkou na most spojující Velký Týnec s Grygovem a následujícím odbočením na zmiňovanou komunikaci.
Opakuji. Jsem laik, a proto Vás prosím o odborné vysvětlení.
Mnohokrát děkuji!

Zůstávám s přátelským pozdravem!

PS: Do 2. října 2026 jsem zatím neobdržel odpověď

PhDr. Petr Hanuška, Ph.D.

2x Petr Hanuška

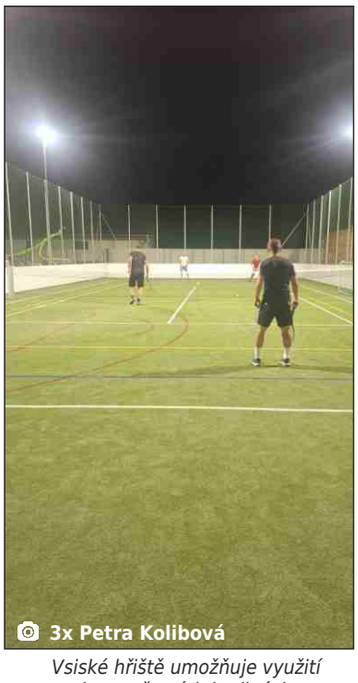
Novinky ze Vsiska obrazem...

Nový koberec ve vsiské kapli sv. Matouše...

...pomohl vyšperkovat zdejší duchovní prostor

3x Petra Kolibová

Vsiské hřiště umožňuje využití i ve večerních hodinách

Volby do zastupitelstev obcí 2026

9. a 10. října 2026

Jak hlasovat, aby byl váš hlas platný a skutečně podpořil vámi vybranou volební stranu nebo konkrétního kandidáta?

V komunálních volbách může volič označit nejvýše tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva se volí. Ve Velkém Týnci se volí 11 členů zastupitelstva, každý volič tedy může udělit až 11 hlasů. Ty lze využít některým ze tří způsobů uvedených níže.
Hlasovací systém v komunálních volbách se liší od jiných typů voleb. Nepoužívá se zde kroužkování, místo něj se křížkuje.

Volič má při rozhodování tři možnosti:

1. Volba celé strany (kandidátky)

Volič označí křížkem čtvereček v záhlaví u názvu volební strany. Tím hlasuje pro všechny kandidáty této volební strany v pořadí, v jakém jsou na hlasovacím lístku uvedeni.
Ve Velkém Týnci jsou do komunálních voleb 2026 zaregistrovány tři volební subjekty:
S číslem 1 PRO TÝNEC SRDCEM,
s číslem 2 Za OBEC
a s číslem 3 Nestraníci.

Svůj hlas tedy můžete dát celé kandidátce č. 1, č. 2 nebo č. 3. V takovém případě obdrží hlas všichni kandidáti této volební strany, protože se ve Velkém Týnci volí 11 zastupitelů a každá kandidátka má 11 kandidátů, obdrží hlas všech 11 kandidátů.
Pokud volič označí celou volební stranu a zároveň křížkem označí i některého kandidáta téže strany, k tomuto individuálnímu křížku se nepřihlíží. Takto tedy nelze kandidáta uvnitř zakřížkované kandidátky „preferovat".
Více než jednu volební stranu označit nelze! Při označení více než jedné volební strany je hlas neplatný!

2. Volba jednotlivých kandidátů napříč volebními stranami

Volič neoznačuje křížkem celou kandidátku, ale vybírá konkrétní kandidáty. Křížkem v rámečku před jménem může označit konkrétní kandidáty či kandidáty, pro které hlasuje, a to z jedné nebo z více volebních stran. Nejvýše jich může označit tolik, kolik členů zastupitelstva se volí. Ve Velkém Týnci tedy až 11 kandidátů napříč všemi třemi kandidátkami.
Pokud volič označí více jednotlivých kandidátů, než je počet volených zastupitelů, je jeho hlas neplatný.
Pokud volič označí méně než 11 konkrétních kandidátů, jeho hlas je platný, avšak nevyužité hlasy propadají.

Jak funguje u komunálních voleb křížkování?
Křížek u konkrétního kandidáta se současně započítává kandidátovi i jeho straně. Zvolenému kandidátovi může, díky vysokému počtu hlasů, pomoci změnit pořadí uvnitř strany – tzv. „přeskočit" ostatní kandidáty před ním. Nestačí však získat jen o pár hlasů více než kandidát umístěný výše. Kandidát musí získat alespoň o 10 procent více hlasů, než činí průměr jeho kandidátky. Kandidáti, kteří tuto hranici překonají, se posunou před ostatní a mezi sebou se seřadí podle počtu hlasů.
Chce-li tedy volič skutečně upřednostnit konkrétního kandidáta či kandidáty, neoznačuje křížkem celou kandidátku, ale musí označit vybrané kandidáty a ostatní nechat bez křížku. Tím ale zároveň oslabuje celkový výsledek strany, protože jí nedává všechny hlasy, které by získala při označení celé kandidátky.

3. Kombinace volby jedné strany a konkrétních kandidátů z ostatních stran

Volič může označit křížkem v záhlaví **jednu stranu a zároveň v ostatních stranách zakřížkovat konkrétní kandidáty**. Nejdříve obdrží hlas každý takto jednotlivě označený kandidát/kandidáti z ostatních stran a označená volební strana pak získá zbývající hlasy podle pořadí na hlasovacím lístku. Počet kandidátů zakřížkovaných u ostatních stran se odečte od hlasů označené straně od spodu.

Kdo z kandidátů se nakonec do zastupitelstva dostane?

V komunálních volbách uspěje strana, která překročí pětiprocentní hranici. Nejprve se rozhodne, kolik úspěšné strany získávají mandátů. Teprve potom se určí, kteří konkrétní kandidáti mandát získávají. Mandáty se přidělují podle pořadí na hlasovacím lístku. Pokud však některý kandidát splní výše uvedenou podmínku o 10 % více hlasů oproti průměru své volební strany, posouvá se před ostatní.

Kdy hlasovací lístek neplatí?
Hlas voliče neplatí, zejména jestliže:
- neoznačíte žádnou volební stranu ani žádného kandidáta
- označíte více než jednu volební stranu
- označíte více kandidátů, než kolik se volí členů do zastupitelstva
- hlasovací lístek není odevzdán v úřední obálce
- vložíte do obálky více lístků s kandidáty do stejného zastupitelstva
- je hlasovací lístek přetržený
- hlas není proveden na hlasovacím lístku zhotoveném a dodaném pro příslušné hlasování

Děkujeme, že o své volbě přemýšlíte!

Autor: Mgr. Petra Kolibová

VELKÝ TÝNEC

OBEC VELKÝ TÝNEC
SDH VELKÝ TÝNEC
DECHOVÁ HUDBA DOLANKA

VÁS ZVOU NA TRADIČNÍ

LAMPIONOVÝ PRŮVOD

U PŘÍLEŽITOSTI 108. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKA

27. ŘÍJNA 2026
OD 18.00 HODIN

SRAZ ÚČASTNÍKŮ V 17.50 HODIN
PŘED SPOLEČENSKÝM DOMEM
VE VELKÉM TÝNCI

U PAMÁTNÍKU HRADISKO NA VÁS ČEKÁ
TEPLÉ I STUDENÉ OBČERSTVENÍ,
SLAVNOSTNÍ OHŇOSTROJ
A PŘÁTELSKÁ NÁLADA

LAMPIONY VŠECH BAREV S SEBOU!

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci říjnu blahopřejeme k významným životním milníkům těmto našim spoluobčanům

85 let
Františka Synková z Velkého Týnce

83 let
Vlasta Sofková z Velkého Týnce

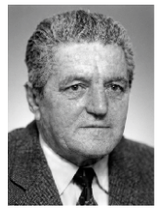
81 let
Karel Hudeček z Velkého Týnce
Marie Dočkalová z Čechovic

75 let
Jiřina Dosoudilová z Velkého Týnce
Miloslava Řepová z Velkého Týnce
Božena Jurečková z Čechovic
Jaroslav Navrátil z Velkého Týnce

Připravila Radka Tomečková
Autorka je matrikářka obce

VZPOMÍNÁME

Kdo byl milován, není zapomenut

Pan Ladislav Pospíšil

by se 27. září dožil 91 let
a 15. října vzpomeneme 25. výročí od jeho úmrtí

Vzpomínají manželka, dcera a syn s rodinami

Odpady v kraji třídí nejlépe Šumperk, Velký Týnec, Majetín a Řídeč

Olomouc (17. září 2026)
Populární ocenění za třídění odpadů dnes v prostorách olomouckého Červeného kostela přebírali zástupci měst a obcí z Olomouckého kraje. Soutěž „O keramickou popelnici" je už 21 let nedílnou součástí informačních aktivit na podporu sběru separovaného odpadu, na nichž hejtmanství spolupracuje s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s.
První místo v kategorii měst nad 15 tisíc obyvatel obhájilo město Šumperk. Na druhém místě skončil Přerov, pomyslný bronz putuje do loni stříbrných Hranic. V kategorii obcí od 2 001 do 15 tisíc obyvatel obsadil první příčku stejně jako minulý rok Velký Týnec, stříbro míří do Javorníka, a třetí místo patří Lošticím, které si tak s Javorníkem vyměnily loňské pozice. V kategorii obcí od 501 do 2 000 obyvatel opět zvítězil Majetín, druhá pozice patří stejně jako vloni a předloni Brodku u Přerova, třetí skončily Luběnice. Zlato v kategorii obcí do 500 obyvatel získala obec Řídeč, stříbro putuje na Jesenicko do obce Hradec-Nová Ves a bronz na Šumpersko do Branné. Šumperk a Velký Týnec putují díky obhajobě do prestižní Síně slávy odpadového hospodářství Olomouckého kraje. Majetín pak jako první v celé soutěži míří do této elitní společnosti již podruhé v historii. Obce uvedené do síně slávy nebudou v následujících dvou ročnících součástí hodnocení a mohou se pyšnit titulem Nejlépe třídící obec/město Olomouckého kraje.
Do soutěže, kterou každoročně pořádá Olomoucký kraj se společností EKO-KOM, a.s., bylo zapojeno 399 měst a obcí v regionu. V samotném klání se hodnotila vykazovaná data v systému EKO-KOM. Šlo především o množství vytříděných odpadů v hlavních komoditách v přepočtu na jednoho obyvatele na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocen byl mimo jiné i podíl tříděného sběru z celkového množství komunálních odpadů.
„Bez spolupráce s obcemi by naše práce na zdokonalování systému odpadového hospodářství nedávala smysl. Ve statistikách dlouhodobě figuruje náš kraj v rámci republiky na předních příčkách. Za to patří poděkování všem obyvatelům, kteří třídí, zejména pak občanům oceněných měst a obcí," uvedla na slavnostním ceremoniálu náměstkyně hejtmana Olomouckého kraje pro oblast životního prostředí, odpadů a zemědělství Irena Blažková (ANO). Součástí ocenění jsou i motivační finanční odměny na podporu odpadového hospodářství, které obcím na medailových příčkách poskytne Olomoucký kraj. Obce si tak v závislosti na konečném umístění rozdělí celkovou částku 300 tisíc korun.
V rámci dlouhodobé spolupráce s Olomouckým krajem podporuje společnost EKO-KOM rozvoj třídění odpadu v regionu. A to díky projektu Intenzifikace odděleného sběru a využívání vytříděných složek komunálního odpadu, včetně obalové složky. „Olomoucký kraj obsadil druhou příčku v pomyslném srovnání všech krajů ČR. Jeden obyvatel kraje vytřídil v loňském roce v průměru 94,1 kilogramu papíru, plastu, skla, kovu, nápojových kartonů a dřeva v rámci obecních systémů. Tedy do veřejně přístupných barevných kontejnerů, do menších nádob přímo u domů a ve sběrných dvorech. Mimo to odevzdal v průměru každý obyvatel kraje v loňském roce dalších 18 kilogramů papíru a kovů do výkupen sběrných surovin. Ocenění, které dnes obce přebírají, má jejich zástupce motivovat k tomu, aby se snažili třídění odpadů mezi občany maximálně podporovat," uvedla ředitelka oddělení regionálního provozu společnosti EKO-KOM, a.s., Martina Filipová.

VÝKON TŘÍDĚNÉHO SBĚRU V OLOMOUCKÉM KRAJI

- Výtěžnost v obecních systémech (bez kovů a dřeva): 60,5 kg/ob. – 4. místo v rámci ČR.
- Celková výtěžnost v obecních systémech: 94,1 kg/ob. – 2. místo v rámci ČR.
- Nadprůměrný ve sběru papíru, kovu a plastu.
- Mírně nadprůměrný ve sběru skla, nápojového kartonu a dřeva.

SBĚRNÁ SÍŤ V OLOMOUCKÉM KRAJI

- Na území kraje je rozmístěno přes 123 tisíc nádob na třídění.
- Jedno sběrné hnízdo slouží průměrně 85 obyvatelům (nejsou započteny individuální a pytlové sběry).
- Ve veřejné síti je 7 404 nádob na papír, 8 732 nádob na plast, 7 476 nádob na sklo, 1 471 nádob na nápojový karton a 1 562 nádob na kov.
- Přímo u svých domů mají obyvatelé kraje 40 471 menších nádob na papír a 55 270 menších nádob na plast.

Eva Knajblová,
tisková mluvčí Olomouckého kraje

Lucie Müllerová,
tisková mluvčí EKO-KOM

4x archív EKO-KOM

Přehled nejlepších obcí a měst 21. ročníku soutěže O keramickou popelnici

Kategorie do 500 obyvatel	
Pořadí	**Obec / město**
1. místo	Řídeč
2. místo	Hradec-Nová Ves
3. místo	Branná
4. místo	Babice
5. místo	Hraběšice
Kategorie 501 – 2 000 obyvatel	
Pořadí	**Obec / město / městys**
1. místo	Majetín
2. místo	Brodek u Přerova
3. místo	Luběnice
4. místo	Černá Voda
5. místo	Loučná nad Desnou
Kategorie 2 001 - 15 000 obyvatel	
Pořadí	**Obec / město**
1. místo	Velký Týnec
2. místo	Javorník
3. místo	Loštice
4. místo	Zábřeh
5. místo	Lipová-lázně
Kategorie měst nad 15 000 obyvatel	
Pořadí	**Město**
1. místo	Šumperk
2. místo	Přerov
3. místo	Hranice
4. místo	Prostějov

Zvládli byste policejní fyzické testy? Přijďte si je vyzkoušet nanečisto a bez stresu!

Zvažujete práci u policie, ale máte obavy z fyzických testů? Nebo si jen chcete ověřit svou aktuální fyzičku a překvapit sami sebe? Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje vám dává jedinečnou šanci.

Co úspěšným splněním získáte?

- Osvědčení s platností 18 měsíců – pokud se později rozhodnete k policii nastoupit, máte 1/3 přijímacího řízení hotovou.
- Zkušenost bez rizika – když testy nesplníte, vůbec nic se neděje. Instruktoři vám poradí, jak na sobě zapracovat.
- Informace z první ruky – dozvíte se vše o podmínkách přijetí, o zvýšených platech i o náborovém příspěvku 110 000 Kč.

Jaké disciplíny vás čekají?

- Kliky (bez časového limitu)
- Člunkový běh 4 × 10 metrů
- Celomotorický test (2 minuty)
- Běh na 1 000 metrů

Nejbližší termíny v roce 2026 (vždy v pátky v 9:30 hod.)

• 23. října 2026 • 20. listopadu 2026 • 11. prosince 2026

Místo konání

Budova Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, třída Kosmonautů 10, Olomouc.

S sebou

Sportovní oblečení a obuv (do tělocvičny i na venkovní ovál) a občanský průkaz.

Jak se přihlásit?

Vyberte si termín a ozvěte se na e-mail: nabor.olomouc@pcr.cz nebo se registrujte telefonicky na čísle 702 205 986.
Další info hledejte na: https://nabor.policie.gov.cz/vyzkousejte-si-fyzicke-testy-nanecisto-bez-stresu-a-nervozity

HLEDÁME NOVÉ ZAMĚSTNANCE

LOGISTIKA OLOMOUC

SKLADNÍK (Ž/M)

- nástup 36 500 Kč
- s průměrným bonusem až 48 000 Kč

kaufland.kariera.cz

Kaufland

Společnost Kaufland nabízí volné pracovní pozice v Logistickém Centrum Olomouc.

Za skvělých podmínek přijme skladníky na různé úseky.
Nástupní mzda činí 36 500 Kč, s průměrným bonusem až 48 000 Kč.

Dostanete smlouvu na dobu neurčitou a záruku stabilního zaměstnání, příspěvek na stravování, 25 dní dovolené, MultiSport kartu, Cafeterii a mnoho dalšího.

O těchto i dalších pozicích se dozvíte více na stránce kariera.kaufland.cz

V případě dalších dotazů volejte na číslo 588 481 103.

SBĚRNÝ DVŮR

VELKÝ TÝNEC, VSISKO, ČECHOVICE

Tovární 505 (areál ČOV), 783 72 Velký Týnec

Na sběrném dvoře je shromažďován odpad z domácností občanů Velkého Týnce, Vsiska a Čechovic. Před předáním odpadu se musí občan prokázat dokladem s uvedeným trvalým bydlištěm v těchto obcích, nebo dokladem o zaplacení poplatku za likvidaci komunálního odpadu. Jinak od něj nebude odpad převzat.
Není možno zde odkládat odpad z podnikání a eternit!

Komodity shromažďované na sběrném dvoře:

1. Objemný odpad (např. matrace, koberce, linolea, křesla, gauče, kočárky, nábytek, kufry apod.)
2. Železný odpad určený k recyklaci
3. Pneumatiky (jen na osobní vozy) do velikosti 18". Nutno osobně předat obsluze!
4. Vysloužilé elektrospotřebiče od všech výrobců. Nutno osobně předat obsluze!
5. Použité jedlé oleje (přivést v PET lahvích). Nutno osobně předat obsluze!

Nebezpečný odpad. Nutno osobně předat obsluze a pokud je známo alespoň přibližné složení, tak jej oznámit.

Více informací rádi poskytneme na emailu mistostarosta@velkytynec.cz , na telefonních číslech 585 151 111, 585 151 110, nebo na mobilu 606 780 093, obsluha sběrného dvora: 732 506 437.
Otevírací doba: středa 16:00 - 18:00 a sobota 10:00 - 12:00

KONTAKTNÍ MÍSTO PRO BYDLENÍ

KONTAKTY
Dolní náměstí 8, Olomouc
Telefon: 604 272 118
Mail: kmb@olomouc.eu

VEDOUCÍ KONTAKTNÍHO MÍSTA PRO BYDLENÍ
Mgr. Dagmar Říhová
dagmar.rihova@olomouc.eu

Podpoříme Vás ve snaze udržet si současné bydlení!

Pomůžeme Vám najít si lepší bydlení!

PROVOZNÍ DOBA
Pondělí a středa
8:00 – 12:00 13:00 – 17:00
Úterý a čtvrtek
po telefonické domluvě

KONTAKTNÍ MÍSTO PRO BYDLENÍ

OLOMOUC

CENÍK
připojení k internetu v obci Velký Týnec

SLUŽBA	Wifi 5G	Wifi 60G		OPTIKA		
PŘI ROČNÍM PŘEDPLATNÉM	200 Kč	300 Kč	400 Kč	300 Kč	500 Kč	700 Kč
MĚSÍČNÍ PLATBA	240 Kč	360 Kč	480 Kč	360 Kč	600 Kč	840 Kč
RYCHLOST STAHOVÁNÍ	7 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	500 Mbps	1000 Mbps
RYCHLOST ODESÍLÁNÍ	3,5 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps
LIMIT STAHOVÁNÍ	neomezený	neomezený		neomezený		

instalace zdarma se závazkem na 2 roky

INTRANET VELKÝ TÝNEC

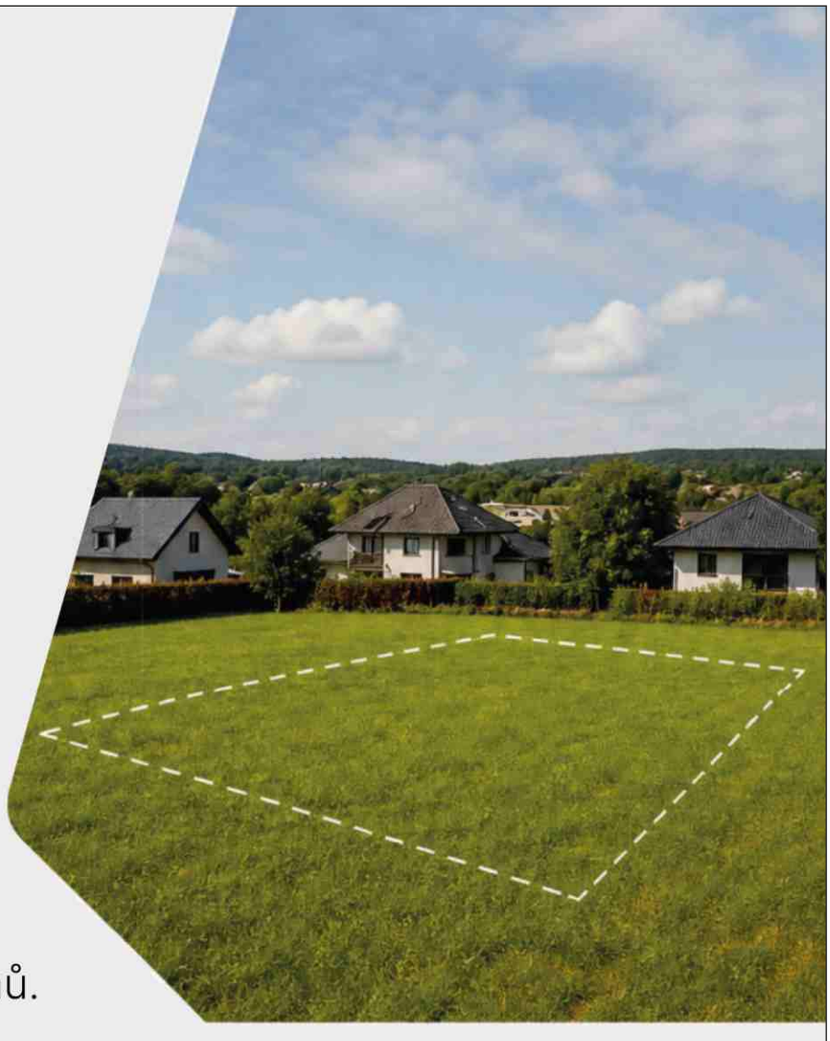
POZNÁMKA: Připojte se k nejrychlejšímu internetu v okolí. Pro dotaz na nejvyšší možnou rychlost využijte naše kontakty, rádi Vám obratem odpovíme. Instalace antény nebo optického modemu zdarma při úvazku na dva roky. Uvedené ceny jsou včetně DPH. Více informací a seznam čísel popisných obce, kde se dá připojit k optické síti najdete na http://intranet.velkytynec.cz. Jsme tu s vámi již více jak 20 let.

Objednávky a servis
608 292 789

Poruchová linka a nonstop záznamník
587 571 432

e-mail:
internet@velkytynec.cz

Smart developerské projekty

NAKUPUJEME STAVEBNÍ POZEMKY

Pro nové projekty.
Hledáme pozemky vhodné pro výstavbu rodinných domů.

CO HLEDÁME?

STAVEBNÍ POZEMKY
určené k výstavbě rodinných domů

RŮZNÉ VELIKOSTI
od menších parcel pro jeden dům, až po větší celky

V DOSAHU SÍTÍ
elektřina, voda, kanalizace, plyn, komunikace

ATRAKTIVNÍ LOKALITY
Olomouc a okolí, okolní obce a rozvojové lokality

Férové jednání
Vážíme si vašeho času i majetku.

Rychlý proces
Jednáme rychle, platíme ihned.

Jistota a diskrétnost
Spolehlivý partner s profesionálním přístupem.

DEJME VAŠEMU POZEMKU NOVÝ SMYSL
Máte pozemek, který zvažujete prodat? Kontaktujte nás – rádi vám připravíme nezávaznou nabídku.

Kontaktujte nás
+420 602 379 146
info@smartdeveloperskeprojekty.cz

Více informací
smartdeveloperskeprojekty.cz
Smart developerské projekty s.r.o.

SMART ŘEŠENÍ PRO VÁŠ POZEMEK

Týnecká folková zahrada posedmé…

Tak už je ten sedmý ročník našeho festivalu bohužel za námi. Všechny kapely přispěly svým vystoupením k báječnému odpoledni i večeru. Opět pohodový průběh, bez veškerých stresů, bylo vidět, že se na zahradě zámku ve Velkém Týnci setkávají lidé se stejným vztahem k folkové, country i trampské písničce. Všichni účastníci vytvořili báječnou atmosféru a čas, jako vždy, když se lidé nenudí, prchal jako splašený! A teď, jestli mohu, něco k průběhu festivalu.

Počasí bylo opět jako na objednávku, déšť se dopoledne vypršel i vítr se utišil. Návštěvníci festivalu se v poměrně hojném počtu dostavili. Je 15:00 hodin a na scénu přichází skupina Střemkoš ze Střemeníčka a okolí. Je to skupina hrající autorské písně kapelníka Michala Schmalze. Tento, nebojím se říct, renesanční člověk vychází ve své tvorbě hlavně ze své praxe stomatologa, autora divadelních her, výborného kytaristy a zpěváka. Obklopil se partou stejně nadšených skvělých muzikantů. Stejně jako autorské písně hrají i převzaté písně a šansony.

Střemkoš

Jako druhá skupina nastupuje skupina Alibaba z Horky nad Moravou. Tuto kapelu znám již hodně dlouho z různých akcí, naposledy na FolkFestu v Mohelnici, kde zaujali na velké scéně. Vydali nové CD Furt stejný, ze kterého zahráli mnoho písní. Míra, Krbi, Jarka a Peťa, to je záruka kvalitní muziky a skvělé zábavy. I na Týnecké folkové zahradě, kde museli přidávat.

Alibaba

Další kapela z Brna se jmenuje Kolibříkův úlet a je to parta muzikantů kolem Viktora Kolibříka Sapáka. Hrají vlastní tvorbu Kolibříka, na které se podílí i ostatní členové kapely – Barča krásným čistým zpěvem a perfektní hrou na akordeon (vždycky jsem překvapen, jak to může tak útlá a křehká bytost unést), Verča přesnou basou, Ráďa hrou na kytary a v některých písních i na banjo a v pozadí přesně šlapající bicí Davči.

Přichází na scénu bluegrassové seskupení Rooster Riders z Prahy. Chlapci jsou ověnčeni mnoha úspěchy na bluegrassových festivalech u nás i v zahraničí. Měli obrovskou odezvu mezi diváky, a nebýt nabitého programu festivalu, neslezli by velmi dlouho z podia. O této kapele jsem věděl jen to, že ní hraje Jirka Loun na housle. Ten již u nás hrál v rodinné kapele Noční vlak. Další, pro kterého není Velký Týnec a náš festival velkou neznámou, je Michal Rudolf Cádra, který učinkoval u nás i s Loes a Acoustic Engineers nebo s pražskou RíRou…

Předposlední kapela je skupina Divozel ze Slovenska. Hrají autorské písně Michala Truschana, který se na folkové scéně pohybuje již velmi dlouho. Kapelu znám jako uskupení z Košic už dlouho. Michal však složení z mnoha příčin zeštíhlil. Zažil jsem jejich vystoupení na soutěži Žiarský Zob v Žiari nad Hronom, kde mě velmi zaujali a nejenom mě, soutěž tehdy vyhráli, diváci ve Velkém Týnci je přijali velmi vřele. A to možná i tím, že zpívají česky! Jak mi Michal sdělil, je to následek toho, že v dětství trávil prázdniny u dědečka a babičky na Moravě…

A už se celý festival blíží ke svému závěru. Na závěr to nejlepší, a to kapelu Marien. Kapelu, jež plní sály a sklízí úspěchy na všech festivalech a přehlídkách, kterých se zúčastní. Parta kolem skvělého písničkáře Víti Troníčka už u nás hrála. A jak Víťa vzpomněl, měli velkou smůlu, že jim těsně před vystoupením onemocněli dva členové. Tehdy to nebylo skoro vůbec poznat, a o to více jsme se těšili na jejich letošní vystoupení. Přijeli v kompletní sestavě, zahráli všechny své největší hity, včetně mé nejoblíbenější – Zrcadla. Jako vzpomínku na nedožité osmdesátiny Fredieho Mercuryho zahráli ve svém podání známou hitovku Radio Gaga. Dlouho nemohli opustit podium, přidávali třikrát a vystoupení se natáhlo na více než hodinu. Jenom taková perlička. Víťa prohlásil: „Když můžou zpívat Slováci

Míra Ošanec

česky, tak my budeme zpívat slovensky!“ A dali písničku Koľaje od bratislavské kapely Rolničky…

A je zde neodkladně konec festivalu. Míra Ošanec se rozloučil za všechny organizátory, spokojení diváci se pomalu rozcházejí domů. Návštěva byla letos velmi dobrá. Ještě jsme chvilku poseděli před opravovanou zámeckou stodolou (těšíme se, jak bude příští rok vypadat!), a pak už jsme se také rozešli a slíbili si, že nejpozději znovu za rok!

Děkujeme za všechny organizátory a učinkující obci Velký Týnec, za zvuk Frantovi Chini, Ivo Stejskalovi, Mírovi Ošancovi, mému skvělému inspicientovi Peterovi Pekarovičovi a všem pomocníkům a obsluze občerstvení jak ve stánku před stodolou, tak i v Restauraci Na Zámku.

Těšíme se na 4. září roku 2027, kdy proběhne osmý ročník Týnecké folkové zahrady!

Aleš Kubis

Divozel

8x Barbora Dosedělová a František Chini

Kolibříkův úlet

Rooster Riders

Marien

Divozel

Pohádková cesta k zámku

Letošní pohádková akce byla trochu jiná než v předchozích letech. Tradiční Pohádkový les jsme tentokrát proměnili v Pohádkovou cestu k zámku. Začínalo se v podzámčí, kde návštěvníky přivítal malý jarmark. Odtud se pak děti vydaly vzhůru k zámku.

Celou cestu tentokrát spojoval jeden společný příběh. Růžové království přišlo po veliké bouři o své kouzlo. Blesk udeřil do kouzelné růže, která se rozpadla na deset částí – deset kouzel. Ta se rozletěla po celé pohádkové zemi. Úkolem dětí bylo vydat se na cestu, projít deseti zkouškami a postupně pomoci ztracená kouzla získat zpět.

A tak se podzámčí i zámecký areál na jedno odpoledne proměnily v pohádkovou zemi plnou nejrůznějších bytostí, úkolů, překvapení a dětské fantazie. Zámecký sklípek se stal dračí slují, na cestě nechyběly pohádkové kulisy a v samotném cíli čekali na malé dobrodruhy král s královnou. Kdo všech deset zkoušek zvládl, pomohl Růžovému království vrátit jeho kouzelnou moc a odnesl si také zaslouženou odměnu.

Program ale nekončil jen samotnou pohádkovou cestou. Na zámku mohli návštěvníci zhlédnout šermířská vystoupení, užít si smyslové hraní, pobavit se s klaunkou, nechat si namalovat něco pěkného na obličej nebo se vydat na prohlídku zámku v doprovodu rytířů. O občerstvení se postarali členové SDH Velký Týnec.

Velkou radost máme z toho, že pohádka opět pomohla i ve skutečném světě. Díky akci se podařilo získat 42.626,- Kč pro mobilní hospic Nejste sami.

Poděkování patří všem, kteří se na akci podíleli – těm, kdo plánovali, vyráběli, chystali, převlékli se do kostýmů, připravili jednotlivá zastavení, pomáhali v zákulisí nebo se postarali o doprovodný program. Taková akce může vzniknout jen díky spoustě ochotných lidí, kteří jí věnují svůj čas a energii.

Nic z toho by ale nemělo smysl bez návštěvníků. Velké poděkování proto patří všem, kteří se s námi vydali na pohádkovou cestu, vytvořili krásnou atmosféru a podpořili dobrou věc.

Zazvonil zvonec a letošní pohádky je konec. A co příští rok? To zatím necháme za dvěma kopci…

Za Komisi pro volnočasové aktivity
ZO Velký Týnec
Zdeňka Soušková

Jednou vstup do pohádky, prosím

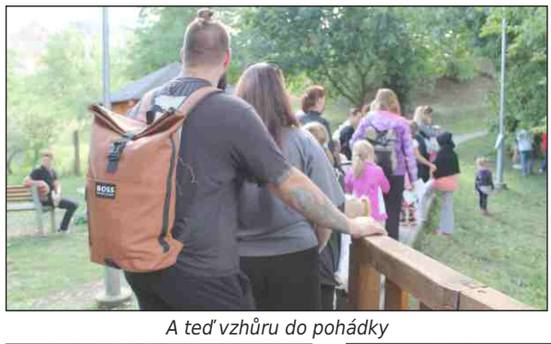
Jarmark s úsměvem

Bez perníčků by to nebyl jarmark

Jak asi voní bylinky

A teď vzhůru do pohádky

Bojíš se, nebo jsi odvážný

Vodník má o vodě jasno

Pojďte, děti, čarodějnice čekají

Kouzlo štěstí hlídali skřítci

Hledej, hledej

Hledej a najdi klíč k pokladu

Výborně, truhla je otevřená!

I čert umí pochválit

Mezi nebem a peklem

Kdopak by se draka bál

Kouzlo radosti ukryté v puzzle

Splašení jednorožci se chytali těžko

Kouzlo přátelství bylo v dobrých rukou

Sudičky - nejlepší strážkyně osudu

Kdo rozluští tajemné runy

Když se na zámku zkříží meče

V runách se lecos ukrývá. Ví to i strážci kouzla moudrosti

Ve vznešené společnosti - království je zachráněno

Zámecké hospodyňky s odměnou na nikoho nezapomněly

Rytíř už čeká, pojďte se podívat do zámku

Zazvonil zvonec a ...

Co se událo ve Vsisku?

Po delší prázdninové pauze to ve Vsisku opět žilo! Přelom prázdnin a nového školního roku ve Vsisku patřil již tradičním akcím a setkáním.

Pasování prvňáčků a rozloučení s prázdninami

Neděle 30. srpna byla velkou událostí pro naše letošní vsiščácké prvňáčky. I jim se dostalo oficiálního a důstojného pasování do stavu žákovského. Na této slávě vedle budoucích školáčků nechyběl řečný král, bodrý rytíř ani královna. V naší Malé Vídni, jak se Vsisku někdy přezdívá, máme letos tři nové školáky – Štěpána Kypuse, Nicolase Svobodu a Nikolase Fojtíka. Našim školákům, ale i všem, kteří v září zasedli do školních lavic, přejeme mnoho studijních úspěchů a těch pravých školních zážitků.
Současně jsme se tímto nedělním dnem rozloučili s letošními prázdninami. Děti i dospělí měli možnost zasportovat si na novém multifunkčním sportovním hřišti. A ti nejmenší měli možnost důkladně prověřit nové herní prvky na právě otevřeném dětském hřišti. Přejeme si, aby nám obě tyto nově zrekonstruované volnočasové plochy dobře a dlouho sloužily a přinášely svým uživatelům radost ze hry.

Čí só hode, vsiské hode!

Třetí víkend v září patřil opět hodovému sousedskému setkání.
Letošní hodové slavnosti ve Vsisku zahájila slavnostní mše svatá v kapli sv. Matouše, kterou poprvé u příležitosti hodů sloužil otec Milan Maštera, farář velkotýnecký.
Součástí hodového odpoledne bylo rovněž již tradiční „Koláčkobraní“, na kterém představili svůj pekařský a cukrářský um místní i přespolní. A že bylo na čem si pochutnat! Koláčky, buchty a jiné sladké i slané dobroty.
K tanci a poslechu letos zahrála Cimbálová muzika Primáš z Přerova a již tradičně, jako po mnoho let, kapela Žízeň z Grygova.
Pilo se, jedlo, hodovalo, zpívalo a tancovalo po celé odpoledne i dlouhý večer.
I letos se sousedské setkání povedlo. Jsme rádi, že se hodové odpoledne ve Vsisku stalo příjemnou tradicí, a těšíme se na další setkání.
Obrovský dík patří těm, kteří se na proběhlých akcích podíleli, i všem, kteří se jakýmkoli způsobem zapojili. Bez vás by to prostě nešlo! Přeji všem krásné babí léto!

Petra Kolibová
Autorka je zastupitelka obce a členka Komise pro místní část Vsisko

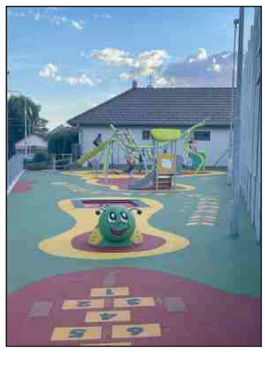

9x archív Komise pro místní část Vsisko ZO VT

SKAUTSKÉ OKÉNKO

Poutníci hledají nové členy a zvou na tvořivé odpoledne

Skautský oddíl Poutníci Čechovice zakládá novou družinku pro holky a kluky ve věku 5–7 let. Schůzky probíhají ve čtvrtky od 16:00 do 17:00 v naší klubovně v bývalé hasičské zbrojnici. Čekají nás hry, dobrodružství v přírodě a spousta legrace! Zájemci kontaktujte Alenu Šubovou na tel. čísle 731 337 039, e-mailu subova.alena@seznam.cz nebo na facebookových stránkách „2. oddíl Poutníci, Čechovice“. Rádi v oddíle přivítáme i starší děti, neváhejte se nám ozvat!

A pokud se s námi chcete nejprve nezávazně seznámit, přijďte ve čtvrtek 8. října od 17:00 do 19:00 na Rukodělné kreativní odpoledne k nám do klubovny. Vítáni jsou malí i velcí šikulové. Těšíme se na vás!

Alena Šubová

VĚDECKÁ KNIHOVNA V OLOMOUCI

VKOL

Srdečně Vás zveme na odborné fórum

Čtení pro radost

ČTI ZA NÁROĎÁK!

Termín: pátek 9. 10. 2026 od 10:00 do 12:00

Lektoři: Jiří Trávníček, Veronika Fiedlerová, Petra Kobelová

Místo konání: přednáškový sál VKOL, Bezručova 3, Olomouc

Čtení pro radost je základem zdravé společnosti. Jak ale vychovat nadšeného čtenáře a udržet motivaci? V odborné debatě pod hlavičkou projektu Čti za nároďák! se zaměříme na funkční přístupy a budeme diskutovat o tom, proč je čtenářská gramotnost klíčová pro celou společnost. Jaké přístupy skutečně fungují při motivaci dětí i dospělých? Jak vytvářet prostředí, ve kterém se čtení stává přirozenou součástí života, a proč je respekt k individuálním čtenářským prožitkům jedním z předpokladů dlouhodobého rozvoje čtenářství?

Ať už učíte, pracujete v knihovně nebo čtete dětem před spaním, vybavíme vás do praxe – získáte od nás konkrétní metodiku, osvědčené zdroje a spoustu inspirace.

Každý účastník obdrží **zdarma brožuru s vypracovanou metodikou** na téma, jak rozvíjet u dětí čtení pro radost. Metodiku pro tento účel **zpracovala Nina Rutová**, špičková česká lektorka a metodička, která se zvláště soustředí na rozvoj čtenářství a kritického myšlení u dětí.

Hosté:
Jiří Trávníček - literární teoretik, historik a kritik
Veronika Fiedlerová - psycholožka a zakladatelka projektu Terapie čtením
Petra Kobelová - knihovnice z Knihovny F. V. Lorence Vrdy

Debatu bude moderovat Zuzana Machalíková - autorka zpravodajského podcastu Výtah Respektu.

Přihlášení zde: https://goout.net/cs/cti-za-narodak-v-olomouci-beseda-cteni-pro-radost/szfkimy/

Těšíme se na Vaši účast.

Vědecká knihovna v Olomouci je příspěvkovou organizací Olomouckého kraje a je financována z jeho rozpočtu.

Pod helmou našich hasičů!

Léto, dovolené a čas grilování jsou za námi. A aby naši školáci nebyli jediní, kdo se po prázdninách vrátil do „lavic“, rozhodli jsme se i my rozšířit své znalosti, zkušenosti a dovednosti. Začátkem září se čtyřčlenné družstvo JSDH Velký Týnec zúčastnilo odborného výcviku Czech Wildfire Academy 2026 (CWA 2026) v České Rybné nedaleko Žamberku.

Czech Wildfire Academy je intenzivní odborný výcvik zaměřený především na problematiku požárů v přírodním prostředí a jejich zdolávání. Nejde však pouze o teorii. Během čtyř dnů si hasiči projdou řadou praktických modelových situací, při kterých musí využít své znalosti, fyzickou připravenost, týmovou spolupráci i schopnost rozhodovat se pod tlakem.

Školení se účastní hasiči z celé Evropy a také kolegové z USA. Letos jsme se setkali například se zástupci Slovenska, Rakouska, Polska, Německa, Maďarska, Francie, Španělska, Finska a USA. Právě mezinárodní spolupráce a výměna zkušeností patří k nejzajímavějším částem celého výcviku.

Čtvrtek – příjezd a seznámení

Ve čtvrtek 10. září jsme vyrazili směrem k České Rybné. Po příjezdu jsme se ubytovali v připraveném stanovém kempu a začali se seznamovat s prostředím i s kolegy hasiči z různých zemí. Už první večer bylo jasné, že nás čekají čtyři dny plné odborných informací, praktického výcviku a také fyzicky náročných úkolů.

Pátek – teorie, technika a zkušenosti. Páteční program byl zaměřen především na požáry v přírodním prostředí, používanou techniku a taktiku zásahu. Začali jsme se seznamovat například s čerpadly určenými pro zásahy v těžko přístupném terénu nebo s ručním ženijním nářadím. Součástí programu byla také prezentace specializovaného odřadu ZZS hlavního města Prahy, který je společně s českými hasiči nasazován při rozsáhlých lesních požárech i na zahraničních misích, například v Řecku. Velkou pozornost poutala speciální hasičská technika určená pro zásahy v lesním a těžko přístupném terénu. Své vozy představili například výrobci KOBIT, THT Polička, THZ nebo Auto Eder. Nechyběli ani čeští výrobci osobních ochranných prostředků pro hasiče, společnosti Holík a DEVA. Všichni jsme tak měli možnost techniku nejen vidět a vyzkoušet, ale především diskutovat přímo s odborníky z jednotlivých firem. Právě výměna zkušeností mezi hasiči, výrobci a dalšími odborníky byla velmi cennou součástí celého programu. Po náročném dni se účastníci brzy odebrali k spánku. Sobotní program totiž začínal opravdu brzy.

Sobota – cca 30 kilometrů „v plné polní“

Budíček byl naplánován na 3:45 hodin. Všichni jsme se rozdělili do osmi týmů, absolvovali snídani, připravili si veškeré potřebné vybavení, převzali stravu a tekutiny a vyrazili plnit modelové situace připravené organizátory. Jednotlivé týmy fungovaly jako standardní zásahová družstva. Každý tým měl svého velitele, spojaře, zdravotníka a další potřebné role. Na jednotlivých stanovištích jsme dostávali vybavení odpovídající konkrétnímu úkolu. Týmy tak musely fungovat co nejvíce samostatně, podobně jako při skutečných rozsáhlých zásazích, kdy je jednotka dlouhou dobu odkázána především na vlastní vybavení a schopnosti. Během dne postupně absol-vo-valy osm náročných stanovišť.

8x archív SDH a JPO VT

Přebrodění řeky a záchrana zraněných. První stanoviště simulovalo událost s hromadným postižením osob v lesním terénu při lesní těžbě. Hasiči řešili například uštknutí hadem, pád z výšky nebo tepenné krvácení. Podle závažnosti jednotlivých zranění jsme museli určit priority, poskytnout první předlékařskou pomoc a zajistit zraněné do příjezdu ZZS.

Doprava vody do těžko přístupného terénu. Další úkol byl zaměřen na dálkovou dopravu vody pomocí přenosných čerpadel Vallfirest z místní řeky do kopcovitého terénu. Vybudovali jsme hadicové vedení dlouhé 240 metrů s převýšením 150 metrů. Terén byl natolik náročný, že jsme se na některých úsecích museli pohybovat prakticky po čtyřech. Voda byla následně dopravována na do přečerpávacího bazénu a odtud dále k útočným proudům.

Požár louky a lesní hrabanky. Třetí stanoviště bylo zaměřeno na hašení požáru louky a lesní hrabanky pomocí „D“ programu. Kde jsme si procvičili práci s proudnicemi, různé způsoby motání hadic nebo jejich zaškrcování tak, aby bylo možné pokračovat v zásahu bez přerušení dodávky vody. Zajímavou součástí byla také ukázka hasiče z Finska, který předvedl speciální hasicí sprinklery umístěné na přívěsu za čtyřkolkou. Zařízení se při jízdě postupně odmotává z přívěsu a po zavodnění vytváří obrannou linii proti postupu-jícímu požáru.

Výbuch varny a následný požár. Další modelová situace simulovala výbuch varny pervitinu s následným požárem okolního porostu. Museli jsme se vypořádat s nebezpečím chemických látek, čtyřmi popálenými osobami a zároveň s vyhledáváním pohřešovaných zvířat. Úkol tak spojoval několik různých typů rizik a vyžadoval správné stanovení priorit zásahu.

Taktika lesních požárů. Na dalším stanovišti jsme se setkali s instruktory taktiky lesních požárů z USA a Portugalska. Seznámili se s postupy používanými při zásazích v zahraničí a procvičili si například vytváření obranných linií pomocí ručního ženijního nářadí. Součástí výcviku byla také přednáška Lindona Pronta, který se problematice lesních požárů dlouhodobě věnuje a má více než dvacetileté zkušenosti se zásahy u rozsáhlých požárů ve světě. Speciální hasičské čtyřkolky. Dále jsme vyzkoušeli práci se speciálními hasičskými čtyřkolkami. Procvičovali jízdu v náročném terénu, průjezdy členitým prostředím a plnění hasebních modulů z nádrží Vallfirest. Celé stanoviště bylo koncipováno jako skutečný výjezd – po vyhlášení poplachu operačním střediskem následoval výjezd k místu události a samotné provedení zásahu.

Pohyb cisternové techniky v koloně. Sedmé stanoviště bylo zaměřeno na práci s cisternovými automobilovými stříkačkami. Řešili jsme například způsob jízdy v koloně, správné ustavení techniky vzhledem k linii požáru nebo situaci, kdy se požár začne šířit směrem ke koloně zasahujících vozidel. Součástí byl také moment překvapení, kdy bylo nutné vzniklou situaci velmi rychle vyhodnotit a reagovat na ni.

Topografie, drony a armáda. Poslední stanoviště připravila Armáda České republiky. Z hradní věže hasiči určovali záchytné body v terénu a procvičovali topografii a orientaci. Velmi zajímavá byla také prezentace dronů Záchranného útvaru HZS ČR. Představen byl mimo jiné cargo dron schopný přepravit náklad o hmotnosti až 30 kilogramů. Při rozsáhlých požárech může být využit například k dopravě tekutin, stravy, hadic, čerpadel nebo dalšího potřebného materiálu do míst, kam je obtížné dostat běžnou techniku.

Únava jako součást výcviku! Celou sobotu jsme absolvovali takzvaně „v plné polní“, tedy s kompletní výbavou a plnou zátěží. Pro nás byl výcvik ještě těžší než pro ostatní. Naše jednotka nedisponuje vybavením pro tyto typy zásahů v podobě odlehčených jednovrstvých zásahových obleků. Celý výcvik jsme museli absolvovat v těžkém třívrstvém zásahovém obleku. Rozdíl nebyl jen ve váze obleku, ale i v jeho mohutnosti a tepelném komfortu. Oblek je mnohem teplejší a není tak prodyšný a v těchto podmínkách je to důležitý faktor. Celková trasa v náročném terénu dosáhla přibližně 30 kilometrů. Výcvik tak důkladně prověřil nejen fyzickou připravenost, ale také psychickou odolnost, týmovou spolupráci a schopnost správně se rozhodovat v situacích, kdy už nastupuje značná únava. Celou sobotní trasu s hasiči absolvovali také čeští instruktoři, kteří průběžně kontrolovali správné plnění úkolů, postup týmů a dodržování stanovené trasy. Každé stanoviště navíc doprovázel odborný rozbor,

při kterém hasiči okamžitě získali zpětnou vazbu ke svému postupu. Právě možnost získat zpětnou vazbu přímo od zkušených českých i zahraničních instruktorů patřila k nejcennějším částem celého výcviku.

Neděle – počasí rozhoduje

Ani nedělní ráno nebylo pouze odpočinkové. Hasiči absolvovali přednášku Lindona Pronta zaměřenou na meteorologii, a především na schopnost správně číst a vyhodnocovat meteorologické podmínky. Právě počasí může při požárech v přírodním prostředí zásadně ovlivnit rychlost a směr šíření požáru, a tím i taktiku a bezpečnost zasahujících hasičů.

Celý víkendový výcvik byl maximálně intenzivní, ale zároveň velmi přínosný. Naše čtyřčlenné družstvo si z České Rybné odvezlo nejen únavu, ale především množství nových zkušeností, poznatků, zážitků a také nová přátelství s hasiči z České republiky i ze zahraničí. Podobné výcviky nám připomínají, že hasičská práce není jen o technice a vybavení. Stejně důležitá je připravenost člověka, schopnost spolupracovat, správně se rozhodovat a zachovat chladnou hlavu i v situaci, kdy je člověk unavený a pod velkým tlakem. Jsme proto rádi, že jsme mohli být součástí Czech Wildfire Academy 2026. Získané zkušenosti chceme dále využít při výcviku naší jednotky a předávat je také ostatním kolegům.

A pokud bude možnost, rádi se do České Rybné vrátíme i příští rok.

Michal Sviták
Autor je člen JPO VT

Pohádková cesta k zámku očima hasičů

Jak jistě víte, tak letošní rok byl týnecký Pohádkový les obměněn místem konání, a tudíž dostal i nový název. Pro nás jako zajišťovatele občerstvení to mělo velké plus, co se týče přípravy na konání akce. Prostory zámecké zahrady jsou na takovou akci připravené, i když v současné době probíhá rekonstrukce zámecké stodoly.

Věříme, že si každý u našeho občerstvení přišel na své, pochutnal si a celý den si užil. Jsme rádi, že jsme mohli být opět součástí této akce, která každoročně přiláká stovky dětí a dospělých.

Velmi nás těší také dobročinný rozměr celé akce. Výtěžek ze vstupného byl věnován mobilnímu hospici Nejste sami. My jsme se k této pomoci rozhodli za náš sbor přidat ještě částku 5.000,- Kč.

Jsme rádi, že jsme mohli být součástí této krásné akce a zároveň přispět tam, kde je to potřeba.

Velké poděkování patří také všem našim členům, hasičům a dobrovolníkům, kteří nám s přípravou, obsluhou a celým zajištěním občerstvení pomáhali. Bez vás by to nešlo.

Děkujeme všem, kteří se u našeho občerstvení zastavili, a také organizátorům za možnost být u toho.

Anna Bartlová
Autorka je starostka SDH VT

3x archív SDH a JPO VT

Hody v Čechovicích se vydařily i přes nepřízeň počasí

V sobotu 13. září se v Čechovicích uskutečnily tradiční Čechovické hody. Dopolední program zahájila mše svatá v kapli Narození Panny Marie. Odpoledne se dění přesunulo na fotbalové hřiště, kde byl připraven pestrý program pro malé i velké. K tanci a poslechu zahrála moderní cimbálová muzika Poštár, která svým vystoupením vytvořila skvělou atmosféru. O další kulturní zážitky se postaral taneční soubor Poupata a pěvecké soubory Týnečáci a Sedmikrásky.

K pohodové atmosféře přispělo také skvělé občerstvení. Na návštěvníky čekaly speciality z udírny, makrely, pivo, limo, káva a velký výběr zákusků. Bylo zkrátka z čeho vybírat. Na své si přišly i děti, pro které byly připraveny zábavné atrakce, štěstíčka a kolo štěstí. Celé hodové odpoledne se neslo v příjemné a přátelské atmosféře. Velké poděkování patří všem účinkujícím, dobrovolníkům a organizátorům, kteří se na přípravě a průběhu hodů podíleli. Jsme rádi, že jste si i přes nepřízeň počasí našli cestu do Čechovic a byli u toho s námi.

Těšíme na další společné setkání.

Lenka Novotná

Autorka je zastupitelka obce a předsedkyně

5x Lenka Novotná

Jednodenní seniorský zájezd do Dolních Kounic, elektrárny Dukovany a Dalešické přehrady

V pondělí 21. října pořádal Klub seniorů Velký Týnec ve spolupráci s Knihovnou Velký Týnec a Obcí Velký Týnec autobusový zájezd na jižní Moravu. Zájezdu se zúčastnilo celkem 54 osob, a to nejen z řad klubistů.

První zastávka byla ve městečku Dolní Kounice, kde jsme navštívili nejstarší ženský klášter na Moravě (zmínka z roku 1181), klášter premonstrátek zvaného Rosa coeli (Růže nebes). Klášter byl jednou z nejvýznamnějších vrcholně gotických sakrálních staveb ve střední Evropě. Dnes se z kláštera zachovala zřícenina kostela Panny Marie s ambitem a rajským dvorem. Zřícenina okouzluje svou magickou atmosférou otevřeného chrámu bez střechy s pohledem na nebe a údajně také velmi silnou pozitivní energií. Naše průvodkyně nám sdělila nejen mnoho zajímavých informací o osudu kláštera v jednotlivých staletích, ale i další zajímavosti, jako například že moravský básník Jan Skácel byl magickým prostorem kláštera natolik okouzlen, že složil stejnojmennou báseň Rosa coeli a zařadil ji do sbírky básní Kdo pije po tmě víno. Rosa coeli se stala vyhledávaným místem filmařů, neboť se zde točila řada filmů a pohádek. Uveďme například Četnické humoresky nebo pohádku O statečném kováři.

Nabití spoustou nových informací a pozitivní energií kláštera jsme se vydali na společný oběd do blízké restaurace. Ti, kteří zapochybovali, že nějakou pozitivní energii v klášteře získali, tak ji rozhodně a bez jakýchkoliv pochyb nabrali po velmi bohatém a chutném obědě!

V dobré náladě jsme pokračovali k druhé naší zastávce, kterou byla atomová elektrárna Dukovany. Samotný příjezd k elektrárně a pohled zblízka na obrovské výrobní bloky, byl fascinující. Po vstupu do infocentra elektrárny nás čekaly ohromující zážitky. Dozvěděli jsme se, že 4 výrobní bloky s tlakovodními reaktory zabírají plochu 178 fotbalových hřišť!!! V krátkém filmu jsme zhlédli celý postup výroby elektrické energie a s pomocí VR brýlí (brýle s virtuální realitou) jsme měli možnost nahlédnout do nejstřeženějších míst elektrárny. Nebylo to pro všechny snadné a byli jsme na tuto skutečnost upozorněni. Mnozí si brýle, s jejichž pomocí sestupovali do hlubin výrobního bloku, rychle sundávali, neboť vrávorali. A někteří jsme to ani nezkusili a zůstali jen u filmu. Jedinci, kteří pomocí brýlí navštívili alespoň část bloku elektrárny, byli nadšeni. Z elektrárny jsme odcházeli plni dojmů a nezvykle tiší. Každý ještě vstřebával informace a s obrovskou pokorou se loučil ještě pohledem z autobusu na tak gigantické dílo.

A to už jsme mířili k naší poslední zastávce. Tou byla plavba parníkem po Dalešické přehradě, která leží na řece Jihlava a patří k největším a také nejhlubším na Moravě. Jak jsme se dozvěděli od průvodce, její délka je 22 kilometrů, šířka asi 200 metrů a maximální hloubka 85,5 metrů. Tato plavba byla krásným zakončení zájezdu. Po celou její dobu svítilo sluníčko a vodní plocha nabízela krásné stříbrné odlesky. Prostě romantika. Nádherný relax, pocit obrovské pohody…

Cestou od parníku k autobusu jsme se shodli na tom, že to byl jeden z nejkrásnějších zájezdů. Viděli jsme mnoho nového, zažili mnoho hezkého. V dobré náladě jsme mířili k domovu. Všichni jsme se vrátili ve zdraví a pohodě, plni nových dojmů.

A kdo se nám postaral o tak překrásný den? Poděkování patří panu Přemku Teimerovi, který zájezd zorganizoval. Obrovské díky přináleží panu místostarostovi Stanislavu Denkovi, který se našeho zájezdu zúčastnil a po celou dobu jízdy autobusem nás upozorňoval na všechny zajímavosti, pamětihodnosti po trase. Jeho znalosti o části této jižní Moravy byly nevyčerpatelnou studnou informací s obrovskou láskou k tomuto kraji. Obrovské poděkování patří panu řidiči za bezpečnou jízdu.

Škoda jen, že se časově nedalo stihnout více. Stálo by za zvážení tento kraj znovu navštívit.

Věra Buksová

Autorka je členka Klubu seniorů VT

Věra Buksová a Přemysl Teimer

DUCHOVNÍ SLOVO

2. čtení – Řím 12,1-2
Přinášejte sami sebe v oběť živou. Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům

Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou! To ať je vaše duchovní bohoslužba. A nepřizpůsobujte se už tomuto světu, ale změňte se a obnovte svoje smýšlení, abyste dovedli rozeznat, co je vůle Boží, co je dobré, bohulibé a dokonalé.

Co prospěje člověku, když získá celý svět, ale ztratí svou duši?
Tuto otázku pokládá Ježíš svým posluchačům. Pokládá ji dnes i nám.
Možná už jsme vyslechli několik kázání, které nás varovaly, abychom nelpěli na majetku, bohatství, a penězích;
abychom se příliš nehonili za kariérou a neusilovali nezdravě o moc; abychom se neupnuli jen k potěšením a zážitkům, které nám může nabídnout svět, ve kterém žijeme; abychom v tom všem neztratili svou duši…
Dnes bych k těmto úvahám chtěl nabídnout ještě další. Ztratit duši totiž neznamená jen propadnout hříchu, sobectví a požitkářství. Znamená to také zničit zevnitř svou duši, zdevastovat vnitřně sám sebe.
Zkusme si představit člověka, kterého mají všichni rádi. Pojmenujme ho třeba Dobromil. Je obětavý, dělá toho spoustu pro druhé. Nechybí nikdy tam, kde je potřeba přiložit ruku k dílu. Nikdy neříká NE. Pro všechny by se rozdal.
Ale když přijde domů a zrovna přes den nikomu nepomohl, vnímá prázdnotu. Odvozuje totiž svou hodnotu jen z toho, co udělá pro druhé. Jeho obětavost je vlastně nasazenou maskou, za kterou schovává svou touhu po přijetí. Navíc si zakazuje vlastní potřeby. Když cítí únavu, ale někdo zavolá o pomoc, nehledí na sebe a jde. Ale pomaličku v něm roste hořkost a hněv: „Lidé berou jako samozřejmost to, co pro ně dělám," napadne ho. „Někdy mě i využívají…"
Dobromil se umí dobře rozdávat, ale moc neumí přijímat. Má obdiv všech, získal si v tomto smyslu celý svět svou dobrotou… Je to ten dobrý člověk, altruista, tak to o něm všichni říkají. Ale neztratil Dobromil v tom všem sám sebe, svou podstatu, svou duši?!
Svatý Pavel nás dnes vybízí, že máme sami sebe přinášet „v oběť živou, svatou a Bohu milou".
Pavel neříká „zničte sami sebe". Říká: „přinášejte sebe v oběť živou". Ale vnitřně mrtvý, vyhořelý a zhořklý člověk, co může dát? Abychom se mohli darovat, musíme nejprve existovat – se všemi svými potřebami i hranicemi.
To je velký rozdíl mezi chápáním oběti v židovství. Židé obětovali zvířata, která byla mrtvá. Už nic necítila. Ale my se máme stávat živou obětí. A když jsme živí, jsme živí ve své celistvosti. Máme také své touhy, potřeby, neseme si různé životní zkušenosti, vzpomínky, vítězství i prohry.
Toto všechno můžeme a máme přinášet Bohu. On nechce mrtvá zvířata, on chce nás, živé. „Živý člověk, to je sláva Boží", říkal svatý Irenej už ve 2. století. Když se darujeme Bohu a lidem, darujme se pravdivě. Nevytvářejme si masky, za které se schováme, ale dejme se takoví, jací doopravdy jsme.
Zkusme se spolu se svatým Irenejem zastavit a uvěřit tomu, že naší největší oslavou Boha je to, když žijeme plně. Zkusme dnes přinést na oltář nejen své dobré skutky, ale i svou únavu, své touhy a potřeby, ale také své hříchy a slabosti. Přeju nám, ať máme odvahu stanout před Bohem i před lidmi takoví, jací jsme. Jen taková oběť je totiž živá, pravdivá a Bohu milá.

Milan Maštera
Autor je farář Církve římskokatolické ve Velkém Týnci

Otec Milan oslovuje nové katechumeny, kteří se připravují na křest

Do týnecké farnosti zavítal novokněz Antonín Uhlíř - po skončení mše udělil přítomným novokněžské požehnání

Prohlášení Rady Iustitia et Pax
Nepodléhejme dezinformacím, stůjme na straně obětí ruské agrese

Ruská agrese proti Ukrajině přinesla statisíce obětí, miliony vysídlených lidí a nezměrné lidské utrpení. Přesto v české společnosti sílí hlasy, které odpovědnost agresora zpochybňují nebo přebírají proruské dezinformace. Jaké jsou příčiny těchto postojů a proč je důležité stát na straně napadených? Přinášíme prohlášení Rady Iustitia et Pax Česká republika, které vybízí k rozlišování, solidaritě a konkrétní pomoci Ukrajině.

Nepodléhejme dezinformacím: Ukrajina a Ukrajinci jsou oběťmi Putinovy agrese a potřebují naše modlitby, konkrétní pomoc, solidaritu a oporu

Je alarmující, kolik lidí kolem nás, našich sousedů, ba dokonce našich příbuzných přebírá proruské postoje, relativizuje ruskou agresi na Ukrajině a nekriticky věří dezinformacím.
Skutečný rozsah ruské agrese se během války nedá přesně popsat, avšak už jen z údajů Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva je patrné, kolik utrpení ruští vojáci na Ukrajině způsobili. Úřad prověřil nejméně 16 431 zabitých a 48 613 zraněných civilistů. Mezi nimi 803 zabitých a 2 960 zraněných dětí. Více než 20 tisíc dětí bylo deportováno nebo násilně přemístěno (podle portálu Children of War), z nich se jich podařilo vrátit pouze dva a půl tisíce. Podle Mezinárodní organizace pro migraci zůstává přibližně 3,7 milionu Ukrajinců vysídleno uvnitř Ukrajiny. V Evropské unii pak nalezlo dočasnou ochranu 4,41 milionu lidí, kteří uprchli před válkou na Ukrajině. Ruská armáda opakovaně útočí ničivými zbraněmi na civilní infrastrukturu, na obchodní centra, školy, nemocnice, kostely. A podle posledních zpráv ruská armáda překročila další tabu, když útočí na civilisty pomocí autonomních dronů, které si samy vyhledávají cíle bez dohledu operátora. Nemluvě o opakovaných ruských výhružkách Ukrajině i evropským zemím nukleárními zbraněmi.
Ruská agrese naplňuje veškerá kritéria nespravedlivé války na rozdíl od ukrajinské obrany, kterou lze s morální jistotou nazvat spravedlivou podle kritérií uvedených v Katechismu katolické církve (čl. 2307–2314). Sama lidskost člověku velí stát na straně napadených, trpících a obětí, nikoli agresora. A přesto se najde nemálo lidí, kteří soudí, že si „Ukrajinci za válku mohou sami, kvůli tomu, jak se chovali k etnickým Rusům na východní Ukrajině", že „jsou fašisti", „schválně válku prodlužují" a „nechtějí jednat o míru". Všechny tyto a podobné argumenty byly vyvráceny, a přesto je stále opakují někteří politici a osobnosti veřejného života, včetně duchovních. A co hůř, občanů, kteří jim přitakávají, spíše přibývá, než ubývá.
Hlavní důvod, proč se to děje, je možné nalézt ve výroční zprávě BIS za rok 2025, kde se píše, že „pokračuje informační izolace té části české společnosti, která přijala kanály produkující dezinformace a konspirace jako svůj pravidelný zdroj informací o společenském dění. To ji činí zranitelnou vůči vlivovým operacím cizí moci…"
Mnohem těžší je odpovědět na otázku, proč někdo přijme dezinformační kanály za důvěryhodný zdroj informací. Může za to nedostatek vzdělání či kritického myšlení? Téměř neomezená možnost šířit na sociálních sítích „nekonformní názory" a tím si zvedat sebevědomí? To vše je pravda, ale psychologové upozorňují ještě na jiné, hlubší důvody, proč jsou lidé náchylní přimknout se k dezinformacím.
Brutální válka na Ukrajině v nás probouzí strach, úzkost, nejistotu, obavy z budoucnosti. Podvědomě máme snahu čelit vnitřní bolesti tím, že najdeme a přijmeme rychlé řešení, například mír podle ruských not, odůvodněný výše zmíněnými argumenty.
Instinkt přimknout se v krizi k autoritáři je pochopitelný. Zralejším postojem je ale připustit si obavy a nenechat se jimi ovládnout. „Pravda je subtilní," říká papež Lev XIV., „zjevuje se nám v našem vnitřním dialogu s Bohem i v otevřeném a uctivém dialogu s našimi bližními. Pravda není území, které je třeba bránit, ale dobro, o které je třeba se dělit."
Nebojme se sdílet s druhými své obavy a také touhu po míru chránícím důstojnost každého člověka, který – na Ukrajině ani jinde – není možný bez pojmenování bezpráví, bez jasného rozlišení mezi agresorem a napadeným.

Tomáš Holub
Autor je biskup a předseda Rady Iustitia et Pax Česká republika

Rada Iustitia et Pax Česká republika působí při České biskupské konferenci a věnuje se podpoře spravedlnosti, pokoje, lidské důstojnosti a solidarity ve společnosti ve světle sociálního učení katolické církve.
Navazuje na poslání církve přispívat k budování společnosti založené na respektu k člověku, ochraně lidských práv, odpovědnosti za společné dobro a péči o nejzranitelnější. Sleduje aktuální společenské otázky, podporuje dialog a přináší podněty k tématům míru, sociální spravedlnosti, chudoby, migrace, ochrany stvoření či etiky veřejného života.
Svým názvem navazuje na mezinárodní iniciativu „Iustitia et Pax" („Spravedlnost a mír"), kterou po Druhém vatikánském koncilu podpořil papež sv. Pavel VI. Dnes jsou témata spravedlnosti a pokoje součástí agendy vatikánského Dikasteria pro službu integrálnímu lidskému rozvoji.

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Když se ve školce potkávají generace

Mateřská škola není jen místem pro děti, paní učitelky a rodiče. Chceme, aby byla také místem setkávání, sdílení a vzájemného obohacování. Proto máme velkou radost, že k nám pravidelně přicházejí čtecí babičky a dědečkové. V současné době naše děti navštěvují paní Kopečková, paní Davydovová, paní Dvořáková a pan místostarosta Stanislav Denk. Přicházejí za dětmi před odpoledním odpočinkem, čtou jim pohádky a příběhy. Pro děti jsou tato setkání příjemným zpestřením běžného dne. Těší se na známé tváře, společné čtení i chvíle, kdy mohou jen poslouchat. Právě taková obyčejná setkání mají velký význam. Děti se přirozeně učí naslouchat, komunikovat se starší generací a vytvářet vztahy i mimo svůj nejbližší rodinný okruh. Všem našim čtecím babičkám a dědečkovi proto patří velké poděkování. Děkujeme, že si na naše děti pravidelně uděláte čas, přicházíte mezi ně a svými návštěvami jim děláte radost.

A protože bychom chtěli myšlenku mezigeneračního setkávání rozvíjet ještě dál, otevíráme naši školku také odpoledním návštěvám. Rádi mezi námi přivítáme babičky, dědečky, tetičky, strýčky i další zájemce, kteří by chtěli dětem něco ze svého světa předat. Nemusí jít o nic složitého. Umíte plést, háčkovat, vyšívat? Pracujete se dřevem, rádi zahradničíte, pečete, zpíváte, hrajete na hudební nástroj nebo znáte hry, které jste hrávali jako děti? Budeme rádi, když k nám přijdete a podělíte se s dětmi o to, co umíte a co vás baví. A nemusí jít jen o nějakou konkrétní dovednost. Můžete si s dětmi přijít popovídat, pohrát, něco společně vytvořit nebo zavzpomínat na hry a zážitky ze svého dětství. Naším přáním je jednoduše propojovat generace a vytvářet příležitosti ke společným setkáním. Pokud byste se chtěli stát čtecí babičkou či dědečkem nebo nás navštívit při některém z odpoledních setkání, rádi vás mezi námi přivítáme. Pro bližší informace prosíme kontaktujte školku na telefonním čísle 585 391 509, popřípadě napište e-mail *materska.skola@velkytynec.cz*. Těšíme se na společná setkání.

Za kolektiv MŠ VT Veronika Batová
Autorka je ředitelka MŠ VT a zastupitelka obce

archív MŠ VT

Zábavné dopoledne plného senzomotorického hraní v naší MŠ Velký Týnec

BUKOHRÁTKY, spolek z Bukovan na Olomoucku, pomocí různých textur, materiálů a tvoření zavedl naše předškolní děti do světa smyslů, vesmíru i pravěku. Tento projekt byl financován v rámci dotace.

Letošní program byl velice pestrý. Naši malí objevitelé si vyzkoušeli řadu činností na tematických stanovištích.

Velký úspěch měla vodní stanoviště, kde děti přelévaly, pumpovaly a zkoumaly vlastnosti vody. Dále se přenesly do nekonečných dálek a plnily úkoly zaměřené na představy o vesmíru. A našli se zde i mladí archeologové – v písku odkrývali ukryté pozůstatky dinosaurů a zkoumali pravěký svět.

Sladkou tečkou na závěr byla vlastní výroba zmrzliny a dopoledne plné zábavy sklidilo velký potlesk.

Šárka Tichá
Autorka je učitelka ve třídě Berušek

6x archív MŠ VT

Sportimáček v naší školce

Máme velkou radost, že se nám díky dotaci Olomouckého kraje podařilo zapojit do programu Sportimáček, který je zaměřený na podporu pohybových dovedností dětí předškolního věku. Paní učitelky absolvovaly odborné školení, během kterého získaly spoustu nové inspirace, praktických námětů a nápadů, jak dětem pohyb ještě více zpestřit. A protože nejlepší je všechno si rovnou vyzkoušet v praxi, nové cvičební prvky Sportimáčku už postupně zařazujeme do našich každodenních aktivit s dětmi ve třídě Veverek.

Hlavním cílem programu je vést děti k pohybu přirozenou, hravou a zábavnou formou. Při jednotlivých aktivitách si děti rozvíjejí základní pohybové dovednosti, obratnost, koordinaci, rovnováhu i celkovou tělesnou zdatnost. Pro nás je ale stejně důležité, aby děti pohyb především bavil a aby se stal přirozenou součástí jejich každodenního života. Postupně budeme zařazovat jednotlivé prvky Sportimáčku do běžného programu i v ostatních třídách. A podle prvních reakcí dětí můžeme říct, že Sportimáček je baví.

Michaela Hrabcová
Autorka je učitelkou ve třídě Kuřátek

A náš poslední rok v mateřské škole začíná…

Začátek školního roku jsme ve třídě předškoláků – Veverek přivítali s radostí a úsměvem. Během měsíce září jsme se společně seznamovali, povídali si o pravidlech, pečovali o květiny ve třídě, tvořili podzimní dekorace a užívali si krásné slunečné dny pobytem venku. Nechyběly procházky do přírody v rámci poznávání a učení, pozorování změn kolem nás a také společné zážitky, které nám pomáhají utužovat kamarádství. Září nám ukázalo, že nás čeká pestrý rok plný objevování, tvoření, přípravy do školy a veselých chvil.

Hana Teličková a Kateřina Hrudníková
Autorky jsou učitelkami ve třídě Veverek

5x archív MŠ VT

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec – září 2026

Slovo ředitele školy

Dovolte mi, abych vás po prázdninách opět pozdravil ze školy.
Nový školní rok 2026/2027 jsme slavnostně zahájili 1. září. Do školních lavic letos usedlo celkem 410 žáků. Je to o něco méně než v minulém roce. Několik žáků po pátém a sedmém ročníku odešlo na víceletá gymnázia a zároveň se již začíná projevovat demografický vývoj ve Velkém Týnci. Do prvních tříd například letos nastoupilo 30 dětí. Také v následujících letech proto můžeme očekávat postupný pokles počtu žáků a budeme na tuto situaci muset reagovat.
Školní družina zahájila nový školní rok se 153 žáky.

Září je měsícem návratu do školního rytmu

První týdny školního roku jsou vždy trochu jiné než ty následující. Žáci se po prázdninách postupně vracejí k pravidelnému režimu, opakují učivo z minulého školního roku a znovu si zvykají na každodenní povinnosti, domácí přípravu i odpolední aktivity.
Největší změnu samozřejmě prožívají naši prvňáčci. Zvykají si na nové prostředí, spolužáky, učitele i úplně jiný rytmus dne. Právě v tomto období je pro ně velmi důležitá podpora nejen ze strany školy, ale také rodičů.
Novou etapu školního života zahájili také naši šesťáci. Na začátku září absolvovali tradiční adaptační kurz, který jim i jejich třídním učitelům poskytl příležitost lépe se poznat a vytvořit dobré základy pro společné fungování v dalších letech.

Škola nekončí poslední vyučovací hodinou

Také letos jsme pro žáky připravili řadu možností, jak mohou ve škole smysluplně trávit čas i po vyučování.
Přímo škola organizuje kroužky Keramika I. a II., Výtvarné hrátky I. a II., Pohybové hry I. a II. a Taneční I., II. a Výtvarný kroužek pro 2. stupeň. Nabídku doplňují placené aktivity externích organizátorů, mezi které patří florbal, kopaná, přírodovědný kroužek, kroužek moderního tance a konverzace v anglickém jazyce.
Myslíme samozřejmě také na naše deváťáky, které na jaře čekají přijímací zkoušky na střední školy. Připravujeme pro ně kurz zaměřený právě na přípravu k přijímacím zkouškám. Ten následně vyvrcholí týdenní intenzivní přípravou v březnu 2027.

Nová síť si vyžádala doladění

Během září jste mohli zaznamenat také výpadky některých školních systémů. Za komplikace se omlouváme.
V obou školních budovách jsme dokončili rozsáhlou modernizaci síťové infrastruktury a konektivity. Takto rozsáhlá technická změna si samozřejmě vyžádala následné nastavování a ladění celého systému. V jeho průběhu docházelo k výpadkům internetového připojení, které se navenek projevovaly například problémy při přihlašování žáků pomocí čipů do elektronické třídní knihy.
Věřím, že výsledkem bude stabilnější, bezpečnější a kvalitnější technické zázemí školy, které dnes potřebujeme nejen pro výuku, ale také pro každodenní provoz.

Setkáme se na třídních schůzkách

Ve čtvrtek 22. října vás rádi přivítáme na třídních schůzkách. Budete mít možnost informovat se o dosavadních výsledcích svých dětí, jejich práci během prvních týdnů školního roku a vše potřebné osobně probrat s jejich učiteli.
První týdny nového školního roku máme tedy za sebou. Věřím, že si žáci postupně našli svůj školní rytmus a že společně zvládneme vše, co nás v letošním roce čeká.
Přeji všem žákům, rodičům i zaměstnancům školy především hodně zdraví, trpělivosti, vzájemného porozumění a pokud možno co nejvíce důvodů, proč chodit do školy s dobrou náladou.

Tomáš Jurka

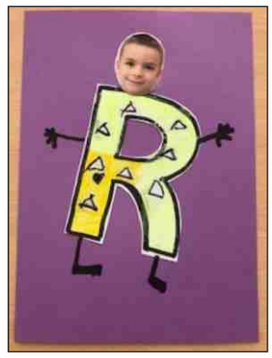
Naši prvňáci

První zářijové dny jsou za námi a naši týnečtí prvňáčci už ukázali, že se školy rozhodně nebojí! Nová třída, kamarádi, paní učitelky, spousta pravidel a nových zážitků. To všechno zvládají s úsměvem, odvahou a velkou chutí.
Abychom se lépe poznali, pustili jsme se do seznamovacích her a tvoření. Při aktivitě „To jsem já“ vznikly krásné vlajky, na kterých děti představily své oblíbené jídlo i to, co je dělá jedinečnými. Fantazii naplno využily také při výtvarném zpracování prvního písmene svého jména. A že se bylo na co dívat!
Neučíme se ale jen v lavicích. Hýbeme se, tvoříme, objevujeme, zkoušíme a učíme se vlastní činností. Spoustu energie a nadšení naši malí školáci předvedli také při společné taneční mini lekci ve školní tělocvičně.
Každý den udělají další malý krůček. Učí se spolupracovat, pomáhat si, pracovat ve skupinách a zvládat nové výzvy. A právě z těchto malých krůčků se postupně skládá naše společná cesta první třídou. Těšíme se, co všechno společně během jejich prvního školního roku ještě objevíme a dokážeme.

Věra Venclíková a Tereza Venclíková, třídní učitelky prvních tříd

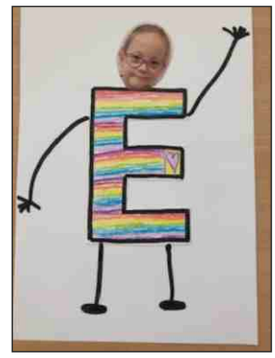

NÁSTĚNKY, KTERÉ VÍTAJÍ NAŠE ŽÁKY

Nový školní rok jsme přivítali také novými nástěnkami, které mají žákům zpříjemnit návrat do školy a zároveň je trochu vtáhnout do dění kolem sebe.
Na 2. stupni vznikly hned dvě velké interaktivní nástěnky. První představuje tvorbu francouzského malíře Henriho Matisse a nabízí žákům také krátký kvíz. U jednotlivých otázek mohou označit odpověď, o které si myslí, že je správná. Jestli se trefili, se dozvědí později.
Součástí nástěnky je také známé Matisseho dílo Kočka s rybami, které si mohou žáci prohlédnout v netradičním provedení. Reprodukci obrazu vytvořili žáci 7. ročníku společně – každý z nich namaloval pouze jednu jeho část a jednotlivé části pak sestavili dohromady jako puzzle. Výsledkem je povedená společná práce, na které se podíleli všichni.
Druhá nástěnka se věnuje knihám, které se dočkaly filmového zpracování. Žáci mohou pomocí palců označit knihy a filmy, které znají, četli nebo viděli a které by doporučili ostatním.
Ani 1. stupeň nezůstal pozadu. I tam vznikla nová nástěnka, o které více prozradí samostatný článek Učitelky v říši kouzel a fantazie.
A protože někdy není potřeba mnoho slov, přinášíme vám alespoň několik fotografií, které ukazují, jak naše škola na začátku školního roku ožila barvami, knihami, uměním a fantazií.

Gabriela Navrátilová

Učitelky v říši kouzel a fantazie

Začátek školního roku jsme se rozhodly zpestřit troškou kouzel, strašidel a hlavně humoru. Vznikla tak naše veselá nástěnka, na které se paní učitelky proměnily v superhrdinky, čarodějky, královny i bytosti z kouzelných světů.
Chtěly jsme ukázat, že i my se umíme odvázat, zasmát se samy sobě a že ve škole není nouze o fantazii. Věříme, že naše nástěnka vykouzlí úsměv na tváři dětem, kolegům i návštěvníkům školy.
A jak říká její hlavní nápis: Máte se na co těšit!

Petra Mrvová

VZHŮRU NA PALUBU! DRUHÁCI VYPLOUVAJÍ!

2. A strávila čtvrtek na palubě OLOLODI v Olomouci. Děti si vyzkoušely kormidlování lodi, dozvěděly se zajímavosti o Olomouci, pramenu řeky Moravy, faně, která se v jejím okolí vyskytuje. Na břehu nechyběly hry rozvíjející postřeh, spolupráci a týmového ducha.

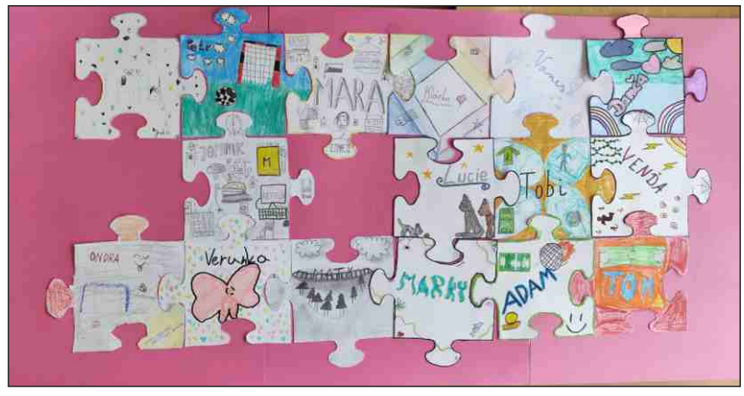

KAŽDÝ DÍLEK SE POČÍTÁ

V hodinách výtvarné výchovy vytvořili žáci šestých tříd společnou skládačku. Každý přidal svůj dílek a napsal na něj své jméno. Když pak všechny dílky spojili, vznikl jeden celek – jeden tým. Puzzle, které teď zdobí třídy připomínají, že každý z nich je důležitou součástí kolektivu a že společně toho zvládnou víc.

NAŠI UČITELÉ ZBLÍZKA

Letos se třídními učiteli našich šesťáků poprvé stali páni učitelé Michal Prokop a Martin Minář. Jaké je vést třídu plnou nových šesťáků, co je na učitelství baví a co prozradí o sobě? V prvním díle naší nové rubriky jsme se zeptali Michala Prokopa, třídního učitele 6. A.

Jak jste se vlastně dostal z Mostu až do Velkého Týnce? Co vás sem přivedlo?
Do Velkého Týnce jsem se dostal díky práci učitele. Jinak do Olomouce, kde dnes bydlím, jsem se přestěhoval za svou současnou snoubenkou. Několik let jsme spolu žili v Mostě, ale protože její rodina pochází z Hané, rozhodli jsme se přestěhovat sem. Zároveň jsem trochu cítil, že potřebuji v životě udělat změnu.

Letos jste poprvé třídním učitelem. Jaké je převzít vlastní třídu šesťáků?
Není to moje úplně první zkušenost s třídnictvím. Na škole v Mostě jsem byl třídním učitelem dva roky. Ale je pravda, že v Týnci s třídnictvím začínám. Některé věci jsou zde trochu jiné, ale v mnohém dost podobné. Převzít třídu šesťáků vnímám jako velkou zodpovědnost a zároveň jako novou výzvu.

S 6. A jste teď absolvovali adaptační kurz. Jaký byl váš první společný „třídní" zážitek a co jste o svých žácích zjistil?
Až na několik nešťastných okamžiků hodnotím adaptační kurz velmi pozitivně. Měl jsem možnost poznat děti rychleji a také zjistit, jací jsou mimo školní lavice. Ze třídy mám dobrý pocit, působí na mě jako dobrý kolektiv, i když samozřejmě stále je na čem pracovat.

Ve škole učíte už druhým rokem – co vás na naší škole za tu dobu nejvíc překvapilo nebo potěšilo?
V posledních letech jsem se setkával s tím, že na základních školách, které nejsou sportovně zaměřené, ubývá dětí, které se aktivně věnují sportu nebo navštěvují sportovní kroužky a kluby. Tady mě ale velmi mile překvapilo a potěšilo, kolik sportovně založených žáků na škole máme. Potěšil mě také kolektiv učitelů, který mě mezi sebe velmi dobře a rychle přijal. Díky tomu jsem se na nové škole cítil od samého začátku vítaný.

Učíte tělocvik a informatiku – dvě na první pohled úplně odlišné oblasti. Co vás baví na každé z nich?
Protože sportuji odmala, byla pro mě tělesná výchova jasnou volbou. Rád bych, aby si i děti vytvořily pozitivní vztah k pohybu a sportu. Co se týče informatiky, mám rád moderní technologie a baví mě sledovat jejich vývoj. Neustále se snažím poznávat nové věci a některé z nich následně zapojovat do výuky.

Vím o vás, že rád hrajete fotbal. Co pro vás fotbal znamená – je to hlavně sport, odreagování, nebo třeba i způsob, jak být s lidmi?
Dá se říct, že fotbal je součástí mého života už od dětství. Naučil mě především disciplíně, fungování v kolektivu, respektu k autoritám a zodpovědnosti. Vyzkoušel jsem si ho i na poloprofesionální úrovni, ale dnes ho hraji především pro radost, zábavu a odreagování.

Kdybyste si měl vybrat jeden den bez jakýchkoli pracovních povinností, jak by vypadal?
Asi vás nepřekvapí, že aktivně. V poslední době mě hodně baví silniční cyklistika, takže bych si nejspíš naplánoval nějaký cyklistický výlet. Velmi rád také trávím čas v horách, takže bych si užil i vysokohorskou turistiku.

Co byste chtěl jako třídní učitel své 6. A během tohoto školního roku předat nebo společně zažít?
Především bych chtěl, aby se žáci navzájem respektovali, uměli si pomáhat a společně vytvořili pozitivní atmosféru ve třídě. Myslím si, že dobré vztahy mezi spolužáky jsou základem nejen pro úspěšné studium, ale i pro to, aby se děti ve škole cítily dobře. Rád bych, aby se z 6. A stal kolektiv, ve kterém bude každý vědět, že se může na ostatní spolehnout. Kromě školních povinností bych s nimi také rád zažil spoustu společných akcí, výletů a zážitků, na které budou jednou s úsměvem vzpomínat.

Budu rád, když budou do školy a do svého třídního kolektivu chodit rádi nejen letos, ale až do 9. ročníku.

A na závěr: kdyby vás měli Týnečtí poznat podle tří slov, která byste o sobě vybral?
Sport, disciplína, empatie.

Ptala se Gabriela Navrátilová

Letem školním světem
Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec
Příloha Týneckých listů.
Odpovědná redaktorka Gabriela Navrátilová.
Foto v příloze není-li označeno jinak: archív ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec

ŠESŤÁCI NA ADAPTAČNÍM KURZU

Žáci šestých tříd mají za sebou adaptační kurz. Jeho cílem bylo především poznat nové spolužáky, navázat mezi sebou přátelství a vytvořit kolektiv, ve kterém se budou všichni dobře cítit a který bude dobře fungovat.

Jak se našim šesťákům na kurzu líbilo, co společně zažili a co pro ně bylo nejzajímavější, nám prozradili sami. Během hodin slohu ve škole napsali krátké práce, ve kterých své zážitky a dojmy z adaptačního kurzu zachytili.

Od úterý do čtvrtka jsme jako 6. třída jeli na adapťák. Přijeli jsme před 9 hodinou do hotelu Valašský grunt v Kozově u Bouzova. Prostor byl hezký, ale nám dětem se stejně nejvíc líbil mýval. Byly tam i andulky, různé hry, např. box, ping pong atd. Na lektory jsme měli štěstí, hodní a usměvaví lidi. Téma bylo detektivka, což nás bavilo. Hry byly zábavné venku i uvnitř, venku mě bavily rozhovory, díky kterým jsme poznali třídu víc. Uvnitř byly zajímavé sirky, ale nebojte, nic jsme podpalovat neměli. Bylo to o tom, že sirky jsme vysypali, trošku rozházeli a měli jsme je dát zpět do krabičky. Háček byl v tom, že bylo 5 levlů a v každém byla nevýhoda, např. bez ruky, poslepu, ale stejně největší zábava byla na pokojích. Jídlo bylo dobré, přivítal nás řízek a rozloučilo se kuře s rýží. Troufám si říct, že jsme si to všichni užili, až na to, že postel byla tvrdá, tak to bylo skvělé.

Sofie Vondrušková, 6. A

V úterý 8. září jsme vyjeli s naší třídou a 6. B na adapťák. Hned jak jsme přijeli k našemu ubytování Valáškův Grunt, tak jsme šli na naše pokoje. Já jsem byl na pokoji se svými třemi kamarády, Tomem, Adamem a Fildou. Jak jsme si vybalili, rozkoukali se, tak jsme šli na náš první program, kde jsme byli společně s 6. B. Program spočíval v tom, že jsme se seznamovali s lektory a některými dětmi, které jsme ještě neznali. Při programu jsme udělali i své bojové logo a lektoři nám ukázali harmonogram pro celý pracovní den. První program skončil a my jsme měli chvíli pauzu. Při pauzách jsme chodili např. na houpačky, stolní tenis nebo jsme si prostě povídali. Chodili jsme třeba i na pokoje, kde jsme měli i televizi. Hry, co jsme hráli na programu, byly zábavné, například jsme utvořili jednoho velkého hada a šli jsme poslepu. Nebo jsme se snažili zapamatovat obličeje jednotlivých mafiánů a zapsat je. Druhý den jsme měli také program, ale hlavní část dne byl zápas Feyenoordu proti Barceloně. Nakonec Barcelona vyhrála 5:1. Celkově se mi to velmi líbilo a chtěl bych na něco podobného jet někdy znova.

Adam Neuman, 6. A

Každý rok jedou šesťáci na adaptační kurz a jede se tam proto, abychom se seznámili s novými spolužáky. No a ten den nastal. Bylo 8. září a já jedu autobusem na hotel do Bouzova-Kozova, kde na nás čekají lektoři.
Přijeli jsme, uvítali nás a dali nám klíčky od pokojů. Potom jsme šli s lektory do jedné místnosti, říkali jsme jí „VIP místnost".
Druhý den byl za mě nejlepší, byly totiž super hry. Hra, která se mi nejvíce líbila, byla večer. Dávali nám různé otázky a ještě před tou hrou jsme si vytvořili dvojice, ale pokaždé jiné. A povídali jsme si.
Třetí den jsme se nasnídali a šli jsme ven, kluci hráli fotbal a holky si povídaly. Autobus přijel a jeli jsme domů.

Markéta Melecká, 6. B

Út 8. 9.
Vyjeli jsme chvilku po osmé hodině, cesta utekla hodně rychle. Dorazili jsme do krásného hotelu v Bouzově-Kozově,

ten hotel se jmenoval Valáškův Grunt. Bylo tam nádvoří jako na zámku. Po tom, co jsme se ubytovali, jsme hráli až do večera různé zábavné hry s lektory Magdou a Kubou.

St 9. 9.
Každý den v 8:00 h jsme chodili na snídani. A zase jsme hráli spoustu her, např. gangstery, sirky, fazole, procházka lesem, povídání ve tmě se svíčkami atd. Mě osobně nejvíce bavilo to povídání u svíček – každou minutu jsme se střídali a vždy bylo dané téma, o kterém si máme povídat.

Čt 10. 9.
Ráno zase snídaně a pak hurá na balení věcí! No tak dobře, to balení byla pěkná nuda… Ale potom jsme šli s pány učiteli na hřiště a tam jsme si mohli dělat, co chceme. No a oběd nesměl chybět. Najedli jsme se, hodili svačiny do batohů a autobusem zase domů. Na adapťáku jsem si to užila. (Hned bych jela znovu.)

Veronika Navrátilová, 6. B

V úterý 8. 9. jsme autobusem odjeli na adapťák. Jeli jsme i s béčkem, a protože nás bylo kolem třiceti, vlezli jsme se do jednoho autobusu. Za necelou hodinku jsme dorazili na místo. Ubytování jsme měli v Kozově poblíž Bouzova. Já s holkami jsme měly pokoj po čtyřech. Měly jsme vlastní koupelnu a televizi. Postel nebyla největší a byla docela tvrdá. I tak jsem se ale vyspala. První den jsme hráli seznamovací a ne moc náročné hry. Druhý den nás rozdělili na áčko a béčko. Ten den jsme hráli běhací a náročné hry. Taky jsme si vyzkoušeli chůzi poslepu. Byla to velká sranda. Třetí den, tedy 10. 9., jsme jeli domů. Moc jsem si to užila.

Ella Pečová, 6. A

Příběh na jedno písmeno – tetřev Tibor

Tetřev Tibor tancuje tango. Tvrdě trénuje třikrát týdně. Třinecká televize totiž točí trhák Taneční trůn. Televizní tvůrci telefonují tanečním talentům – tetřevovi Tiborovi, tuleňovi Trevorovi, tučňákovi Theodorovi, tarantuli Tyldě, tchořovi Terencovi. Telefonují také tanečnicím tresce Tamaře, tilápii Tyně, trnuše Tifany, tetře Tanje. Tyto tanečnice touží tančit tradiční tanec, ten tančí tučňák Theodor, takže trucují. Týpkům teatrálně třísknou telefonem.
Termín televizního točení tryskově tiká, takže talenti tvrdě trénují. Televize tiskne tapety tanečníků. Tvůrci trháku tapetují tančírnu tapetami tištěnými tvářemi tanečních talentů trousící tematické texty– tvůj talent, talenty tance táhnou, trendy taneční trikoty Tesaříková…
Taneční talent tetřev Tibor touží trůnit, topovat, triumfovat. Tvrdým tréninkem tuží tělo, troufalým tlacháním traumatizuje, terorizuje teamové tanečníky.
Tučňák Theodor tančí tradiční tanec. Těžkopádně tape, točí tělem, tleská. „Ten tvůj tuctový tanec, Theodore, tragédie!", tvrdí tetřev tučňákovi.
To tuleň Trevor tančí twist. Třese tělem. Trsá tukem tu, trsá tukem tam. Tvoří turbulence, tsunami. Také tasí talisman, tlusté tetování trilobita. „Trevore, terno! Tak tančí tasemnice tápající trávicím traktem! Trapas", tleská tetřev tělnatému tuleňovi.
Tarantuli Tyldu tančící technický trendy tanec tecktonik trápí trávení. Těžce tráví tučného tesařík. Tělo tuhne, topoří. „Takže timeout?" tázavě trolí tetřev.
Terorizuje také tchoře Terence tvrdě trénujícího tanec twerk. Tchoř tryskově třepotá tělem, twerkuje. „Terenci, trošku tratíš tempo!", tlachá tetřev.
Tanečníky trápí tlachy tetřeva Tibora. Touží točení televizního trháku tipnout. Tvůrce tlačí termín, takže talenty tlačí točit. Talenty traumatizování tetřevem tragicky tančí. To tetřev Tibor triumfálně trsá tančírnou. Trefně tančí tango. Těsný, tečkovaný, tyrkysový trikot tvaruje tvrdé tetřevovo tělo. Tetřev topuje. Teprve teď tančí tchoř Terenc. Troufale touží trumfnout tetřeva. Twerkuje. Tryskovým tempem třepe tělem. Trable! Tchořovo tělo tuhne trémou. Tu tasí tajný trik. Tence tlačí, trávící trubice třaskavě troubí. Tchoř tlapou tlumí teplé třesky. Tančírnou tiše táhnou toxiny trávící tanečníky. Tvůrcům tuhnou tváře. Típnou televizní točení. Tetřev trojčí. Trestá televizní tvorbu, tvůrce, taneční talenty, traviče tchoře. Trhá tapety tištěné tvářemi tanečníků, třísní trusem třpytivý taneční trůn. Tragéd. Televizní tvůrci trnou. Tetřeva tvrdě trestají. Trhají tyrkysový taneční trikot, tetřeva tlučou, třískají, traumatizují. Tetřev trylkuje. Tečka.

Leontýnka Sedláčková, 9. B

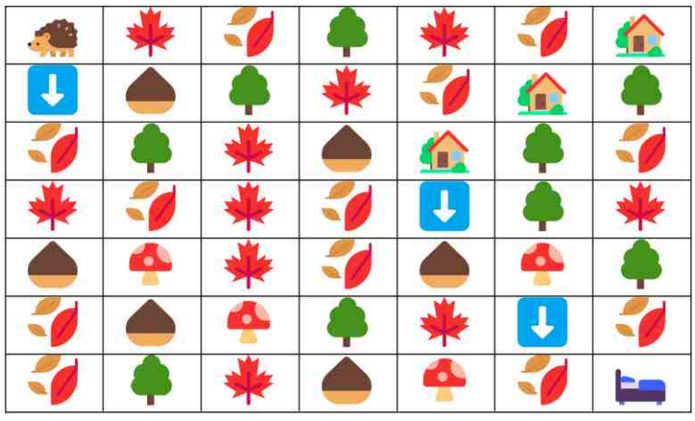
Twerk – tanec, který se vyznačuje energickým třesením, pohupováním boků a hýždí v rytmu hudby.
Tecktonic – tanec, který se vyznačuje kombinací pohybů horních a dolních končetin, a ty na sebe plynule navazují.

Kam se ztrácí zvířátka, když přijde podzim?

Venku se ochlazuje, listí šustí pod nohama a zvířátka mají napilno. Každé se na zimu připravuje trochu jinak. Pojď zjistit, co právě dělají!

Kam se poděl ježek?
Ježek se na podzim pořádně nají, aby měl dost energie na zimu. A pak si hledá to nejteplejší hnízdečko – pod hromadou listí, větví nebo v norách pod kořeny stromů. Udělá si tam pohodlnou postýlku a zachumlá se do ní na celou zimu. Jeho tělíčko se úplně ochladí a srdíčko mu tluče jen velmi pomalu. Říká se tomu zimní spánek (hibernace) a ježek z něj procitne až s prvním jarním sluníčkem!

Pomůžeš ježkovi najít cestu do pelíšku?
Postav se na start na obrázek ježka. Dál ježečkovi směr k pelíšku ukazuje šipka…
Prošel pod hromádkou listí, okolo velkého dubu, potěšil se krásně barevným javorovým listem. Pak našel na zemi spadlý oříšek, profuněl okolo domu a po šipce směrem dolů opět našel spadlý oříšek. Okolo muchomůrky červené prošel opatrně, protože je jedovatá. Šipka mu opět pomohla najít správný směr a pod hromádkou spadaného listí našel svůj pelíšek.

Co mají na práci veverky?
Veverky v zimě nespí tak tvrdě jako ježci. Proto jsou na podzim neuvěřitelně pilné! Od rána do večera běhají po lese, sbírají oříšky, žaludy a šišky a schovávají si je do tajných skrýší v zemi nebo v dutinách stromů. Když je pak v zimě velký mráz, prostě si pro své zásoby doběhnou.

Úkol pro bystré oči. Kolik oříšků se schovalo na této stránce?

Můj tip: _____ oříšků

Kdo si ještě dělá zásoby?
Kromě veverek si spíž plní třeba křečci, sysli nebo drobní ptáčci brhlíci, kteří si semínka schovávají pod kůru stromů. A co takový mravenec? Ten zaleze hluboko do podzemní části mraveniště, kde mráz nemůže, a celou zimu tam přečkává se svými kamarády.

Kdo odlétá do teplých krajů?
Někteří ptáci u nás zůstávají i přes zimu. Jiní se vydávají na dlouhou cestu do teplejších krajin.

Proč někteří ptáčci odlétají? Vlaštovky nebo čápi už odletěli na jih do teplých krajin. Neodlétají ale kvůli tomu, že by jim byla zima – mají přece teplá peříčka! Důvodem je jídlo. Živí se totiž hlavně hmyzem, který u nás v zimě spí nebo vyhynul. Proto musí letět tam, kde je hmyzu i v zimě dostatek.

Zakroužkuj zvířátka, která se na podzim přemístí do teplých krajin:

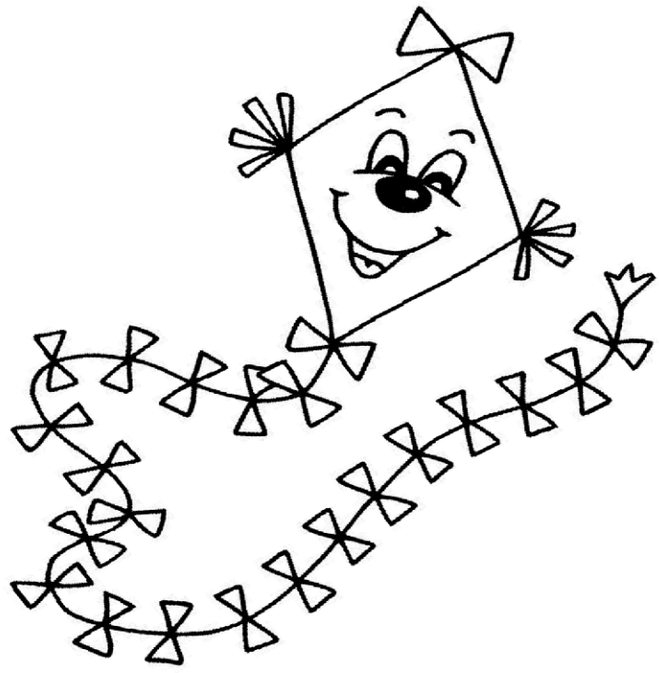
Víš, že…?
- Ježek za zimu téměř nedýchá: Během zimního spánku se ježčí dech zpomalí ze 40 nadechnutí za minutu na pouhé 1 až 2 nadechnutí.
- Veverka je trochu zapomnětlivá: Veverky si schovají stovky oříšků, ale na mnohé z nich zapomenou. Z jejich zapomenutých zásob pak na jaře vyrostou nové stromy.
- Ptáci mají úžasnou navigaci: Vlaštovky uletí každou sezonu tisíce kilometrů do Afriky a na jaře se dokážou vrátit přesně do toho samého hnízda pod tvojí střechou.

Omalovánka s úkolem

Už jste byli s rodiči pouštět draka? Nebo se teprve chystáte? Pojďme si společně to čekání zkrátit a vymalovat si podle přesně zadaného úkolu našeho dráčka.

Úkol: Vybarvi ocásek dráčka tak, aby:
- 3 mašličky byly zelené
- 1 mašlička byla oranžová
- 3 mašličky byly červené
- 1 mašlička byla hnědá
- 4 mašličky byly žluté
- 5 mašliček bylo modrých
- 2 mašličky byly růžové
- 2 mašličky byly šedé

Mašličky mohou být vybarvené na přeskáčku.
Zbytek dráčka (kromě mašliček na ocásku) vymaluj dle své vlastní fantazie.
Kolik mašliček zůstalo na ocásku bílých? (napiš číslem – popřípadě počtem teček)

DEN STROMŮ
Stromy slaví! Přidáš se?

Věděli jste, že i stromy mají svůj svátek? Den stromů slavíme v Česku 20. října! Je to den, kdy si připomínáme, jak moc jsou stromy důležité pro lidi, zvířata i celou naši planetu.

Co všechno nám stromy dávají?
- Čistí vzduch, který dýcháme.
- Poskytují domov ptákům, veverkám i broučkům.
- Dávají nám ovoce, ořechy a další dobroty.
- V létě nás chrání před horkým sluncem.
- Na podzim nám vykouzlí nádherné barevné listí.

VÝZVA PRO MALÉ OBJEVITELE
Vyrazte ven a zkuste najít 5 různých druhů stromů. Poznáte je podle listů?
• Dub • Javor • Bříza • Lípa • Buk

Víte, že…
Jeden velký strom může za den uvolnit do ovzduší značné množství kyslíku a pomáhá také ochlazovat své okolí? Proto si stromy zaslouží naši péči a ochranu.

TVŮJ STROM ŠTĚSTÍ
Nakresli strom, pod kterým bys chtěl/a strávit krásný podzimní den. Může na něm být houpačka, domeček pro ptáčky, skřítek nebo třeba poklad!

A otázka na závěr:
Kdyby tvůj strom uměl mluvit, co by ti asi vyprávěl?

Poznáš stromy podle listů?

Podzim už pomalu maluje přírodu do žluté, oranžové a červené. Ale poznáš, který list patří kterému stromu? Vydej se s námi na malou podzimní výpravu! Prohlédni si listy, zapoj bystré oči a zkus poznat, kterému stromu patří. Věřím, že některé poznáš hned, jiné tě možná trochu potrápí. Kolik stromů poznáš bez nápovědy? Tak schválně... 10 z 10, nebo tě podzimní listí nachytá?

1. Tento strom patří mezi bukovité.
Jeho listí může být opadavé, ale má také stálezelený druh.
Díky tomu ho proslavila jedna z pohádek Jana Wericha.
Jde o:

A dub B buk C jilm

2. Často má košatou, vysoko klenutou korunu
a dorůstá výšky třicet a více metrů.
Květy se sbírají na čaj.
Je to:

A bříza B osika C lípa

3. Statný opadavý strom se štíhlým kmenem a vejčitou korunou,
může dorůstat výšky i přes 40 metrů.
Roste na většině území Evropy, najdeme ho ale i v Turecku.
Je to:

A dub B buk C jilm

4. List je vyobrazen v podzimní variantě.
Patří mezi okrasné dřeviny, dorůstá do výšky až 20 m.
Jeho tvrdé dřevo je smetanově slonovinově bílé,
okolo dřeně či suků se někdy objevují zelené
nebo černohnědé pruhy.
Používá se v nábytkářství.
A najdeš ho také na vlajce Kanady.
Jde o:

A javor B vrba C bříza

5. Dřevo tohoto stromu mají v oblibě soustružníci.
Dodnes se z něj točí korbele, vázy, svícny, kořenky či slánky.
Vzrostlé silné kmeny se krájejí i na dýhy.
Z větviček se dodnes vyrábějí košťata.
Jaký je to strom?

A buk B bříza C jilm

6. Rod tohoto stromu zahrnuje asi 48 druhů.
V Evropě rostou celkem čtyři jeho druhy,
z toho se dva vyskytují přirozeně i v České republice.
Takovýto list má:

A bříza B vrba C jasan úzkolistý

7. Tento strom je nádherný
a krásně se jmenují i některé jeho druhy
- může být třeba bílá, babylónská, křehká,
pětimužná, trojmužná, ušatá, slezská, černající,
dvoubarvá...
Je to:

A vrba B líska C osika

8. Plody tohoto stromu jsou velmi oblíbené.
Na podzim je děti sbírají a vyrábí z nich zvířátka.
Lesní zvěři zase v zimě moc chutnají v krmelci.
Jde o:

A dub B buk C kaštan

9. Jde o rod dřevin z čeledi růžovité.
Čítá v různých pojetích až 350 druhů stromů a keřů
rozšířených v mírném pásmu severní polokoule,
nejvíce v Evropě a Asii.
Nápovědou jsou jeho plody,
které teď na podzim poslouží
třeba jako krásná výzdoba.
Jde o:

A jeřáb B vrba C bříza

10. Patří mezi významné medonosné dřeviny,
včelám poskytuje dostatek pastvy.
Plody jsou zdravou
a chutnou náhradou sladkostí.
Je to:

A kaštan B jilm C líska

Správné odpovědi: 1a, 2c, 3b, 4a, 5b, 6c, 7a, 8c, 9a, 10c. Rubriku připravila Vladimíra Hacsiková

VYTVOŘTE SI PODZIMNÍHO SKŘÍTKA

SEZNAM VĚCÍ K VÝROBĚ

- Šiška
- Žalud
- Listy
- Kousek plsti nebo barevného papíru
- Větvičky
- Mech
- Lepidlo
- Nůžky

POSTUP PRACÍ

Na šišku nalep hlavu v podobě žaludu

Přidej skřítkovi ruce z větviček

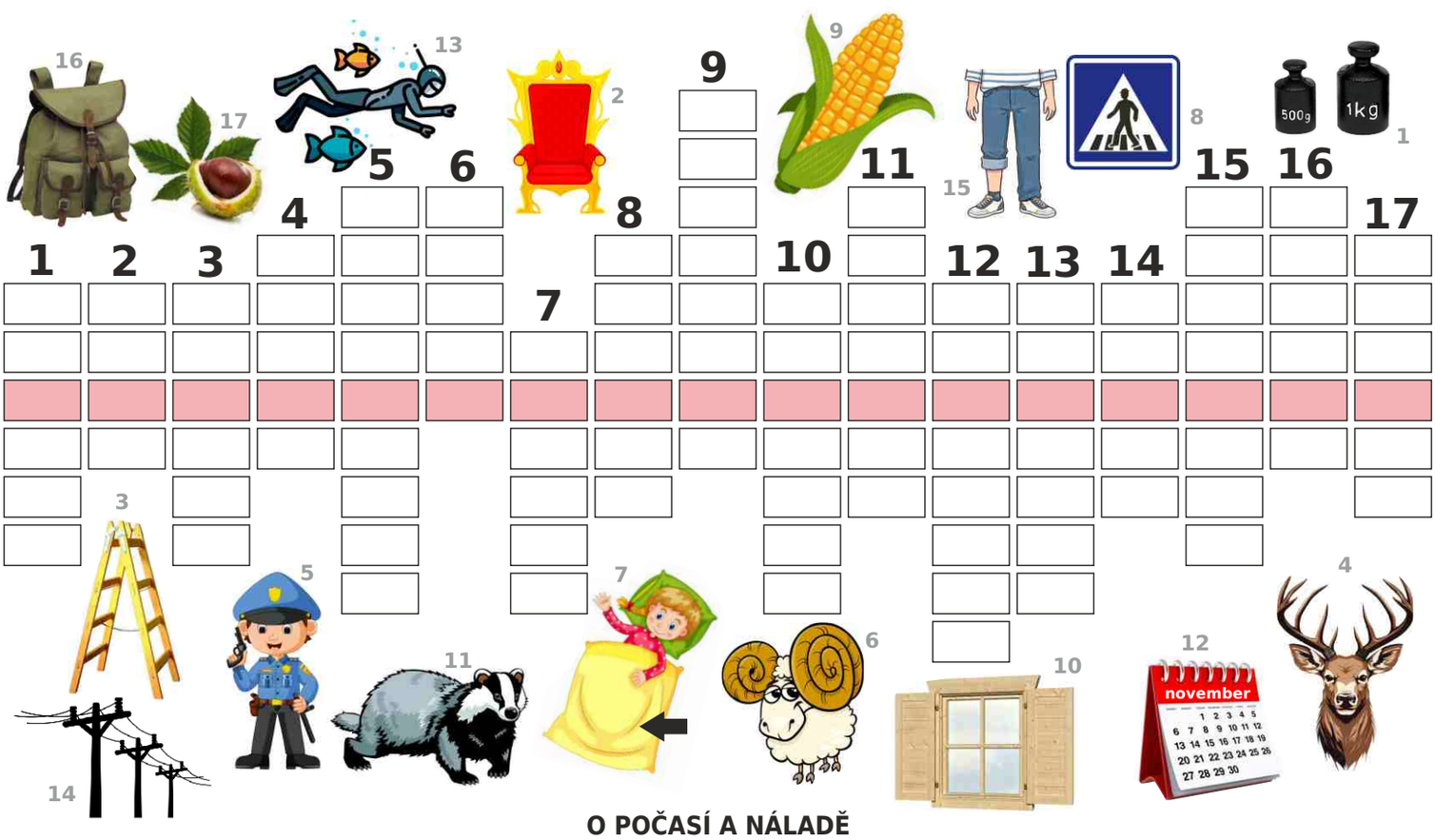

Na hlavu nasaď čepičku

Přidej skřítkovi křídla z listů a přilepte je

Posaď skřítka do mechu

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

O POČASÍ A NÁLADĚ

Jaký je rozdíl mezi podzimem a pondělím? Žádný, obojí začíná tím, že se ti ...

Dokončení najdete v tajence křížovky.

Podaří-li se vám tajenku vyluštit, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytynec.cz a my ze zaslaných odpovědí vylosujeme vítěze.

Správná tajenka z minulého čísla zní: „jeden nový problém". Výhercem se stává Jakub Barták z Velkého Týnce.

Den otevřených dveří v servisu Daimler Truck ČR ve Vsisku

V neděli 20. 9. jsme opět po dvou letech uspořádali Den otevřených dveří v naší moravské pobočce ve Vsisku u Velkého Týnce. Chtěli jsme se pochlubit občanům Velkého Týnce i dalších obcí z okolí, jak vypadá servis nákladních aut a jaké produkty zde servisujeme a prodáváme. Na akci se dostavilo bezmála 200 návštěvníků včetně více než 50 dětí, pro něž jsme připravili bohatý program. O něm vypovídá přiložená fotoreportáž.
Děkujeme vám všem, kdo jste se přišli na nás podívat ! Věříme, že pro vás naše akce přicesla zajímavé a zábavné zážitky. Těšíme se na setkání zase někdy příště !

Výstava vozidel před servisem zahrnovala především tahače Actros různých barev, převážně s nejnovější kabinou ProCabin, ale nechybělo ani Atego a sklápěč Arocs

Pro předváděcí jízdy jsme připravili školicí tahač Actros 1848LS s kabinou pro 6 osob, aby se mohly svézt i početnější skupiny. Druhým vozidlem pro jízdy byl elektrický eActros 600, který vyprovokoval spoustu otázek k elektromobilitě nákladních aut. O jízdy byl tak velký zájem, že se auta po celý den prakticky nezastavila

Během celé akce bylo k dispozici slané i sladké občerstvení, nápoje i káva. V prostorách budovy si návštěvníci mohli projít zábavnou „naučnou stezku“ pro děti i dospělé a za vyplnění odpovědí na otázky si každý odnesl malou odměnu

Počasí nám opravdu přálo, takže bylo možné v klidu posedět v centrální zóně akce, dát si něco dobrého k jídlu nebo k pití a poslouchat doprovodnou hudbu

Pro ty, kdo se chtěli něco více dovědět o tom, jak funguje servis a jaké to je v něm pracovat, byly připraveny komentované prohlídky servisu s nejpovolanějším doprovodem - přímo s jeho vedoucím

Některá z vystavených aut si bylo možné prohlédnout i zevnitř. O výklad k vystaveným vozidlům se postarali zdejší prodejci

V dětské zóně byl nejen skákací hrad, ale také výtvarná zóna s omalovánkami a slepováním auta z papíru a malováním na obličej. Větší děti si mohly s rádiem řízeným Actrosem s návěsem zkusit projet jízdu zručnosti. Každý účastník si odnesl malý dárek

V registračním stanu u parkoviště se příchozí dověděli, co jsme pro ně připravili, a při odchodu si každý vybral malý dárek na rozloučenou.

Fotoreportáž připravil David Chleboun

S celou akcí nám velmi pomohl zdejší tým kolegyň a kolegů, zaměstnaných právě ve zdejší pobočce ve Velkém Týnci. Děkujeme všem za pomoc!

Fotbalový podzim v plném proudu

Už do druhé poloviny odehraných duelů vstoupí všechna naše mužstva v krajských soutěžích v měsíci říjnu. Nejsledovanějšími ze všech čtyř družstev jsou samozřejmě naši muži, kteří zatím v 6. lize nenaplňují předsezónní predikce o hraní v klidném středu tabulky. Po zisku 4 bodů v úvodních třech zápasech jsme bohužel v měsíci září další body nepřidali a tabulkou jsme se propadli až na dosavadní poslední příčku. Samozřejmě zbývá ještě mnoho zápasů, ale už teď si můžeme říct, že soutěž je kvalitnější, jak po fyzické, tak po fotbalové stránce a všechna mužstva, se kterými jsme se doposud utkali, mají ve svých řadách tři až čtyři dobré fotbalisty, kteří jsou většinou přidanou hodnotou k získání bodů v zápasech 6. ligy. Do měsíce října jsme vstoupili domácím utkáním s Hanou Prostějov, které se uskutečnilo 4. října.

Dosavadní výsledky našich mužů

Velký Týnec - Nové Sady B 3:1
Opatovice - Velký Týnec 3:2
Velký Týnec - Kožušany 1:1
Velký Týnec - Radslavice 1:3
Kozlovice B - Velký Týnec 4:1
Velký Týnec - Čechovice 1:4

Zbývající utkání

Beňov - Velký Týnec	hráno 27. 9.
V. Týnec - Haná Prostějov	4. 10. 15:00
Sokol Ústí - Velký Týnec	11. 10. 10:00
V. Týnec - Želatovice B	18. 10. 14:30
Sokol Určice - V. Týnec	24. 10. 14:30
S. Mostkovice - V. Týnec	31. 10. 14:00
Velký Týnec - FK Hlubočky	8. 11. 14:00

Další kategorií je mužstvo našeho dorostu, které nás zatím reprezentuje nejlépe a po sedmi kolech, které kluci odehráli v srpnu a září, jim patří prozatímní 3. místo se ziskem 15 bodů. Kluci prohráli jen v utkáních s Chropyní a v domácím prostředí se Šternberkem. Ve zbylých pěti utkáních dokázali zvítězit, a to postupně ve Slavoníně, s Čechovicemi, s Černovírem, s Velkou Bystřicí a Kozlovicemi. Poslední utkání měsíce září odehráli naši borci na půdě Hranic na Moravě, utkání skončilo po uzávěrce říjnového čísla TL.

Zbývající utkání našeho dorostu

V. Týnec - Litovel Haňovice	4. 10. 10:00
Nové Sady - Velký Týnec	10. 10. 10:00
V. Týnec - Chvál. - Dolany	18. 10. 10:00
Nový Malín - Velký Týnec	24. 10. 12:00
Velký Týnec - Jeseník	28. 10. 10:00
Velký Týnec - Mohelnice	1. 11. 10:00

Mužstva starších a mladších žáků nastupují také v krajském přeboru a hrají svá utkání se stejnými soupeři. Starší žáci jsou úspěšnější, když dosavadní účinkování proměnili v zisk devíti bodů. V předposledním utkání měsíce září dokázali zvítězit v domácím prostředí s HFK Olomouc 4:3, na což bohužel nenavázali jejich mladší kolegové, kteří na HFK Olomouc nestačili a podlehli svému soupeři po výsledku 1:5. Mladší žáci stále čekají na bodový zápis. Posledním vystoupením obou kategorií v měsíci září byla utkání se Šternberkem, která skončila po uzávěrce TL.

Zbývající utkání měsíce října starších a mladších žáků

Konice - Velký Týnec 3. 10.	
st. žáci 11:30	ml. žáci 10:00
V. Týnec - Hran. B-Opatovice 10. 10.	
st. Žáci, 10:00	ml. žáci 11:45
Loštice - V. Týnec 18. 10.	
st. žáci 10:00	ml. žáci 11:45
V. Týnec - FK Mohelnice 24. 10.	
st. žáci, 10:00	ml. žáci 11:45
Zábřeh na Moravě - V. Týnec 28. 10.	
st. žáci, 10:00	ml. žáci 11:45
V. Týnec - Nové Sady 31. 10.	
st. žáci 10:00	ml. žáci 11:45

V měsíci září vstoupily do soutěží i naše přípravky. V letošním roce jsme přihlásili tři družstva, a to konkrétně ročníky 2019, 2018 a 2016. Pro ročník 2019 se jedná o premiéru v organizovaných soutěžích olomouckého okresu. Kluci se statečně perou a dělají radost nejen sobě, ale i rodičům a trenérům, kteří jim věnují svůj volný čas. V dosavadním průběhu si připsali již několik výher, které jsou pro všechny odměnou za trpělivou práci. Starší kategorie patří již k těm ostřílenějším, což se projevuje i na malinko lepších výsledcích. Zejména u kategorie 2018 je však stále nejdůležitější trpělivost, výdrž a zejména radost ze hry. Kategorie 2016 je nezkušenějším týmem našich přípravek, čemuž odpovídají i výsledky. Kluci se pomalu chystají na přechod do mladších žáků.

Stavební práce v našem areálu

Do konce roku 2026 bychom rádi zrealizovali boční oplocení hřiště číslo 2, tím dojde k uzavření fotbalového areálu ze strany rodinných domů. Akce by měla být v podobném duchu jako okolo hřiště 1 (betonové oplocení, ochranné sítě do výše 5 metrů a ztracené bednění). Zároveň bude vystavěn chodník se zámkovou dlažbou mezi hřišti 1 a 2 a na hřišti 2. Dojde také k zabudování starých střídaček na ploše 2. Divákům na hlavním hřišti se zvýší komfort doděláním zadní části u časomíry, kde bude dosazena mobilní tribuna a 2-3 kusy lavic se sedačkami. Jedná se o investici hrubě přesahující milion korun českých.

Robert Prečan
Autor je manažer fotbalového oddílu Sokol VT

V Týnci se opět konaly turnaje v tenise a plážovém volejbale Vrba Cup a Beach Open 2026

5x archív Tenisového klubu VT a Beach volejbalu VT

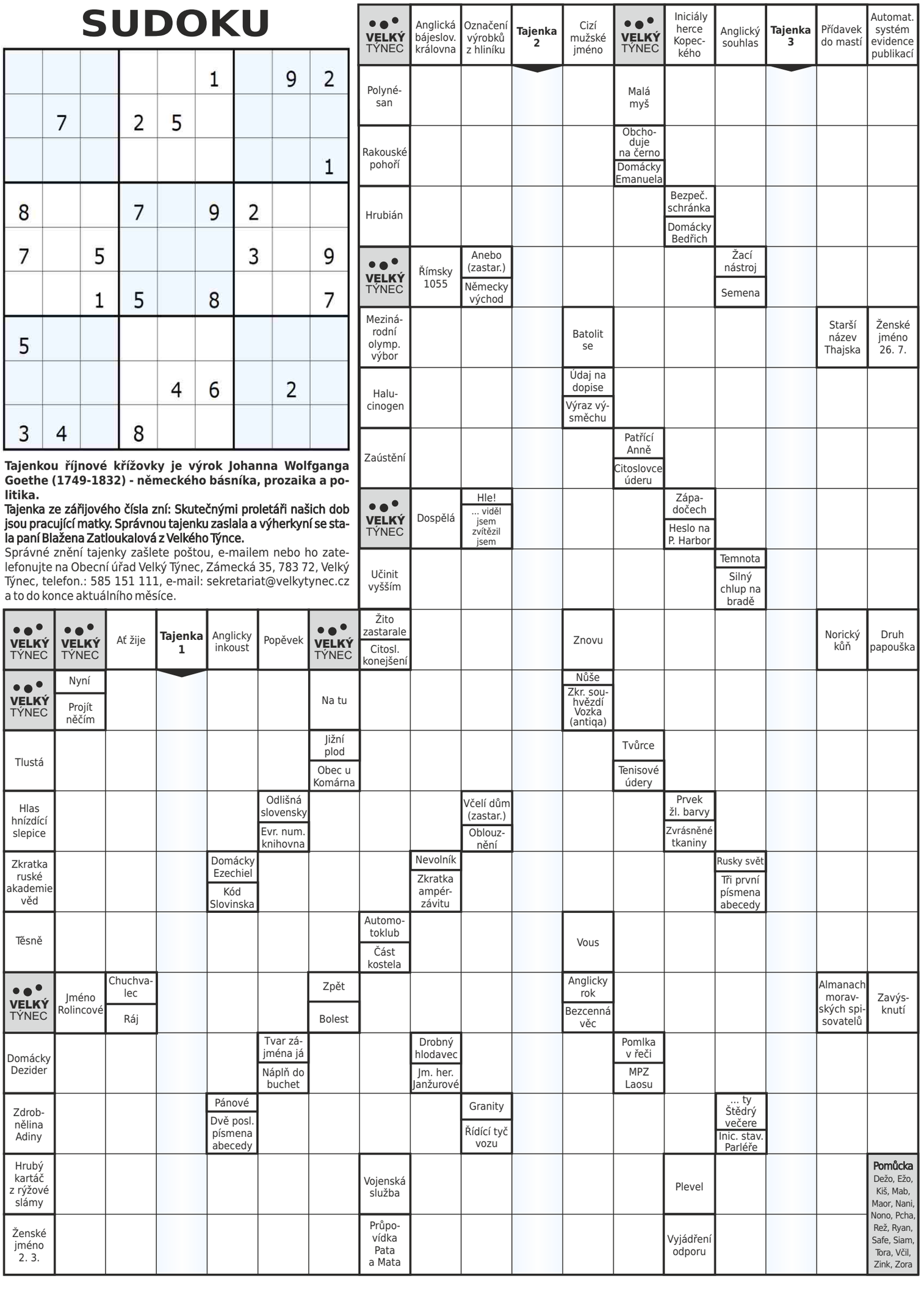
SUDOKU

					1		9	2
	7		2	5				
								1
8			7		9	2		
7		5				3		9
		1	5		8			7
5								
				4	6		2	
3	4		8					

Tajenkou říjnové křížovky je výrok Johanna Wolfganga Goethe (1749-1832) - německého básníka, prozaika a politika.

Tajenka ze zářijového čísla zní: Skutečnými proletáři našich dob jsou pracující matky. Správnou tajenku zaslala a výherkyní se stala paní Blažena Zatloukalová z Velkého Týnce.

Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Přehled říjnových kulturních a sportovních akcí v našem okolí

1. 10. – 31. 10. / galeriezet Velká Bystřice / po – pá 8:30 – 17:00, so, ne, svátky zavřeno

Ricardo Hoineff: Proměnění – výstava skleněných objektů

Ricardo Hoineff, scénograf a sklářský výtvarník je člověk s pestrým životním příběhem. Narodil se v roce 1968 v Rio de Janeiru v židovské rodině, počátkem devadesátých let sbalil kufry a naslepo odletěl do Prahy, kde vystudoval scénografii na DAMU a stal se úspěšným tvůrcem televizních úvodních titulků a cénografem. Později, ve svých čtyřiceti letech, spatřil v akci skláře v Novém Boru v Čechách. Byla to láska na první pohled. Dnes tvoří sklářské umění osobitou metodou a výrazem. Výstava potrvá do 26. 11. 2026.

17. 10. / pole u hřbitova / 14:00 – 16:00

Drakiáda

Nekupujte draka v obchodě. Zkuste si letos postavit doma váš vlastní originál a přijďte ho vypustit na dračím leteckém dnu. Určitě se pobavíte.

8. 11. / Moravské divadlo Olomouc / 19:00 – 22:00

Haná 50

Slavnostní program k 50. výročí folklorního souboru Haná Velká Bystřice. Předprodej vstupenek na webu MDO a v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice.

RADIO HANÁ 100 & 100,8 FM
Město Velká Bystřice a MS Band zvou všechny přátele folkové, trampské a country hudby na XXVII. ročník přehlídky
BYSTŘICKÉ BANJO 2026
7/11
v 16 hodin
vstupné 350 Kč / od 2. 11. a na místě
250 Kč / v předprodeji do 30. 10.
KD NADAČNÍ VELKÁ BYSTŘICE
Vystoupí skupiny
Paběrky Marko Čermáka
MS Band / Arest / Forfolk / Noční vlak
vstupenky s místenkou v předprodeji od 1. 7. do 30. 10. nebo do vyprodání stolů k rezervaci v KIC Velká Bystřice na Zámeckém náměstí (neváhejte – omezená kapacita KD Nadační)
občerstvení jako vždy zajištěno

Polívko Fest
17.10. 2026
SK Lions a přátelé dobré zábavy,
Vás zvou na 3. ročník
kotlíkových polévek.
9:00 zahájení / 12:00 prodej polévek
Majetín - velké fotbalové hřiště
TEL: 776538147

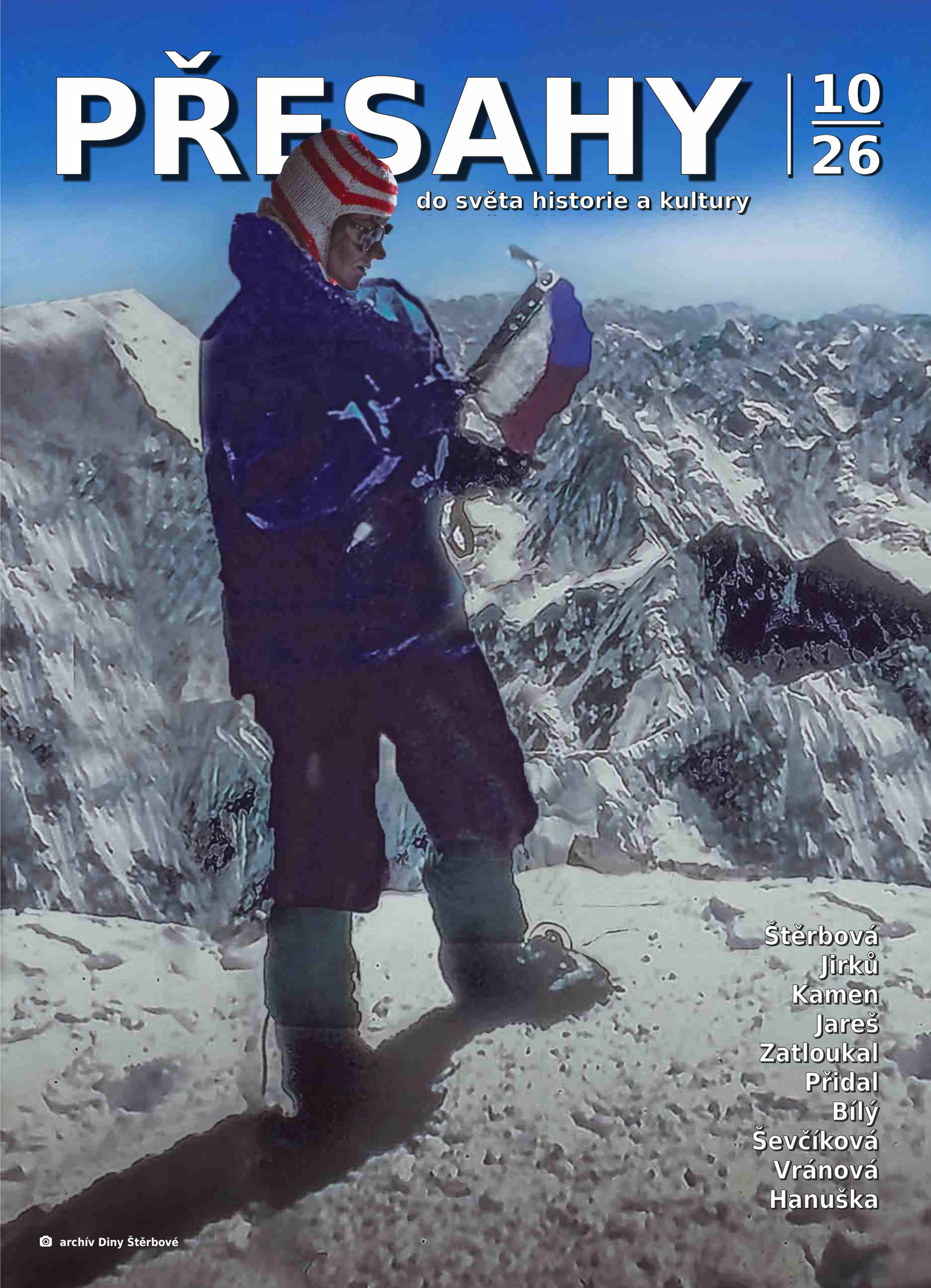

hlavní partner výjezdu:
HROŠÍ STAVBY MORAVA
ČLEN SKUPINY ENTERIA
HROŠÍ
MORA EXPRESS
24. 10. 2026
no. 5
Tipsport
OLOMOUC
Olomoucký kraj
ŠANTOVKA
MORA
SELM MORAVA
Spro Bro
České dráhy
Coca-Cola
RADEGAST
BOHEMSCA
VHS OLOMOUC
VHT

1× TOUR de BEER
Společné setkání přátel cyklistiky na ukončení sezóny
31. 10. 2026
začátek 12.00
POD ZÁŠTITOU STAROSTY OBCE BĚLKOVICE-LAŠŤANY
BOHATÉ OBČERSTVENÍ
SPOLEČNÁ VYJÍŽĎKA
REPRODUKOVANÁ HUDBA
BIRELL
1×
2×
2×
Hřiště
– ZAČÁTEK –
Bělkovice-Lašťany

PŘESAHY

10/26

do světa historie a kultury

Štěrbová
Jirků
Kamen
Jareš
Zatloukal
Přidal
Bílý
Ševčíková
Vránová
Hanuška

archív Diny Štěrbové

55 minut s Dinou Štěrbovou

Když jsem jediná, tak musím

Bylo jí čtyřiačtyřicet, když stanula jako první Češka na vrcholu osmitisícovky Čo Oju. A bylo jí přes pětašedesát, když v Západním Himálaji založila Czech hospital. Dina Štěrbová říká, že posledních dvacet let žije nový příběh. Co do míry adrenalinu je srovnatelný s horolezectvím.

Komunisté vám na konci 50. let nedovolili studovat medicínu. Má to nějakou spojitost s tím, že jste o půl století později vybudovala nemocnici v Západním Himálaji?
To, že mě nenechali studovat, co jsem chtěla, ve mně samozřejmě zůstalo a čas od času se to vynořuje. A to přesto, že jsem si uplatnění našla v matematice a dokonce se mohla, byť s obtížemi, věnovat horolezectví. Bezprostředním impulsem pro nemocnici byla ale výprava *Indus – Haramoš* v roce 1970, vůbec první československá expedice do pohoří Karakorum. Tehdy jsem poprvé viděla skutečně vysoké hory a pochopila, že chudí vesničané tam žijí jako za středověku a umírají na nejbanálnější choroby, které medicína dávno vyřešila.

To jste viděla před padesáti lety. Od té doby se snad mnohé změnilo, ne?
Když jsme se s Věrou Komárkovou v roce 1984 vracely z prvovýstupu na Čo Oju, navštívily jsme Hillaryho nemocnici. Ten příběh jistě znáte: Hillary vylezl na Everest a pak u jeho úpatí vybudoval nemocnici a školu. To se stalo impulsem k vzestupu Šerpů, mám na mysli kmen, ne nosiče. Ta nemocnice se mi zapsala do hlavy. A nejen mně. Japonci vybudovali pod Everestem zdravotnické zařízení v Pheriče, americká horolezkyně Cherie Breamer-Kampová postavila nemocnici pod Kanchenjungem… Životní podmínky se tedy zlepšují, nicméně v nadmořské výšce nad tři tisíce metrů je v Nepálu zdravotní služba stále výjimkou.

Vaše nemocnice stojí tisíc kilometrů od Everestu. Je to tam ještě dramatičtější?
Nejvyšším vrcholem pohoří Karakorum je K2, nebo-li Čhogorí. V dolině pod ní vznikla malá nemocnice, což bylo ve srovnání s Nepálem v časovém odstupu více než 40 let. My jsme s Víťou Dokoupilem založili Czech hospital v letech 2006 - 2007 v Arandu, v nejvýše položené vesnici v údolí řeky Basha – pod ledovcem Čhogo-Lungma.

Vedl vás – stejně jako Hillaryho – vděk, nebo smutek za ty, kdo v horách zemřeli?
Nějak latentně to asi ve mně bylo, spíš jsme se s Víťou ale k tomu tak nějak připletli. Sama jsem nikdy neměla dost peněz ani na horolezecké výpravy, takže představa, že bych financovala nemocnici, byla mimo realitu. Jenže pak v roce 2005 Pákistánem otřáslo zemětřesení a já tam zrovna byla, viděla tu zkázu. A když jsem se vrátila domů, dostala jsem prostřednictvím Víti Dokoupila nabídku z jedné neziskovky v Liberci. Ve veřejné sbírce získali hromadu peněz pro oběti zemětřesení.

Chtěli postavit nemocnici?
Měli peníze a mlhavé plány, až mega plány, řekla bych. Potřebovali nutně člověka, který se vyzná v Západním Himálaji. Tehdy tam moc lidí z Česka nejezdilo, zatímco já měla na kontě asi deset expedic a treků, včetně výstupu na Gasherbrum 2. Hodila jsem se jim a na nemocnici jsme se shodli. Lidi z nadace tedy ten skládací baráček koupili, naložili do dvou kontejnerů. Já a Víťa jsme je měli vyzvednout v Karáčí a odvézt do hor. Původně za námi měli lidé z neziskovky později přiletět, ale prý jim došly peníze, takže jsme v tom zůstali sami.

Proč jste se rozhodli nemocnici vyvézt zrovna do vesnice Arandu?
Šílené poměry v Arandu jsem viděla už se svým manželem Otakarem, byli jsme tam před lety na jedné z výprav. Je to hanba lidské civilizace. Jenže jak do výšky 3000 metrů chcete dostat nemocnici, když se k vesnici stoupá takřka neschůdným říčním kaňonem? Nakonec jsme to vyvezli ve 24 džípech. Byla to nesmírně riskantní akce. Kdyby se byl rozbil třeba jediný panel, nemocnici bychom nikdy nesmontovali. Ale horolezci mají asi posunutý přístup k riziku.

archív Diny Štěrbové

Na vrcholu Co-Oju v cca 7.300 m

archív Diny Štěrbové

Dina Štěrbová (85)
Narodila se v Bratislavě. Rodiče jí dali jméno Margita, ale doma jí říkali Dina. Ta jí zůstala napořád.
Její otec se jako právník odmítl podílet na politických procesech, a tak nemohla jít na medicínu. Na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci vystudovala odbornou matematiku a pak ji tam do roku 1992 vyučovala.
Na Gerlachovský štít vylezla poprvé ve čtrnácti letech a v sandálech, v 80. letech dobyla osmitisícovky Čo Oju a Gašerbrum II.
V letech 2006 a 2007 s Vítězslavem Dokoupilem vybudovala nemocnici v himálajské vesnici Arandu. Více na czechhospital.cz.
Se svým mužem, respektovaným zoologem a ekologem Otakarem Štěrbou, vychovala syna.

Není náhodou, že takové projekty v Himálaji jsou jejich dílem.

Pomohli vám vesničané?
Vyčlenili pozemek, který nikomu nepatřil, prý to býval hřbitov. Dohodli jsme se, že prostor sami srovnají a vybetonují, cement jsme jim darovali. Několik jich pomáhalo i při montáži, ale proti původnímu plánu jsme ještě museli udělat sedlovou střechu, protože spáry mezi panely při prvním dešti protekly a domeček byl plný vody. Pěkná podpásovka od výrobce! Ale i to jsme překonali a nemocnici vybavenou základními přístroji a zásobou léků, která měla stačit na půl roku, předali v roce 2007 místním. Tenkrát se v Arandu uměli podepsat asi tak tři lidé. Člověk, kterého jsme považovali za starostu, ale mezi ně nepatřil. Namísto podpisu otiskl svůj palec, smlouvu jsme odvezli do Liberce a tím náš úkol končil.

Kdo dostal za úkol starat se o nemocnici?
Když jsme se vrátili se smlouvou do Liberce, zjistili jsme, že nadace provozovat nemocnici trvale nehodlá, naopak už sbírá peníze na další humanitární katastrofu, snad na Haiti. Přitom nám bylo jasné, že obyvatelé Arandu si sami neporadí, takže v nemocnici brzy ustájí ovce, kozy či krávy… Nebyl by to první projekt v Karakorumu, který by takhle dopadl. A tak jsme si s Víťou řekli, že v tom Aranďany nenecháme a budeme Czech hospital provozovat sami. Začal příběh, který pro mě setrvale představuje adrenalinovou činnost srovnatelnou s horolezectvím.

Až na to, že když jste vylezla na první osmitisícovku, bylo vám něco přes čtyřicet, a s nemocnicí jste začínala po šedesátce.
Ano, byla jsem ve věku kdy lidé obvykle končí s profesí, ubírají plyn. A představte si, že mně se najednou, když už jsem se s Himálajem měla vlastně loučit, otevírala nová cesta. O důvod víc to nevzdat.

Kde jste našli lékaře?
Od roku 2010 nemocnici vede Najaf Ali. Tehdy to byl mladý kluk, jeden z prvních v Arandu, který měl možnost chodit na střední školu a absolvovat ošetřovatelský kurz ve státní nemocnici. Najaf pak byl do své rodné vesnice odvelen pákistánskou zdravotní správou. V Karakorumu nikde v terénu nepůsobí lékaři, na to je Pákistán moc chudý stát, ale aby tamní vláda splňovala pravidla WHO, vysílá do horských oblastí zdravotní bratry. Najaf má oproti ostatním výhodu, že naším prostřednictvím získal vybavenou nemocnici. Další zdravotní bratři dostanou od státu tak jednu krabici léků na rok.

Léky pro vaši nemocnici dodává také pákistánský stát?
Léky platíme my, ročně tak 200 000 korun. Bohužel, než jsme Najafa angažovali, prošli jsme si lecčíms. Jeden zdravotník se třeba v zimě sbalil a ukradl všechny léky. Grázl! Museli jsme rychle sehnat náhradu, vždyť tam umíralo každou zimu na zápal plic deset až patnáct dětí. Až v roce 2007, když jsme přivezli antibiotika, poprvé žádné nezemřelo. Já nejsem praktikující věřící, ale když si uvědomíte, že jste jediní, kdo něco může udělat, tak to udělat musíte.

V těch dvou původních kontejnerech jste přivezli také nějaké přístroje?
Součástí základního vybavení bylo ambulantní EKG, centrifugy, autoklav pro sterilizace. Jenže ve vesnici nebyl proud, že. V Rožnově jsme tedy v roce 2010 koupili šest fotovoltaických panelů a Víťa, povoláním elektroinženýr, je namontoval na střechu. Přístroje fungují, teď je tam i malá digitální biochemická laboratoř.

Najaf disponuje i ultrazvukem?
Ten je vedle antibiotik zásadní. Karakorumští horalé jsou muslimové, nedovolí třeba, aby zdravotník vyšetřoval ženu od pasu dolů. Považují to za kacířství. Proto tam v minulosti každý rok jedna nebo dvě ženy umřely na poporodní komplikace. Napadlo nás, že by to mohl vyřešit ultrazvuk. V roce 2014 jsme do hor dopravili jeden repasovaný přístroj, který nám zajistil profesor Pavel Ševčík, primář z JIP v brněnské fakultní nemocnici. Najaf se ultrazvuk naučil obsluhovat a pak několik měsíců přesvědčoval mullahy, islámské duchovní vůdce, aby povolili tento způsob gynekologického vyšetření. Povedlo se, dnes Najaf už v počátcích těhotenství rozezná většinu komplikací a včas pošle ženu do státní nemocnice ve Skardu.

Nicméně ženy v Arandu stále rodí doma, zdravotník k nim nemá přístup.
Muži jsou někde v čertu, ženy rodí doma za pomoci matek a kamarádek. A ano, když nevyjde placenta, jde stále o život. Za půl hodiny rodička vykrvácí, za čtyři hodiny je pohřbená, nikde žádný zápis, pomník, nic. Kolik takových tam někde leží? Radši si to ani nepředstavuju. A jsme šťastní, že se už vesničanky naučily chodit k Najafovi na ultrazvuk.

Žádná Najafova pacientka od té doby zbytečně neumřela?
Pokud vím, tak neumřela. A byli jsme přitom, když jednu zachránil. Bylo to myslím v roce 2012, rodička rychle ztrácela krev, takže přišel mullah, začal se nad ní modlit, ženské kvílely. Naštěstí někdo zavolal Najafa, ten všechny odehnal a nasadil kapačku s plazmou. Ženu přivedl k vědomí, naložil ji do džípu a sedm hodin ji vezl do nemocnice ve Skardu. Zachránili ji, dítě ale tu cestu

archív Diny Štěrbové

Noshaq

nepřežilo.

Najaf má stále ten starý repasovaný ultrazvuk?
V roce 2018 jsme s mou sestrou Ružou koupily novější. A minulý rok se díky pomoci našeho velvyslance v Pákistánu podařilo domluvit, že Česká republika darovala do Arandu moderní přístroj s barevnou obrazovkou a třemi sondami. S ním může Najaf vyšetřovat i srdce. Je hrozně chytrý, vyškolil se v Islamádu, zaplatili jsme mu kurs sonografie.

Jak vás tak poslouchám, znamená to, že jste minulých dvacet let vždy několik měsíců žila a pracovala v Arandu.
Když chcete pomáhat, musíte tam být, znát lidi a postupovat systematicky. Na úvod je musíte naučit pít čistou vodu a mýt si ruce, mimochodem díky tomu spotřebujete pětkrát méně antibiotik. A pak opravíte školu, most, zakoupíte terénní auto jako ambulanci… Kromě nemocnice jsme se soustředili každý rok ještě vždy na jednu věc. V roce 2011 jsme opravili posledních 20 kilometrů cesty k vesnici, což znamenalo nakoupit dynamit a sehnat střelmistra. Pak jsme dovedli vodu do vesnice a koupili traktor. Venkované totiž sice stále mlátí zrno středověkým způsobem, ale když jim ukážete, že existuje mlátička poháněná traktorem, neleknou se. A dneska už jsou tam tři traktory.

Kolik vás na projektu dnes pracuje?
Víťa už do Pákistánu jezdit nemůže, takže poslední roky to byla trochu „one woman show“. Ale dnes máme ve spolku, na něž se občanské sdružení transformovalo, tři nové kolegy, skvělé motivované lidi.

Kolik ročně potřebujete peněz?
Základ je těch 200 000 korun na léky. Anebo spíš už trochu víc. Do nemocnice poslední dobou přicházejí pacienti z celé doliny, takže i s vesničany je to okolo sedmi tisíc pacientů. K lékům musíme připočítat další náklady, takže jde asi půl milionu ročně.

Byla jste v Arandu také loni na podzim?
Skončila jsem na urgentu se zády, nemohla jsem odletět. Hlásí se věk, který dříve nebo později dožene každého. Proto se snažím vše teď nastavit tak, aby nemocnice mohla existovat i beze mne, bez nás.

Jak?
Ze zkušenosti vím, že u takových projektů platí tři základní pilíře. Nejdříve je třeba zachránit životy. Za druhé je nutné zajistit místním lidem přístup ke vzdělání. Ale úplně nejdůležitější je vytvořit podmínky, aby to, co vybudujete, bylo samoudržitelné. Prostě nerozdávat ryby, ale udice.

To asi není v 3000 metrech nad mořem zrovna jednoduché.
Musíte místním lidem dát nástroj, aby si na nemocnici mohli sami vydělat. A jediným zdrojem peněz v Himálaji je dnes – navzdory mému přesvědčení a filozofickému založení – prodej dobrodružství. Proto jsme v posledních letech vybudovali v Arandu camp a v něm malý hotýlek. Je to na pozemku, který vlastní Najafův otec, takže to nikdo nemůže zpochybnit. Najaf si musel vyřídit licenci. Turismus teď nese obrovské prachy, ale vesničané z toho nemají nic. Cestovky z údolí je maximálně najmou jako nosiče. Urvat si tuhle část práce bude nesmírně těžké, ale snažíme se pomoci.

Výnos z hotýlku by měl v budoucnu zcela financovat nemocnici?
Spolek Czech hospital a Najaf podepsali smlouvu o tom, že bude-li hotýlek vydělávat, padesát procent zisku je určeno nemocnici. Mohlo by to fungovat. Samozřejmě si uvědomuji, kolik cizinců v Himálaji už s obdobnými projekty zkrachovalo. Většina z nich dělá chybu, že přivezou jen peníze a okamžitě se na ně vrhne hejno supů: „Dejte nám peníze a my to budeme implementovat, víme, kde a jak,“ říkají. Jenže peníze zmizí,

archív Diny Štěrbové

Czech hospital

ztratí se, a to i když je věnujete starostovi, komunitě. To je jako za komunismu. Když to někomu nepatří, rozkrade se to. Proto je dobře, že kemp a hotýlek patří Najafově rodině.

archív Diny Štěrbové

Ale i jemu běží čas. Má někoho, kdo jej v nemocnici může zastoupit, posléze nahradit?
Jeho syna Asífa Alího před několika dny přijali na medicínu v Lahore. Pokud to dá, bude prvním lékařem z celého údolí. Je to výjimečně chytrý kluk, skromný a pracovitý. Pomáhali jsme mu už se středním vzdělání a teď jsme připraveni hradit školné na univerzitě. Dělá to devět a půl tisíce dolarů ročně a k tom ještě něco na ubytování. Já toho chlapce beru jako člena své rodiny, jako syna, nebo vlastně vnuka. Ale také jako záruku kontinuity celého toho dlouholetého projektu. Musím ty peníze dát dohromady.

Takže věříte, že Czech hospital má budoucnost.

archív Diny Štěrbové

S prvním zachráněným dítětem 2008

Musíme spoléhat na novou generaci. Zpočátku to se vzděláváním nevypadalo valně, ale ejhle, je to 20 let a na našem internátu ve Skardu dnes bydlí okolo dvaceti kluků. Chodí na střední školy a sami se o internát starají, vaří si, uklízejí, tuhle postavili zborcenou zeď a někteří zcela vážně uvažují o plnohodnotném vysokoškolském vzdělání. Ti kluci byli úplně malí, když jsme do vesnice přišli, ale asi se semínko uchytilo.

Jaké máte po těch letech vztahy? Vzali vás mezi sebe?
No, až se stydím to říct, často mi říkají, že se v mešitě modlí, abych žila co nejdéle.

Jste s nimi teď, když jste v Česku, v kontaktu přes maily?
V Arandu máme už dva roky wifi, takže přes whatsapp skoro denně mluvím s Najafem. Dříve, když jsem mu potřebovala něco vzkázat, napsala jsem někomu, kdo měl mail ve Skardu. Ten člověk se tak do týdne vydal do Arandu, Najaf pak přišel za další týden k počítači nebo telefonu. Tolik se změnilo.

Až z toho trochu mrazí. Na jedné straně ještě středověk, na druhé mobily, wifi, whatsapp…
Ano, jsme svědky střetu civilizací, který se až exponenciálně urychluje. Ale také zůstává spousta věcí mezi nebem a zemí, jež neobsáhneme. A to ani s umělou inteligencí, myslím. Nikdy nezapomenu na začátek března 2017, kdy umíral v Olomouci můj manžel Otakar. V Arandu byly čtyři metry sněhu a 136 dětí ve věku od dvou do pěti let tam dostalo meningitidu. Byly vlastně tak odsouzeny ke smrti, ale díky tomu baráčku, do nějž každý rok navezeme antibiotika, všechny přežily. Najaf mi to volal 2. března. Otakar právě zemřel. A se mnou otřásla myšlenka, že se můj muž do těch dětí převtělil. Já vím, je to surreálné. Ale kdo ví, jak to všechno je? Zvláště tam, v Himálaji.

Kdy tam zase vyrážíte?
Každý týden dostávám parte svých vrstevníků či blízkých, takže jsem realista. Na druhou stranu věk je jen číslo. Kéž by to byla pravda!

Tak kdy tam jedete?
Dá-li Pánbůh a zdraví, tak už brzy. Strávím tam podzim. Inšalláh, jak říkají horalé v Karakóramu.

Irena Jirků

Autorka je šéfredaktorka časopisu Finmag

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ

Teige a Harlekýn
Příběhy české avantgardy

Jiří Kamen

Místo úvodu:
Koláž o Karlově otci Josefovi
a dalších postavách

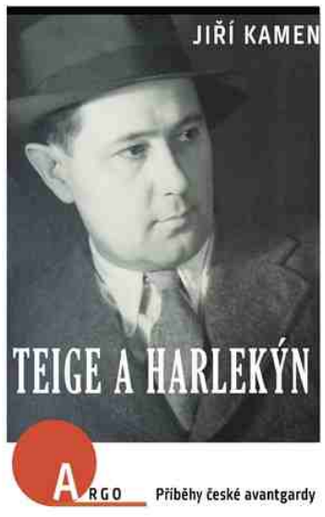
Přišel ke mně do pokoje strýček Hanuš Vančura a prohlížel si moje obrazy. Líbí se mu „Cesta na Dubovku“... Strýček mi radí věci, které jsem už překonal. Chci dál, a ne seděti na fleku. Strýček vůbec je antikvární, ani Slavíčkovi nerozumí. Chtěl by mnou malovati – já mu ale vždycky uteču. Budu malovati podle sebe a svých majstrů. Tatíček přijel z Prahy. Vypravoval mi, že mluvil s adjunktem městského muzea dr. Štechem. To je ten, který přednášel zjara ve Valdštejnském paláci. Byl mi už tenkrát sympatický. Tatíček s ním mluvil o mém malování, o tom, jak zbožňuji Slavíčka, že chci do Hostišova atd. Pak se zeptal, neměl-li bych se počínat jinak. „I to – kdepak,“ odpověděl. Znal Slavíčka. Až přijedu do Prahy, musím s ním mluvit.
Karel Teige, deník, 27. srpna 1915.

O svém otci, který byl dvojnásobným doktorem a zastával místo archiváře hl. města Prahy, mně svěřil, že měl smluveno svým lékařem, aby mu dal ve chvíli, kdy bude jisto, že jeho srdce je už na konci sil, poslední injekci. Je nepochybné, že doktor nemohl splnit staré-mu pánovi svůj slib, avšak stoický poměr k smrti, který vyplýval ze stanoviska pana archiváře, nám imponoval.
Vítězslav Nezval o Karlu Teigem a jeho otci v knize Z mého života.

Později jsem se tázal historiků na smysl letopočtu, jenž mne poděsil, byl to úmrtní den alchymisty, jenž jsa hostem rabína Loewiho, zmizel onoho dne zanechav svou hlavu ve vitríně právě rok a den před velkým požárem židovského města ... byl to úmrtní den alchymisty, bylo to datum mého narození.
Vítězslav Nezval: Židovský hřbitov.

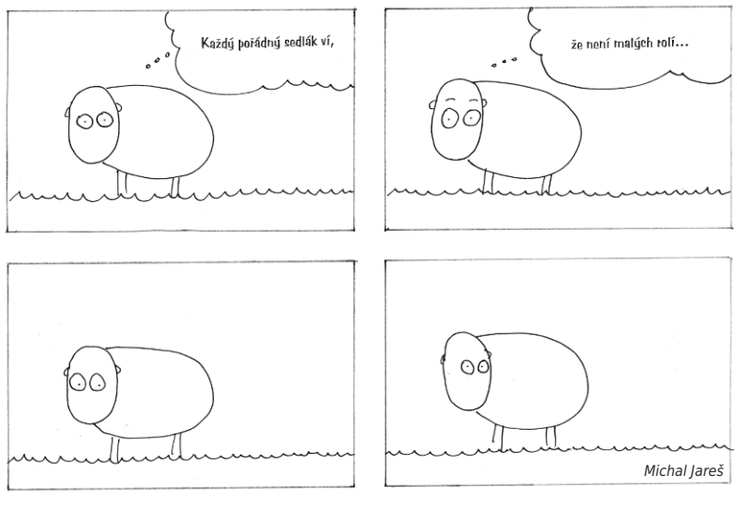
V roce 1911 malíř Oskar Kokoschka vystavoval své obrazy v Karlových Varech. Tato výstava víceméně upadla v zapomnění. Uváděl ji Walter Serner, člen curyšského Kabaretu Voltaire. Serner zformuloval zásady dadaismu, které pak vydával za svůj nápad básník Tristan Tzara. Ve stejném roce začal ruský básník a futurista Vladimír Majakovskij studovat na moskevské škole malířství, architektury a sochařství.

V roce 1911 vyšla kniha pražského archiváře Josefa Teigeho „Na Bílé hoře“, o české šlechtě, jejíž sobeckost a hlupost připravila porážku stavovských vojsk v rozhodující bitvě: „Jest jen náhoda, že úpadek nenastal již dříve, že Ferdinand I., který s jasně pojatým cílem razil Bílé hoře cestu, nedokončil této své snahy. Podle Josefa Teigeho z českých pánů obstál jen rytíř Václav Budovec z Budova, který se choval čestně a neintrikoval ve svůj prospěch. Po porážce na Bílé hoře odvedl svou rodinu do emigrace a sám se vrátil domů, aby hájil české korunovační klenoty. Hned po příjezdu do Prahy byl zatčen a na Staroměstském náměstí při popravě českých pánů sťat jako druhý, hned za Jáchymem Ondřejem Šlikem.“
A z června roku 1911 pochází fotografie rodiny Josefa Teigeho, pořízená před jejich vilou v Neveklově, kam Teigeovi jezdili z Prahy na letní byt a kde Karel trávil většinu času, než začal studovat gymnázium v Křemencově ulici v Praze. Chlapec nenavštěvoval základní školu, jeho rodiče ho učili doma.

Fotograf rodinu rozestavil na schodišti před hlavním vchodem do domu. Na třetím schodu odzdola stojí otec rodiny, drobný štíhlý pán v tmavých šatech. Podobné tmavé šaty bude celý život nosit i jeho syn Karel, při každé příležitosti, i do lesa na procházku. Historik a básník Zdeněk Kalista o Josefu Teigem, těžkém astmatiku, napsal, že „... už svým vzezřením – postavou sraženou pod průměr ostatních lidí a kolébající se dosti obtížně na rachitických nohou – se zdál jaksi odsunován z tohoto života a určen k práci v ústraní minulých století, byl významným historikem. ‚Základy pražského místopisu‘ Josefa Teigeho zůstávají podnes jednou z nejdůležitějších pomůcek pro badatele v dějinách českého hlavního města“.
Na fotografii je vedle historika jeho manželka Hana, o hlavu vyšší, silná žena s mohutným poprsím, které těsně obepínají šaty zdobené ornamenty na způsob lidového kroje. Muž má pravou ruku v bok. Levou rukou je zavěšen do své ženy. Divák má dojem, že nebýt podpory manželčiny paže, tak mužova levá ruka jakoby nějakým nedopatřením bude bezvládně viset těsně pod jejím vzdutým poprsím. Levou ruku má paní Teigeová za zády, její poprsí tak nabývá na síle. Na druhém schodu pod otcem sedí v námořnickém tričku a krátkých kalhotách jedenáctiletý Karel s popruhem přes hrudník. Jestli na něm visí šavle nebo pošťácká brašna, divák netuší, neboť případný předmět je skrytý ve stínu. Chlapec má pečlivě ulízané vlasy a rovnou pěšinku, jako když střelí. Na žádné pozdější fotografii Teige tak vzorně upravený účes už mít nebude. Pod matkou, vedle tohoto kluka v námořnickém tričku, sedí jeho mladší sestra Jana, kterou všichni oslovují Hana. Vlasy má do culíků, navlékli ji do volných letních šatů se spoustou záhybů a volánů. Fotografie ji zachytila ve zvláštním pohybu: jako by z těch šatů chtěla vyplavat. Obě děti jsou bosé. A všichni na snímku – rodiče i děti – se tváří vážně, a poněkud nepřítomně hledí před sebe.
Na jiné fotografii z téhož dne pózuje na schodišti neveklovské vily už jen manželský pár bez dětí. Stojí proti sobě, menší Josef zaklání hlavu, aby se manželce mohl dívat do očí. Manželka Hana má obě ruce za zády. Pohled ze strany efekt mohutného poprsí zesiluje na nejvyšší možnou míru. Josef má levou ruku v bok a pravou rukou manželku s jistou graciézností objímá kolem pasu jako při tanci. A ona, vědoma si titěrné roztomilosti manželovy postavy a mohutnosti svého těla, které ji přivádí k odpovědnosti za sebe i za muže, se nepatrně usmívá a výzvu k tanci přijímá.
Jako dospělý muž se Karel Teige určitě někdy podíval na rodinné fotografie, pořízené v roce 1911 na schodišti před vilou v Neveklově, a jako obdivovateli amerických grotesek se mu musela vybavit scéna z filmu „Chaplin honí dolary“, kde se drobný Charlie potýká s Marií Dresslerovou, obří herečkou obdařenou stejně mohutným poprsím, jako měla paní Teigeová.
Na sklonku Rakouska-Uherska a v začátcích první republiky se stalo oblíbenou činností srovnávat podobu slavných a méně slavných osobností s hvězdami americké filmové grotesky. Zřejmě nejúspěšnější postavou v tomto oboru se tehdy stal malíř Otakar Mrkvička, který se díky brýlím s kulatými černými obroučkami podobal Haroldu Lloydovi a přísný obličej bez emocí zase odkazoval k Busteru Keatonovi.
V Revolučním sborníku „Devětsil“ na začátku dvacátých let Teige napíše, že tuláka Charlieho považuje za největšího a nejslavnějšího ducha doby. Na obálce Teigeho knihy „Svět, který se směje“ bude montáž hlavy Chaplina v buřince a stafáže v pozadí, sestavené z cirkusového stanu, žirafy vyhlížející z okna maringotky, akrobatky a klauna.
S Chaplinem se Teige setká i v nečekaných souvislostech. Jeho milenka Eva Ebertová mu bude vyprávět, že básník Josef Svatopluk Machar, její biologický otec, si v armádě, kde působil jako generální inspektor, vysloužil pro své směšné vystupování přezdívku Chaplin.
Osud si s Macharem, jeho nemanželskou dcerou a Teigem vůbec zvláštním a nepravděpodobným způsobem zahrál. Dvacátého ledna 1916 si Teige poznamenal: „Jó, toho sprosťáka a domýšlivce Machara! A já na Machara dnes dostal z češtiny pětku.“ Macharovu poezii student Teige odmítal číst, pětku si nechal dát demonstrativně.
Teige do své svaté trojice k Chaplinovi ještě zařadí Karla Marxe a Sigmunda Freuda.
Do knihy „Na Bílé hoře“, jejímž hlavním autorem je Josef Teige, napsal jeho přítel, historik Hanuš Kuffner, kapitolu „Bělohorská porážka, věrný obraz vojenských poměrů doby“. Kuffner, nadšený husitolog, byl také autorem knihy o tzv. čertově brázdě ve středních Čechách, kterou vyoral svatý Prokop s čertem zapřaženým do pluhu. Tento populární historik vynikl i jako podnikatel: pod názvem „Kuffnerovo husitské vojsko“ dal vytisknout osm papírových archů, ze kterých se dalo vystříhat pětaosmdesát husitských bojovníků. Papíroví husité – Kuffnerův bestseller – se tehdy objevovali v českých domácnostech nejen za okny, ale i mezi postavami vánočních betlémů. Papíroví husité – Kuffnerův bestseller – se tehdy objevovali v českých domácnostech nejen za okny, ale i mezi postavami vánočních betlémů. Archy s husitským vojskem historik přivezl do Neveklova na hraní malému Karlovi. Ten všechny bojovníky pečlivě vystříhal a pak na zahradě jejich vily rozestavil bojovou formaci poblíž mraveniště s rezavými mravenci.„Chtěl jsem namalovat Husa, apoteózu Husovu. Udělal jsem přesně pět čar a nechal toho. Musím si i sem, do Neveklova, nějaké věci Husovy opatřit a číst,“ poznamenal si čtrnáctiletý Karel do svého deníku.„V ‚čase‘ je dneska jen samý Hus! Hus! Nejlepší naše povaha. Budu nejspíš husitou!!! Tatíček chtěl vydat nákladem Ústřední matice školské ‚Kapli betlémskou‘. Topografie. Mělo vyjíti dvojí vydání, vědecké a lidové. Ale při říznosti dnešní cenzury by zbylo jen několik málo řádků.“V „Dopise otci“, který Franz Kafka napsal v roce 1919 a nikdy ho otci neodeslal (a ten si ho tudíž nikdy nepřečetl), popsal bolestné reflexe jejich dramatického vztahu. Dopis otci je někdy považován za klíč ke Kafkovu dílu. Bezmála všichni evropští avantgardisté v první půlce 20. století si nějakým způsobem vyřizovali účty se svými otci. Dělat moderní umění ve spolupráci s otci je podle nich totiž možné. Nové umění je možné tvořit jen otcům navzdory.

KOMIKS - Zlá ovce

„Tak už vypadni, než po tobě něčím hodím," řekl mladý muž, který se skláněl u vedlejšího stolu nad velkým, čtverečkovaným archem papíru.
Avšak Michal nebyl zbabělec. Nedal se jen tak zastrašit...
„...a buď ujištěn," pokračoval, sundávaje z věšáku kabát a klobouk, „že – až budu ležet na břiše někde v písku u řeky nebo na zádech ve stínu košaté jabloně – věnuji ti vždycky tichou vzpomínku. A..."
„Půjdeš nebo nepůjdeš?"
Eman vzal ze stolu kolébku, potěžkal ji a přimhouřil levé oko. Michal vzal za kliku.
„Myslím, že půjdu. Musím ještě balit, a to je u nás vždycky pěkná práce. Buď zdráv, kamaráde, a prvního srpna na shledanou. Snad mi tady do té doby nelekneš."
Dveře za Michalem se hřmotně zavřely. Přehlušily tak krvelačné zaskřípění Emanových zubů.
Výtečná Michalova nálada, způsobena okolností, že od zítřka nastupoval neočekávanou dovolenou, neměla, bohužel, dlouhého trvání. Vydržela přesně do té chvíle, než otevřel dveře svého bytu, prošel předsíní a vstoupil do obývacího pokoje.
První pohled na Martu, sedící v křesle u otevřeného okna, Michalovi pověděl, že něco není v pořádku. Pozná-li však zkušený manžel, že něco doma není v pořádku a že ve vzduchu visí nebezpečí, neznamená to ještě, že ihned ztratí hlavu. Nebylo by horší strategie než učinit něco takového.
„Nazdar, Martičko," řekl proto bujaře Michal, sotva přestoupil práh pokoje.
„Nazdar, děvče."
„Nazdar," odpověděl mu upjatý hlas z křesla.
„To je horko, co?" Michal svlékl kabát a hodil jej na gauč. „Nedivím se ti, že nic neděláš a že si jen tak hovíš u otevřeného okna..."
Křeslo u okna zavrzalo.
„Že nic nedělám a jen si hovím u otevřeného okna? Já že nic..."
Michal by se byl kopl. To je tak, když člověk plácne, co mu přinese slina na jazyk.
„Ale ne, Martičko, tys mi nerozuměla. Myslil jsem opravdu..."
„Tak já nic nedělám." Hlas z křesla nezněl již upjatě, chvěl se nyní pobouřením. „Já, která se od rána nezastavím, která nevím, kde mi hlava stojí, já, která jsem právě vyžehlila dvanáct košil..."
„Martičko, já přece..."
„...a navoskovala parkety v ložnici a pověsila záclony v kuchyni a zavařila tři láhve ovoce a uvařila oběd a připravila večeři a..."
Michal si povzdychl. Viděl už, že ho čeká perná práce. Rozvázal si kravatu, přehodil ji přes židli, vyhrnul si rukávy a posadil se na okraj křesla k Martě. Jeho pravá ruka se opatrně ovinula kolem Martiných ramen.
„Martičko..."
„Odejdi a nesahej na mne."
„Nu tak, Martičko, už se nezlob. Já přece vím, co máš práce. Nikdo to neví líp než já.

„Ach. Je tak velký a statný jako..."
Helena se trochu zarazila. Ale jen na okamžik.
„Nu, to zrovna ne... Nedá se tvrdit, že by byl příliš velký..."
„Rozumím. Je štíhlý, pěkně urostlý..."
„Štíhlý? Ech, víš, on je spíš Jaroušek plnější postavy... takový... takový sporý."
„Aha. Má patrně tmavé, husté kadeřavé vlasy a podmanivé šedé oči, že?"
Helena polkla naprázdno a malinko se začervenala.
„Tmavé... husté... hm... totiž... on prý býval Jaroušek spíš blonďák... Ale vůbec mu nevadí, že nemá... Znáš přece ty typy mužů, kteří by za nic nesměli mít na hlavě chumáče pačesů?"
„Hm, ovšem, ovšem," řekla delikátně Marta a podívala se s přehnaným zájmem na špičku svých střevíců.
„Ostatně, musila bys ho znát, musila bys s ním žít, abys správně pochopila jeho úžasné přednosti. Jak je vtipný, něžný a pozorný, denně mi přináší květiny, každé ráno, když se probudím, najdu na svém nočním stolku psaníčko plné sladkých slov, každou hodinu mě volá telefonem a ptá se, zdali ho ještě miluji a večer – naše večery, Marto, jsou milostným snem. Tulíme se k sobě jako dvě šťastné děti, vyprávíme si a žvatláme a..."
Drsně a nelítostně přehlušil hlas telefonu bystřinu Helenina vyprávění.
„Promiň," řekla Marta a vstala.
Přešla ke stolu a zvedla sluchátko.
„Halo... Prosím...? Kdo prosím...? Nerozumím, mluvte laskavě zřetelněji... To je omyl. Tady je číslo 632-51... Halo, vyloučeno. Kde bych vzala pralinky, pane Hafánku...
Moje úcta..."
Marta hodlala rozmrzele přerušit zmatený rozhovor. Její ruka, držíte sluchátko, zamířila již k vidlici aparátu, když vtom se ozval z úst její přítelkyně úpěnlivý výkřik.
„Marto, počkej, nezavěšuj!"
Helena vyskočila a vytrhla překvapené Martě sluchátko.
„Halo," zvolala mazlivě, „halo, jsi to ty, Jaroušku? Ano...? Ano, tady pralinka. Tvoje sladká pralinka... To víš, hafánku, ano, ano... to víš, že se těším... ty, ty, ty, to neříkej holčičce... ano, za chvíli bude pralinka doma, ale hafánek nesmí vrčet. Tak pa, pa, hafánku, pa, pa..."
Helena zavěsila. Na její tváři se dosud rozléval blažený úsměv.
Zato Marta se dívala na svou přítelkyni s neskrývaným úžasem.
„To byl tvůj manžel?"
„Ano, to byl Jaroušek!"
„A prosím tě, jak si to říkáte?"
Helena se poněkud probrala z očarování. Usedla opět do křesla a šťastně se zasmála.
„Víš, my každý večer hrajeme takovou úžasně zajímavou hru – na hodnou pralinku a zlého hafánka."
„Nač že si hrajete?"

„Vždyť to říkám: na hodnou pralinku a zlého hafánka. Jaroušek jako dělá zlého pejska a já jsem jako čokoládová pralinka, víš, a on hafánek jako vrčí, běhá po čtyřech, štěká, skáče a nakonec zlý hafánek jako tu hodnou pralinku spapá. My se při tom tolik nasmějeme, to ti je taková legrace…“
„To věřím.“ Marta se opět posadila a se zdarem potlačila ušklíbnutí. „Zítra tomu tedy bude čtrnáct dní, co jste měli svatbu, že?“
„Ne, včera tomu bylo čtrnáct dní.“
„Hm, nu, to je jedno. Ale teď tě chápu. Každé manželství takhle začíná.“
Helena se bojovné narovnala. Nikdo nemá rád, pokouší-li se mu někdo rozbit iluze.
„Chceš-li tím snad říci, že naše manželství bude za čtrnáct měsíců nebo za čtrnáct let vypadat jinak, že se už nebudeme s Jarouškem milovat – pak se hrozně mýlíš, má milá. Ostatně, jak ty jsi dlouho vdaná?“
„Už skoro tři roky.“
„A máte se s Michalem rádi nebo ne?“
„Ovšem, že se máme rádi. Ale už si nepíšeme psaníčka a nehrajeme si na hašlerku a bernardýna…“
„Neposmívej se. Na pralinku a hafánka. Ostatně, to je vedlejší – ale hrát byste si na něco měli a psát si psaníčka taky. Jak říká Jaroušek, to jsou právě ty věci, které lásku kypří a posilují. Nedovedu si představit, že by to u nás mohlo dopadnout tak, jako třeba u Jiřiny. Tuhle jsem ji viděla s jejím manželem v divadle. Seděli vedle sebe jako dvě ryby, neviděla jsem, že by spolu vůbec byli promluvili. Ne, ne, má drahá, to nebude náš případ.
Já a Jaroušek nikdy…“
Telefon je výborná věc. Řekli bychom, že v dnešní době zrychleného životního tempa naprosto samozřejmá a nepostradatelná. Ušetří nám spousty času, umožní nám dorozumět se na veliké vzdálenosti. Zprávu, na kterou naši otcové čekávali celé hodiny a možná dny, obstará nám telefon v minutě. Ano, je to výborná věc, a ta výborná věc nyní opět zadrnčela.
Marta vstala a zvedla sluchátko.
„Halo, ach, dobrý den… Prosím, promiňte… domnívala jsem se prve, že jde o omyl…
Ano, Helenka mi teprve dodatečné pověděla o vaší rozkošné hře… och, není třeba, abyste zapíral, zamilovaní mají přece právo na podobné… ale já vás zdržuji… ihned vám dám netrpělivou Helenu… na shledanou…“
Marta podala sluchátko své přítelkyni, na jejíž tváři se již opět objevil dychtivý a šťastný úsměv.
„Halo… halo, hafánku, ty opravdu přeháníš. Vždyť je to sotva pět minut, cos mě volal, ty nerozumný žárlivče… Cože…? Mluv nahlas, prosím… Cože…? Vana? Ale fuj, to se neříká, nu hafánku… že nejsi žádný můj hafánek? Jak prosím…? Havránek? Havránek? Ach, to je omyl… Ihned zavolám… okamžik, prosím… ach!“
Helena zakryla rukou mikrofon a zděšeně se podívala na svou přítelkyni.
„To není hafánek, to je nějaký instalatér Havránek a mele pořád něco o nějaké vaně.
Co mám dělat?“

Marta převzala chvějící se rukou sluchátko a nasadila chladný tón. „Halo, dobrý den, pane Havránku. Nedorozumění, ano… Vzdálená sestřenice… Ne, není blázen jen poněkud… ano, lékaři nám dávají naději… Je docela neškodná… Ovšem, rána pro rodinu. Děkuji. Jakže, nepřijdete? To mě mrzí… Ale prosím, zítra přijďte určitě…
Je velmi nepříjemné v tomhle horku být bez sprchy… Na shledanou.“
Marta skončila a zavěsila. Vyčerpaně usedla na gauč a povzdechla si.
„Michal zas bude vyvádět, že není koupelna v pořádku.“
Helena se chtěla nejprve ohradit proti tomu, že ji její přítelkyně vylíčila nějakému neznámému člověku jako slabomyslnou sestřenici, ale nyní na to zapomněla. Naskytla se jí nová příležitost, aby promluvila o Jarouškovi.
„Prosím tě, snad by se nezlobil pro takovou maličkost. Můj Jaroušek se na mne nikdy nehněvá. Onehdy jsem mu čistila na balkoně šaty a vyklepala jsem mu z kapsy zlaté hodinky na dvorek. Snad si dovedeš představit, jak vypadaly, když bydlíme v pátém patře.“
Marta se podívala se stínem závisti na svou přítelkyni.
„Udělat takovou věc Michalovi…“
„Vidíš, a můj Jaroušek neřekl ani jediné příkré slovo. A když viděl, jak pláču, vzal mne do náruče, laskal mě a šeptal: ‚Už se netrap, moje pomněnečko, moje malé kuřátko, hodinky sem, hodinky tam, jen ty si nekaž svoje rozkošná očička. Ani kdybych rozbila staroměstský orloj, tak mi Jaroušek nevyhubuje.“
Závist, kterou Marta před chvílí pocítila, byla nyní vystřídána lítostí.
„Máš štěstí. Našlas toho pravého!“
„Myslím, že ano. Myslím, že… Jeminkote, to už je šest hodin? Opravdu?“ Helena vyskočila a překotné si nasadila svůj slaměný klobouk. „Marto, je mi líto, chtěla jsem ti toho ještě tolik povědět, ale musím už utíkat. Měj se hezky, drahoušku, pozdravuj Michala a já ti brzy zatelefonuju.“
„Je škoda, že tak pospícháš, příště si udělej víc času. A pozdravuj hafán… totiž Jarouš… totiž svého manžela a příjďte se na nás někdy podívat.“
Když za Helenou zapadly dveře, nevrátila se Marta ke své nedořešené početní úloze. Usedla do pohodlného křesla, v němž seděla před chvílí její přítelkyně. Zprvu střízlivé a kriticky, ale čím dál tím víc s příchutí závisti přemýšlela o závratném štěstí, které potkalo Helenu. Nezazlívejme jí to. Kterápak žena nepocítí trochu trpkosti, vzpomene-li si po třech letech na prvních čtrnáct dní svého manželství?

II.

Michal Bedrna zavřel poslední zásuvku svého psacího stolu, vstal, protáhl se a mohutné zívl.
„Tak,“ řekl s uspokojením, jakmile jeho ústa byla opět schopna řeči, „a je to! Emane, měj se tady dobře. Pracuj pilně a svědomitě, ať z tebe má První dřevařská a hlavně pan prokurista Malina radost. Víš, že jeho žlučník není v pořádku a že ho nic tak nedopálí, jako pohled na líný personál. A buď ujištěn…“

SLOUPEK

Proč máme svatého Václava

„Všem nuzným prokazoval dobrodiní, nahé odíval, lačné krmil, pocestné přijímal podle slov evangelia, vdovám nedával ukřivdit, všechny lidi chudé i bohaté miloval... A na všech hradech vystavěl kostely velmi krásně a v nich se postaral velkolepě o služebníky boží z mnohých národů."

Tak tady máte odpověď, kdybyste se snad chtěli zeptat, proč jsme na konci září zase měli státní svátek a nešli do práce. Jasně že ta legenda, mimochodem První staroslověnská, přehání. Jak by to asi tak kníže Václav všechno mohl stihnout, že.

Jen si to představte. Svou politickou kariéru zahájil někdy okolo roku 925, to mu bylo – jak historikové odhadují – osmnáct let. A nedobrovolně ji ukončil – jak všichni dobře víme – u kostelních vrat ve Staré Boleslavi v roce 935 (nebo možná už v roce 929?). Takže byl u moci jedno, maximálně dvě volební období. Politici, kteří se letos také znovu ucházeli o naše hlasy, by jistě dokázali obratem vysvětlit, jak je to zoufale krátká doba. Kníže Václav měl ovšem pracovní diář, legenda nelegenda, pořádně nadupaný.

Když k systematickému šíření křesťanství a budování kostelů včetně rotundy svatého Víta v Praze připočteme ještě úsilí o upevnění přemyslovského knížectví, tedy časté vojenské výpravy proti odbojným českým knížatům i dobyvačným Bavorům a Sasům, složitá diplomatická jednání s Jindřichem Ptáčníkem a koneckonců i těch diskutabilních a nedoložených 550 hřiven stříbra a 120 volů, musel to být docela kalup. Nebo spíš trysk, a to prý byl Václav hodně dobrý jezdec. Přitom si rád čítal v latinských, řeckých a snad i ve slovanských spisech, osobně také předsedal soudům, při nichž prosazoval právo na spravedlnost pro všechny bez rozdílu, a protože nesnášel násilí na bezbranných, z moci úřední nezřídka rušil vězení na hradech a popraviště v podhradí. Vedl též příkladný duchovní život, nezmeškal snad žádnou bohoslužbu a protože byl i schopný hospodář, každý rok se svými panoši osobně sklízel hrozny na knížecích vinicích. Vyráběl z nich víno, jež pak putovalo na křesťanské oltáře. A aby toho nebylo málo, pro nové kostely pekl i hostie. Jak jinak - z pšenice, již vlastníma rukama sklidil a umlel...

Svatováclavské legendy jsou nádherně barvité. A krásně přehánějí. Jasně. I když je Václav vůbec první český světec, tohle všechno by fakt asi nedal. Přesto není možná marné si toho mladíka v knížecí zbroji občas, třeba jednou za rok, připomenout.

„Všem příchozím a ubohým a cizincům podával větší a hojné důkazy lásky, sirotkům byl otcem, ovdovělým přispíval ze svého majetku a vyhnance těšíval a projevoval jim vždy svou otcovskou přízeň," praví ta stará legenda. Mimochodem, co asi by „vyprávěla" o současných českých politicích a hodnostářích?

Irena Jirků

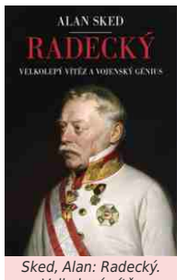
KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Maršál Radecký stratég a politik

Maršál Radecký zcela nepochybně patří mezi nejvýznamnější vojenské stratégy předmoderních válek. Proslavila ho především vítězství nad Napoleonem ve Francii a Německu, během nichž působil jako náčelník štábu spojenecké koalice. Stejně tak se vyznamenal, byť již jako osmdesátiletý, vítězstvími nad revolucí opojenými Italy v letech 1848 a 1849, kdy dočasně zabránil jak sjednocení Itálie, tak oslabení postavení habsburské monarchie na politické mapě Evropy.

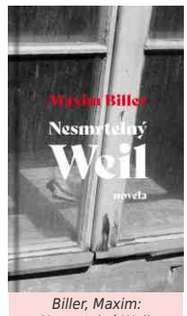

Sked, Alan: Radecký. Velkolepý vítěz a vojenský génius. Praha, Argo 2026, 272 stran

Alan Sked se ale ve své mistrovsky vystavěné biografii maršála Radeckého nezaměřuje pouze na jeho velitelské schopnosti. Stejně podrobně analyzuje jeho vztahy a kontakty s politiky a diplomaty první poloviny 19. století, jež dokázal získat pro svá vojenská řešení, zároveň však respektoval politická rozhodnutí, jež se mnohdy křížila s jeho vojenskými plány. Autor si rovněž všímá Radeckého schopnosti vybrat si správné a věrné spolupracovníky, bez nichž by nedokázal prosadit jak návrhy na reformu zkostnatělé rakouské armády, tak strategii vojenských tažení. Stranou pozornosti však ve Skedově biografii nestojí ani Radeckého soukromý život, který ho na počátku jeho kariéry omezoval v rozletu a opakovaně limitoval společenský vzestup, především kvůli finančním nárokům a drobným skandálům jeho ženy.

Cesta do hlubin Weilovy duše

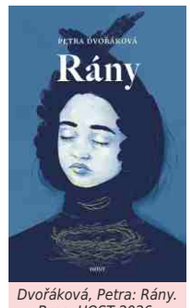
Praha, duben 1956. Spisovatel Jiří Weil kráčí městem jako stín. Zatímco z Letné shlíží žulový Julius Fučík, Weil v ústraní Židovského muzea čelí nevyléčitelné nemoci i přízrakům minulosti. Maxim Biller v sugestivní novele oživuje osud muže, jehož knihy byly zakázány nacisty i komunisty. V citlivé sondě do nitra Jiřího Weila, odehrávající se během jednoho odpoledne v Praze, Biller, díky rafinované hře faktů a fikce, odhaluje nejen vnitřní pohnutky, ale i spletité vztahy a okolnosti ve Weilově životě. Maxim Biller (*1960, Praha) je německý spisovatel, publicista a esejista židovského původu. Narodil se v Československu, ale od dětství žije v Německu. Biller patří k nejvýraznějším a zároveň nejkontroverznějším hlasům německé literatury po roce 1989. Dlouhodobě se zabývá židovskou identitou, pamětí holokaustu, německou vinou, antisemitismem, emigrací, rodinnými traumaty i napětím mezi soukromým životem a dějinami.

Biller, Maxim: Nesmrtelný Weil. Novela. Praha, Akropolis 2026, 64 stran

Co se nachází tam, kde začala tma?

Pokračování bestselleru Vrány. Bára zmizela, její rodina zůstává. Bezproblémová Katka, až dosud zdánlivě pevně usazená v roli zlatého dítěte, se ocitá s rodiči sama. Reflektory matčiny pozornosti nasvěcují každý její pohyb novým, ještě intenzivnějším světlem. Pod tlakem událostí už není tak jednoduché být „maminčinou vzornou holčičkou". Hledá cestu ze svého trápení — ve vzpomínkách, při kreslení, při letmých setkáních s Frodem. Ve výtvarce probleskují obrysy světa, ve kterém by mohla být obyčejným dítětem. Může se Katčina rodina změnit? Mohou Katce dospělí kolem pomoct?

Dvořáková, Petra: Rány. Brno, HOST 2026, 215 stran

Pokračování Vran nepřináší útěchu. Zasahuje přímo do ran. Otevírá je, aby ukázalo pravou podobu zastírané reality. Petra Dvořáková se znovu dívá na zlo za dveřmi zdánlivě bezpečných domovů. Analyzuje dětskou bezmoc a zahaluje čtenáře teplem vraních per. Kniha vyšla nejprve v Polsku, kde se krátce po vydání stala bestsellerem!

Z tak zvaného vnitřního nutkání...

Křesadlo, Jan: Tajné ambity. Praha, Dybbuk 2026, 124 stran

Jan Křesadlo je etablován a čtenářům znám jako prozaik, romanopisec a povídkář, sám se však považoval především za básníka. Poezii psal od svých třinácti let „z tak zvaného vnitřního nutkání", ale žádné z těchto básní nebyly dosud uveřejněny. Zatímco současná literatura se spokojuje s dělením na dvě oblasti, poezii a prózu, Křesadlo nabízí jejich, kdysi běžný, průnik: veršovanou epiku. Čtenář tu nalezne v klasické formě psané básně nejvíce připomínající dobu přelomu století, básnické moderny: čísla dekadentní, secesní, tajemné, někdy snové atmosféry a magických krajin.

AUDIOKNIHY

Napínavý příběh tajemných spiknutí, nebo úvaha o realitě a fikci?

„Tři bezstarostně vzdělaní a vzdělaně bezstarostní přátelé si vymyslí univerzální plán, inspirovaný všemožným brakem, jenž se prodává v okultistických knihkupectvích. Zmínění přátelé nevědí, jaký je tajný konec plánu, naopak, v žertu jej nechají nedokončený. Jenže smečka okultistů, kteří nikdy nespí, ten plán vezme vážně a v hrůzostrašném závěru..." Kvůli těm, kteří neznají pointu románu, neocitujeme pasáž z přednášky Umberta Eca do konce.

Eco, Umberto: Foucaultovo kyvadlo. Praha, Radioservis 2026. Celkový čas: 04:12:06 hod.

Jeho v pořadí druhý román, který poprvé vyšel v roce 1988 (u nás o tři roky později) lze totiž číst především jako napínavý příběh o tajemném spiknutí. Zároveň ho můžeme vnímat jako úvahu o vztahu reality a fikce i jako ironického průvodce dějinami tajných organizací. Jeho hrdinové dokážou spojit byť žertem, ale zároveň poučeně templáře, zednáře, bavorské iluminváty, bogomily, Candomblé, katary, sionské mudrce, nacisty, Asasíny, Opus Dei, Ordo Templi Orientis, Panta Rei a samozřejmě rosikruciány. V neposlední řadě může být román líčící hravou, ale současně rezignující aktivitu tří intelektuálů také jistým povzdechem nad promarněnými šancemi šedesátých let. Historie Rudých brigád připomíná, že některé tajné organizace měly na život italské, potažmo evropské společnosti opravdu tragický dopad.

Kniha obsahuje obrovské množství odkazů, narážek, či dokonce knih v knize. Počet možných interpretací je takřka nekonečný.

HUDBA

Ikonické písně Radůzy vyšly na výběrovém vinylovém dvojalbu

Po úspěchu rozsáhlé antologie Bylo nebylo, která na 2CD zmapovala dosavadní tvorbu jedné z nejvýraznějších osobností české hudební scény, přichází Radůza s její vinylovou podobou. Exkluzivní 2LP vyšlo v pátek 18. září 2026 a přináší pečlivě vybraný soubor skladeb, které představují to nejpodstatnější z její více než třicetileté autorské dráhy.

Radůza: Bylo nebylo. Praha, Supraphon 2026. Celkový čas: 01:16:00 hod.

Původní výběr na 2CD vznikl za aktivní účasti fanoušků, kteří o zařazení jednotlivých písní hlasovali na sociálních sítích. Pro vinylové vydání však bylo nutné sestavit nový, kompaktnější soubor skladeb, který respektuje možnosti analogového formátu a zároveň zachovává reprezentativní průřez Radůzinou tvorbou. „Bylo pro mě nesmírně těžké zúžit výběr skladeb, který svým hlasováním sestavili sami moji posluchači. Jednak proto, že mám všechny své písničky stejně ráda, a jednak proto, že mě mrzelo, že se na vinyl nevejdou všechny skladby, které si posluchači vyžádali. Kapacita vinylové dlouhohrající desky je ale neúprosná, a tak jsem poprosila svou rodinu, aby mi s výběrem pomohla," uvedla Radůza a dodává: „Obě moje děti i mí sourozenci mají gramofony, takže mé rozhodnutí vydat 2LP nesmírně uvítali a podporovali mě v něm. Je to pro mě jako autorku, interpretku a zároveň vydavatelku krok do neznáma. Vzhledem k velikosti mého vydavatelství, které čítá jednu ženu, jde navíc o poměrně riskantní počin. Když jsem však první vinyl rozbalila, byla jsem obrovsky nadšená a šťastná, že jsem do toho šla."

Výsledné dvojalbum představuje esenci Radůzina autorského rukopisu, osobité

poetiky i hudební rozmanitosti. Posluchači na něm najdou písně, které provázejí její kariéru od pouličního hraní a klubových vystoupení až po koncerty ve vyprodaných sálech. Nechybějí skladby, které se zařadily mezi její nejznámější, například Jednou to pomine nebo Větře, duj, stejně jako intimnější a lyrické písně. Významné místo na albu zaujímá také protiválečná balada Madeleine, patřící k nejsilnějším ukázkám Radůzina vypravěčského talentu a lidského poselství. „Písnička Madeleine, která původně vyšla spolu s povídkou na albu Marathon – příběh běžce, je pro mě jednou ze zásadních skladeb. Napsala jsem ji velmi rychle, během několika hodin, ale bylo to natolik emocionálně vyčerpávající, že jsem se potom tři dny nemohla téměř hnout. Při psaní jsem hodně plakala a dodnes ji hraji jen občas, přestože patří k mým nejoblíbenějším," říká Radůza.

Nové vydání současně připomíná šíři Radůziny tvorby. Vedle syrových akordeonových balad nabízí i aranžérsky bohatší skladby s kapelním doprovodem. Všechny však spojuje autentický projev, mimořádná citlivost a schopnost vyprávět příběhy, které oslovují posluchače napříč generacemi.

Volba vinylového formátu nebyla náhodná. Analogový zvuk umožňuje vyniknout charakteristickému hlasu Radůzy, přirozené barvě akustických nástrojů i atmosféře, která je pro její nahrávky typická. Dvojalbum vychází v luxusním rozkládacím obalu typu gatefold a obsahuje kompletní texty všech zařazených skladeb. „K vinylům mám velmi sentimentální vztah. Byl to první formát, na němž jsem si pouštěla písničky. Byly to ještě staré šelakové desky po dědečkovi s hity z první republiky a já je poslouchala stále dokola, protože dědečkova sbírka nebyla příliš rozsáhlá. Později maminka dokoupila několik desek s trampskými písničkami a samozřejmě i Hurvínka. Byla to magie naučit se správně položit jehlu na desku, aby se nepoškrábala, a poslouchat. Je čas tuto dovednost oprášit," glosuje s úsměvem Radůza.

Vinylové vydání Bylo nebylo tak nabízí nejen sběratelsky atraktivní podobu Radůziných nejzásadnějších písní, ale také jedinečnou možnost znovu objevit jejich sílu prostřednictvím analogového poslechu.

Sestavil Petr Hanuška

BÁSEŇ MĚSÍCE

URGU DO TOON

Tomáš Přidal

Písňové stvoření
(muž? žena?
či něco jiného?)

Těžko říci...
(lehko se splést)

Podle pradávných zkazek
přezdívá si
Urgu Do Toon...

A vskutku!

Při chůzi
této živé bytosti
s tajuplným jménem
(a ještě tajuplnějším pohlavím)
uslyšíte z jejího hrdla vyluzovat tóny.

Tóny líbezné
jako sametové moře,
jež vás příjemně pohltí,
i ozvuky strašidelné,
podobné půlnočním vraždám;
úpějící a mrazivé (až na kost).

Možná právě naslouchátе,
v těch bizarních tóninách,
jak procítěně vypráví
vaši smrt...

Možná Urgu Do Toon,
zjevující se z šera,
v jasné barvě hlasu
zazpívá vaši zářnou budoucnost!

Kdo ví... (kdo rozumí?)

Úmysly tohoto prapodivného stvoření
zdají se stejně nejasné,
jako ono tajemné jméno,
nesmyslně znějící,
avšak v jazyce nám neznámém
právě ono ctěné - s posvátností pronášené... (kým?)

Otázek víc než odpovědí.

RECENZE

O přibližných určeních

Nová sbírka Sylvy Fischerové (*1963) inspirovaná písňovým textem Filipa Topola *V těle je tma!* je skvělá. Nic si nenamlouvá, je v něčem ostrá a krutá, ale ne beznadějná. Je to sbírka, kterou by šlo pojmenovat pomocným slovíčkem „nemocniční". Fischerová v ní udělala zajímavý střih – v první části nazvané *Nemocnice pod Petřínem* použila vlastní básně psané v roce 1987, které po svém (a dodejme, že dost s nadhledem a nadsázkou) komentovala. Zbytek sbírky už je „současná" zkušenost s operací a pobytem v nemocnici, se všemi projevy bolesti, nevole, rezignace i vůle. Zachycené odposlechy spoluležících žen (jsme na ženském oddělení v pražském Motole), koláž světa, který můžeme nahlížet jako bizarní, smutný, groteskní a takový, v němž není nutno přebývat... A do toho jasná situace už pojmenovaná jednou z básní: *Vykuchaná jak ryba*. V něčem jako bychom cítili vnitřní sílu a úžas nad světem znovu objeveným, objeveným skrze náhlé zastavení v nemoci. Asi tak, jako se to podobně dělo v próze Bohumily Grögerové *Branka z pantů* před mnoha a mnoha lety – intelektuálka je donucena žít nějaký čas v prostředí, které není pro nikoho ze zúčastněných přirozeným (kromě doktorů). Osudy a osudečky, drobné záchvěvy světa. A zároveň donucení se zastavit, vypadnout z vlastního zaběhnutého rytmu, poskládat všechno znovu a možná trochu jinak. Přehodnotit situaci z pozice, již dosud neznáme a na niž jsme jen nahlíželi jako diváci, ale ne jako aktéři. Už proto je tu najednou vložen oddíl nazvaný *Dětský sešit* (protože „*orgány, které odnosily / dceru a syna, / hodili do pytlíku*"). To náhlé přerušení něčeho, o čem jsme si dlouho mysleli, že je nekonečné, má za sebou kolegy v maskách bolesti a hlavně smrtelnosti. Právě ta se najednou zjeví ve své podstatě.

Ostatně ten název sbírky – když už je inspirován hudbou – se mi propojuje s písní J. Sahary Hedla *Dívka a smrt*, kterou hrávala na svém počátku skupina Precedens (s refrénem „sama jsem sama, v té dívce je tma..."). Je příznačné, že jsou si Hedl (1957), Topol (1965) i Fischerová generačně blízko. Můžeme poukázat na to, že vyznění toho, o čem mluví a píší všichni tři je mo-ná na první pohled kruté a bezvýchodné, ale v něčem dobově typické: v nacházení a pojmenování „vnitřku" s odvahou vyjít ven. Beznaděj osmdesátých let? Anebo jen vztek na svět uprostřed dekadentní přežranosti? Hedl a Topol si vykračují s přiznanou bolestí až úplně dolů, někam na dno, aby tam ohledávali už jen tu temnotu a žluč. Sylva Fischerová na rozdíl od nich nezůstává v osmdesátých letech (byť je má jako prolog celé přítomné sbírky), ale její cesta vede do současnosti. Vidí najednou svoje děti i sebe samu v nějakém jasném a čistém řádu věcí, v linii, kterou chápe a umí docela dobře najednou díky všem zkušenostem pojmenovat. Zároveň není její hořkost ze žluče a někdy přepálený sarkasmus až tak protivný, jako by mohl být a jak to lze v některých odstínech jejích veršů cítit. Zná prostě míru a dovede být věcná a zároveň přesná: „*Špitál je kriminál, / je o tom, že člověk nemůže domů*". Což u poezie tohoto řekněme „autobiografického" (autofikčního se bojím napsat) typu není vždy dosaženo a mnoho autorů i autorek se v tom vlastním vyslovení uvelebí a umí se spíš politovat, než aby hledali cestu z toho všeho ven. Vždyť zahnívání je pro leckoho tak krásné!

Fischerová jde ovšem ve vlastní bilanci k podstatě řeči, k psaní a k vyslovení se z prožitého: „*Jaká může a má být role spisovatele ve společnosti? Ale prosím vás. To je přece otázka z devatenáctého století. Dnes už po nás aspoň nikdo nechce, abychom vychovávali národ, žádný národ se vychovat nedá. Řeč je nářek, sten, zařikání, prosba. Možná dík. Nebo pokus o popis spatřeného – slyšeného – zakoušeného; záznam záznamu, snaha porozumět. Jak jsem říkala, koktáme. Všechna určení, o která usiluje-me, jsou už ze své podstaty přibližná.*" Je to prostě velmi dobře vyprávěná poezie, ve které se svět potkal se slovem, s časem odpočinku a s časem přemýšlení, a dovolilo se něčemu dozrát do plodu. Byť je to na úplném konci cesty zrání a plození. Možná i kvůli tomu všemu bylo nutné ty různé cesty projít a pochopit je až na jejich uzavření. Výhodou celého ale je to, že nejde o závěr života, ale jen o uzavření a vcelku moudré pochopení dějů, aby se skrze jejich prožití mohlo říct něco přesahujícího a možná časově víc platnějšího.

Michal Jareš

Fischerová, Sylva: V těle je tma!
Potimluv, Ostrava 2026, 56 stran

FRANKOFONNÍ KUKÁTKO

Střípky z letního roadtripu po Francii

Znáte ten vtip. Když Pánbůh tvořil svět, tu jeden den pohodil hory, támhle druhý den zas úrodná pole, někde další den naštědřil průzračné moře s překrásnými plážemi, jinde zase divoký oceán s majestátními útesy. Šestý den už se mu únavou třásly ruce a vše mu z nich vypadlo najednou na jedno místo a tím místem byla Francie. Aby tu nespravedlnost trochu vykompenzoval, stvořil sedmého dne Francouze.

Ten vtip je veskrze pravdivý, alespoň ta jeho první část. Francie je půvabná země a naleznete v ní skutečně vše: nádherné moře, bouřící oceán, horské hřebeny i úrodné nížiny, malebné vesničky i životem tepající velkoměsta. Stojí za to ji poznávat a jelikož člověk nadšeně sdílí to, co má rád, čas od času o letních dovolených zamíříme s dětmi právě do Francie, aby něco z těch krás také viděly a zažily.

Před třemi lety jsme vyrazili do Normandie obhlédnout pláže vylodění Omaha Beach a přilehlé válečné památníky a již v minulých letech jsem čtenářům *Týneckých listů* přinesl reportáže z cestách po Auvergni (Francouzské středohoří, kraji Henri Pourrata) či Bordeaux a okolí (kraj Mauriacův). Letos padla volba na jih země, tzv. *le Midi*.

Naším prvním místem pobytu bylo přímořské městečko Agde a jeho luxusní protějšek Cap d'Agde. Ale jelikož je to z Týnce poněkud daleko, využili jsme cestou k přenocování pohostinnosti útulného hotýlku v burgundském Bourg-en-Bresse. Toto město je pozoruhodné nejen zachovalým historickým centrem s typickými hrázděnými domy, ale především nádherným pozdně gotickým klášterem Brou, který založila roku 1505 Markéta Habsburská na věčnou památku svého druhého zesnulého chotě Filiberta Savojského. V neposlední řadě si zde můžete pochutnat na jediném certifikovaném kuřeti ve Francii a možná i v celé Evropě. *Poulet de Bresse* je gastronomický unikát považovaný za „krále mezi drůbeží". Jako první kuře na světě získalo již v roce 1957 chráněné označení původu (AOC) a jeho vzhled na první pohled připomíná francouzskou vlajku: červený hřebínek, bílé peří, ocelově modré nohy.

Agde je vystavěn z černého sopečného kamene

Náš následný pobyt v Agde (z řec. *Agathé* dobrý, příznivý) byl ve znamení písečných pláží, fantasticky prohřátého moře a výletu do slavného středověkého městečka Carcassone. Agde je menší asi třicetitisícové městečko v ústí řeky Hérault na pobřeží Středozemního moře. V dávné minulosti zde bývala fénická a později řecká osada, dnes je to rybářský přístav s malebnou zástavbou, které vévodí románská katedrála sv. Štěpána z černého čediče. Právě pro tuto černou barvu jeho staveb nazývali staří mořeplavci město „černou perlou Středozemního moře". Pro českou historii jde o významné místo, neboť právě zde se na začátku druhé světové války formovala československá zahraniční vojska.

S rytířem před vstupem do hradního komplexu

Zde nás 12. srpna zastihlo úplné zatmění slunce, které z pláží pozorovaly davy lidí se speciálními brýlemi na očích.

Éclipse total

Když už jsme měli koupání dost, vydali jsme se na výlet do asi 100 km vzdáleného Carcassonu, které proslavila světoznámá desková hra, ve které máte za úkol postavit co největší opevněné město, zabrat co nejvíce okolních luk, cest, klášterů a jiných prvků středověké krajiny. Prohlídka hradu s bohatými expozicemi, okružní obchůzka po hradbách a pochůzky uličkami městečka s mnoha turistickými lákadly nám zabraly více než půl dne. Utrmáceni horkem – byla skoro čtyřicítka – a davy turistů jsme se cestou zpět převelice těšili na večerní koupání ve vlnách.

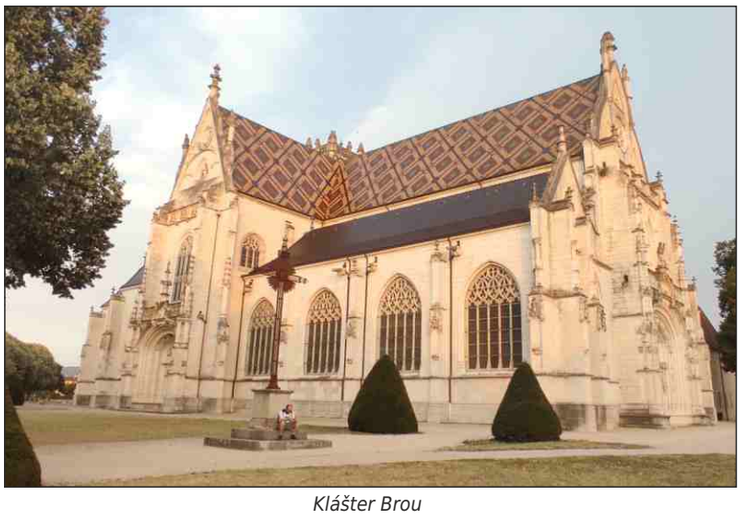
Obchůzka po hradbách

V předvečer odjezdu jsme si šli ještě zautrácet do turistického Cap d'Agde, kde pro euro rozhodně nejdete daleko. Směs kaváren, restaurací, barů, obchůdků, zábavních parků a atrakcí všeho druhu se o odlehčení vaší peněženky postará, zvlášť když tam vyrazíte s dětmi. Z Agde pokračovala naše cesta do srdce Provence do městečka Forcalquier. Ale o tom vám povyprávím zase příště. Tak *à la prochaine*!

Jan Zatloukal
vyučuje na Katedře romanistiky FF UP
a řídí Francouzské centrum UP

Večerní Cap d'Agde...

Klášter Brou

Hotel Hugon – nejznámější hrázděný dům v Bourg-en-Bresse

Boulangerie – francouzská pekárna plná vůní a chutí

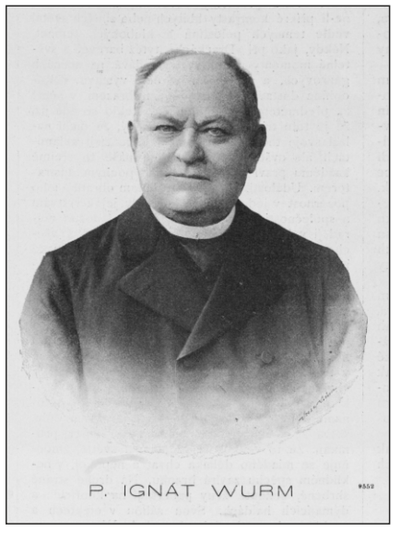

...se s přibývajícím večerem stává takřka neprůchozím

HISTORIE
Říjnová výročí středomoravského regionu

Před 20 lety – 2. října 2006 zemřel náhle při dovolené v Řecku JUDr. Jiří KRÁČMAR, právník, publicista a redaktor. Pocházel ze Štěpánova, kde se narodil 7. 4. 1935. V r. 1954 maturoval na Obchodní akademii v Olomouci. Pak pracoval v družstevním obchodě Jednota v Troubelicích, Šternberku a Rýmařově. Při zaměstnání vystudoval Právnickou fakultu v Praze a doktorský titul získal v roce 1967. Další dva roky postgraduálně studoval na Vysoké škole ekonomické a pak pracoval v olomoucké Sigmě. V l. 1981-90 působil v Pozemních stavbách Olomouc, krátce v UNEXU Uničov a první polovinu 90. l. v Sigmii Olomouc. Od r. 1995 byl zaměstnán v advokátní kanceláři Ritter-Šťastný. Do školy a za prací vždy dojížděl. Jeho aktivní činnost ve spolcích, divadle, redakci místního tisku i znalost prostředí se zúročila v knihách o historii, životě a lidové kultuře Štěpánova a okolí, které mohly vycházet až po r. 1990. Láska k ochotnickému divadlu z dob mládí a účast v soutěži hanáckého lidového vypravěče Čs. rozhlasu v r. 1955 měly svoje pokračování i v televizní soutěži nazvané „Buď anebo“ v oboru česká dramatická tvorba. Publikační činnost zahájil autorstvím odborných materiálů a lek-torskou činností v oblasti právnické a ekonomické v r. 1977. V r. 1981 sepsal učební pomůcku pro Sigma koncern Olomouc. Zabýval se také překlady populárně naučných knih ze slovenštiny: Rok s Evou (1984) a Kosmetikou ke kráse (1987). V l. 1990-2001 byl vedoucím redaktorem místního tisku Naše noviny. Průběžně také psal do periodik: Olomoucký týden, Olomoucké listy, Hanácké noviny a Olomoucký Den. Sběratelský zájem o kuchařské recepty české i cizokrajné kuchyně dokládá několik rukopisů i časopiseckých cyklů: Malý slovník labužníka (1985), Gastronomie východních zemí (1985), Kuchyně Evropy a Asie (1988). V r. 1991 vyšla kniha Rybářská kuchařka. Na jeho kontě je i řada regionálních publikací, které nás seznamují s historií a současností rodiště, ale také s lidovými zvyky a folklórem této části Hané. V r. 1996 vyšla publikace Rok na dědině – Štěpánov, o rok později se objevil titul Paměti obce Štěpánova (spoluautorství Miroslav Koudela), následně sborník Štěpánov (2001). O tři roky později vyšel titul Tak u nás bývávalo.

Před 115 lety – dne 4. října 1911 zemřel v Olomouci Msgr. Ignát WURM, moravský kněz, kanovník, politik, diplomat, etnograf a literární publicista. Pocházel z jižní Moravy. Narodil se v obci Klobouky u Brna 12. 7. 1825. Studoval gymnázium v Kroměříži a teologii v Brně. Již jako student se účastnil národněbuditelského hnutí v r. 1848 a přispíval do Havlíčkových novin. V r. 1850 byl vysvěcen na kněze, ale kvůli předchozím aktivitám byl za trest umístěn jako kaplan do Mutěnic a později do Dědic u Vyškova. V r. 1852 vystoupil proti pronásledování národních kněží, které díky tomu přestalo. O pět let později částečně ochrnul a musel jít na dva roky na dočasný odpočinek. V r. 1859 se stal správcem ústavu pro zanedbanou mládež v Brně. Tam také literárně tvořil a do r. 1865 redigoval kalendář Morava. V r. 1861 spoluorganizoval pouť k Metodějově hrobu a založil Matici velehradskou. Účastnil se pořádání oslav 1000. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Moravu (1863), archeologických vykopávek, které měly doložit počátky křesťanství na Moravě. Byl propagátorem a stoupencem cyrilometodějských idejí a kultu obou svatých. Od r. 1866 působil v Olomouci. Zprvu zastával funkci vikáře olomoucké katedrály a sekretáře kapituly. Byl politicky aktivní. V l. 1861-91 byl poslancem moravského sněmu a říšské rady. Po odchodu z politiky se věnoval etnografii. Společně s Janem Havelkou (1839-86) založil Vlastenecké muzeum v Olomouci (1883) a stal se jeho aktivním předsedou. R. 1885 uspořádal první výstavu lidových výšivek, po nichž následovaly národopisné výstavy v Němčicích a Ořechově. Shromážděné předměty se později využily i během národopisné výstavy v Praze r. 1895. Přátelil se se skladatelem Pavlem Křížkovským a řídil hudbu v katedrále. Počátkem r. 1911 onemocněl a v říjnu zemřel. Je pochován na Ústředním hřbitově v Olomouci-Neředíně. Byl respektovaný a oceňovaný pro své vlastenectví, které spojil s kněžským povoláním.

Před 160 lety – dne 11. října 1866 se v Tršicích narodil Maxmilián KOBLÍŽEK, hudební pedagog. Syn nadučitele a dobrého hudebníka. Od deseti let byl fundatistou u Pavla Křížkovského v Olomouci. Nižší gymnázium studoval v Přerově. V r. 1884 odešel na varhanickou školu do Prahy a ve studiích pokračoval pak v Brně, kde absolvoval v r. 1889. Státní zkoušku z hudby vykonal r. 1897. Učil poté zpěv na četných školách v Brně, od r. 1898 působil na varhanní škole a v l. 1919-32 jako profesor na brněnské konzervatoři. Vyučoval zde všeobecnou hudební nauku, harmonii, intonaci a sborový zpěv. V téže době byl též členem komise pro státní zkoušky z hudby. Od r. 1891 byl sbormistrem Svatopluku a na Starém Brně varhaníkem a ředitelem kůru. Hudební referáty a kritiky publikoval v Hlasu a Lidových novinách. V l. 1910-13 se věnoval veřejné přednáškové činnosti ve Vesně. Po odchodu do důchodu v r. 1932 přesídlil do Velké Bystřice, kde rozvinul výchovnou a skladatelskou činnost. Zemřel 29. 9. 1947.

Před 95 lety – dne 17. října 1931 se v Praze narodila Mgr. Dagmar SPÁČILOVÁ, rozená Kopalová, duchovní Církve československé husitské. Po maturitě na reálném gymnáziu, ovlivněna činností svého tatínka, vojenského duchovního správce, studovala v l. 1950-54 Husovu bohosloveckou fakultu v Praze. Poté nastoupila jako prvofarářka do Heřmanova Městce, odkud odešla v roce 1955 do Velké Bystřice. Zprvu neměla s manželem, kde bydlet. Bydleli v malé podkrovní místnosti, ale byli rádi, že už jsou konečně spolu. Manžel sice působil v Pěnčíně do r. 1957 a pak v Bohuňovicích, odkud pro odnětí státního souhlasu k vykonávání duchovní činnosti odešel v r. 1961 pracovat do Ferony, kde působil až do konce r. 1989. Farářka zakotvila s rodinou v náboženské obci Velká Bystřice na více než třicet let. Do přilehlých náboženských středisek Bystrovany, Hlubočky, Přáslavice, Svatý Kopeček a Velký Újezd jezdila zprvu na kole, později na pionýru, a to za každého počasí, v zimě, v létě. V sobotu zajížděla do domova důchodců v Hrubé Vodě. V r. 1969 přibrala ještě náboženskou obec Velký Týnec, kterou administrovala z přislíbených tří měsíců šestadvacet let. V r. 1997 se přestěhovali manželé Spáčilovi do Olomouce. Přicházející zdravotní problémy nedovolovaly zvládat všechnu práci kolem kostela jako dříve. Od r. 1998 pracovala paní farářka a obdivuhodná kazatelka jako duchovní při olomoucké diecézní radě Církve československé husitské. Zemřela 10. 5. 2018 v Olomouci.

Před 205 lety – dne 22. října 1821 se v Bludově narodil Rudolf KAŠPAR, kněz, geolog, ornitolog, pedagog a odborný publicista. Po maturitě na gymnáziu vystudoval bohosloveckou fakultu v Olomouci a r. 1846 byl vysvěcen na kněze. Dva roky působil jako kaplan ve Velkém Týnci a poté se stal vikářem v Kroměříži. Když zde byl založen chlapecký seminář, stal se v něm učitelem přírodopisu. V l. 1872-87 působil jako farář a děkan v Holešově. Po založení Vlasteneckého spolku muzejního v Olomouci se stal jeho stálým spolupracovníkem a stálým přispěvovatelem do Časopisu VSMO. Z jeho odborné přírodovědné práce připomeňme spis Ptactvo moravské (1889) a zajímavou studii Bludovit neboli tak zvaná hornina silochroitová, nerosty a geologické poměry v okolí Bludova (1885). V okolí Bludova se nalézá taktit – nazelenalý až bělavý nerost s hnědými a červenými krystaly granátu-hesonitu, tzv. Bludovit, jehož název navrhl v r. 1884. Jeden kámen byl vsazen do základů Národního divadla v Praze. Zemřel 29. 7. 1896 v rodišti.

Před 115 lety – dne 27. října 1911 se v Místku narodil PhDr. Leopold CHVOSTEK, čestný kanovník Metropolitní kapituly sv. Václava v Olomouci. Bohosloví studoval v Olomouci. Ordinován na kněze byl v r. 1937. Poté pracoval v Hradci nad Moravicí, Štáblovicích a Napajedlích. Od r. 1943 působil v Klášterním Hradisku a v l. 1960-90 ve Velkém Týnci. I po svém odchodu na odpočinek do rodného kraje se často vracel do Velkého Týnce, kde byl úředně občanem do počátku r. 1995. Zemřel 24. 12. 1998 ve Sviadnově.

Rubriku sestavila Hana Ševčíková

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Lovci ze Sulawesi tlumili bolest zubů betelem už před 25 000 lety

Analýza lidských zubů starých až 25 000 let z indonéského ostrova Sulawesi přinesla v září 2026 přelomový objev. Mezinárodní tým vědců, vedený profesorem Adamem Brummem z australské Griffith University, v nich objevil dosud nejstarší přímý důkaz o pravidelném užívání psychoaktivních látek v lidské historii.

Výzkum publikovaný v odborném časopise *Science Advances* odhalil fascinující detaily o životě tehdejších lovců a sběračů. Vědci analyzovali zuby dvou jedinců starších 35 let (starší cca 25 000 let a mladší zhruba 7 000 let). V zubní tkáni obou objevili arekolin, což je psychoaktivní a stimulující sloučenina, jejímž jediným přírodním zdrojem jsou právě plody palmy areky obecné (betelové ořechy).

Na zubech obou pravěkých lidí se nacházely neobvyklé, hluboké a zaoblené rýhy. Ty nevznikly žvýkáním potravy, ale dlouholetým cumláním celých ořechů, které dotyční v ústech převalovali podobně jako tvrdé bonbóny.

Dlouhodobé cumlání tvrdých ořechů chrup drasticky poškodilo a v některých případech obrousilo sklovinu až na nervovou dutinu. Vědci se domnívají, že lidé ořechy původně užívali jako přírodní analgetikum ke ztlumení kruté bolesti zubů (betel vyvolává znecitlivění úst). Tím si však zuby obrušovali ještě více, což vedlo k dalším zánětům a k chronické potřebě v užívání drogy pokračovat.

Dosavadní vědecké teorie předpokládaly, že pravidelné užívání drog a opojných látek (např. výroba piva v Izraeli před 13 000 lety) se rozvinulo až mnohem později s nástupem zemědělství a usedlého způsobu života v neolitu – mladší době kamenné. Tento objev ze Sulawesi posouvá hranici lidské zkušenosti s psychoaktivními rostlinami hluboko do doby ledové a dokazuje, že tato neřest provází lidstvo od nepaměti.

Vědci přítomnost psychoaktivních látek v zubech starých 25 000 let potvrdili pomocí kombinace moderních chemických a mikroskopických metod, které dokážou odhalit i nepatrné stopy organických sloučenin ukryté hluboko v zubní tkáni.

Hlavní roli v tomto objevu sehrál výzkum zubního kamene a zubní skloviny. Zubní kámen je pro archeology pokladem. Během života člověka mineralizuje a doslova uzamkne uvnitř vše, co dotyčný jedl, pil nebo kouřil. Chrání organické molekuly před bakteriemi, vlhkostí a rozkladem v půdě. Díky tomu dokázaly chemické stopy betelu přečkat v jeskyni na Sulawesi 250 století v téměř neporušeném stavu.

Jeskyně Long Bulu Bettue, ze které pochází analyzované zuby paleolitického člověka

Plody a betelový ořech z palmy areky obecné

Vendula Vránová

(zdroj článku: www.npr.org/2026/09/19/q-s1-144054/ancient-teeth-betel-nuts-mind-altering-drugs)

Věděli jste, že…

Pravěcí lidé ze Sulawesi nebyli jen prostými bojovníky o přežití. Měli neobyčejně rozvinuté estetické a duchovní cítění. Právě zde, v jeskyni Leang Karampuang, vědci objevili nejstarší figurální jeskynní malbu na světě, starou nejméně 51 200 let (tedy vytvořenou předky lidí, o kterých je tento článek). Na stěny jeskyní červeným okrem znázorňovali lidské postavy interagující s velkými prasaty (babirusami) a slavné otisky vlastních rukou.

Dnes žvýká betelové ořechy přibližně 600 milionů lidí. Uživatelé uvádějí řadu přínosů, jako je úleva od zažívacích potíží, svěží dech či příval energie.

Odborníci z lékařské sféry však upozorňují, že dlouhodobé žvýkání betelových ořechů může poškodit zuby, zvýšit riziko srdečních chorob a kvůli obsaženým chemickým látkám vést k rakovině ústní dutiny.

Přesto je na jejich žvýkání závislé množství lidí v Asii a tichomořské oblasti. Betelové ořechy jsou považovány za čtvrtou nejrozšířenější psychoaktivní látku na světě – hned po tabáku, alkoholu a kofeinu.

LIDOVÉ OKÉNKO

Zapomenutý poklad jménem topinambur

Když se dnes projdeme po zahrádkách nebo nahlédneme do spíží našich babiček, najdeme v nich bezpočet tradičních plodin. Občas ale narazíme na zeleninu, která v minulosti naší krajině vládla, a přesto z našich talířů téměř vymizela. Přesně to je případ topinamburů (hlíz slunečnice topinamburu), kterým se dříve říkalo také židovské nebo sladké brambory, případně jeruzalémský artyčok.

Tato rostlina se velmi podobá slunečnici a stejně jako ona se otáčí za sluncem. Má menší, jasně žluté květy a roste do výšky 1–5 metrů. Nejčastěji ji můžete vidět vysázenou kolem plotů nebo volně rostoucí v blízkosti vod v Severní Americe i v Evropě.

Původně pochází z Mexika, odkud se rozšířila podél východního pobřeží Severní Ameriky. Do Evropy se dostala na počátku 17. století (první zmínky pocházejí z roku 1607 z Francie), tedy dříve než klasické brambory. K nám dorazila z Německa a během třicetileté války (1618–1648) uchránila české obyvatele od hladu. Naši předkové na venkově si ji rychle oblíbili, protože je mimořádně skromná a houževnatá. Nevadí jí mráz (snáší teploty až do -30 °C) ani chudší půda, netrpí chorobami a na záhonu spolehlivě přezimuje. Dala se tak ze země dobývat i uprostřed zimy, kdy už byly ostatní zásoby tenké.

Když se v 18. a 19. století naplno rozšířily klasické brambory, topinambury začaly ustupovat do pozadí. Brambory měly výhodu vyššího obsahu škrobu, lépe zasytily, snadněji se loupaly a daly se skladovat ve sklepě bez rizika vyschnutí. Topinambury mají jemnou, tenkou slupku a na vzduchu rychle vadnou. Postupně tak přesedlaly skromně do žlabů pro dobytek nebo do lesa pro zvěř a na jejich kulinářský přínos se na čas pozapomnělo.

Dnes se do kuchyně opět vracejí. Hlíza se konzistencí podobá bramboře, ale má nasládlou, jemně oříškovou chuť. Na rozdíl od brambor neobsahuje klasický škrob, ale inulin – přírodní vlákninu a probiotikum. Topinambury jsou skvělé pro dobré trávení a velmi vhodné i pro diabetiky.

V kuchyni jsou všestranně využitelné. Lze je konzumovat vařené i syrové (například nakrájené na plátky nebo nastrouhané do salátů, třeba s jablky a ředkvičkami), a to bez slupky i se slupkou. Pokud je však oloupete, přijdete o železo a křemík. Očištěné hlízy je vhodné namočit do mírně okyselené vody, aby nezčernaly. Při vaření změkne hlíza velmi rychle. Uvaříte z nich lahodné krémové polévky, pyré, šťouchané přílohy či gratinované pokrmy. Skvělé jsou i pečené na plechu s bylinkami nebo jako zdravé chipsy – stačí je nakrájet na tenké plátky, posypat česnekem, pokapat olejem a upéct.

Topinambur-rostlina

Topinambur - hlízy

Vendula Vránová

KAPSÁŘ

Po dlouhé nemoci zemřel nejstarší evropský panovník, norský král Harald V., který byl od minulého pondělí v nemocnici, oznámil královský palác. Bylo mu 89 let.

Ted Lasso, jeden z nejpopulárnějších seriálů posledních let, se v aktuální čtvrté sérii, již Apple TV+ začal vysílat 5. srpna, vrací s ženským týmem. Ukazuje, že na fotbalovém stadionu rovnost často končí ještě dřív, než hráčky vyběhnou na trávník.

Fotbalisté Plzně postoupili do hlavní fáze Evropské ligy. Po prohře 0:3 v prvním zápase porazili Crvenou Zvezdu Bělehrad 5:1. Česko tak bude mít na podzim čtyři zástupce v evropských pohárech, nepostoupil pouze Hradec, který doma padl s Panathinaikosem 1:2 po prodloužení.

Start-up InfraHex z Úval u Prahy se jako první česká firma dostal do nejužšího programu akcelerátoru NATO Diana nazvaného Mission Track. Postoupil mezi 15 firemz více než 3600 projektů, které budou v dalších měsících mít možnost využívat testovací centra aliance, dostanou příležitost ucházet se s podporou aliance o zakázky v členských zemích a na to vše dostanou 300 tisíc eur. InfraHex, který vyvinul speciální tkaninu, která dokáže vojáky i techniku „zneviditelnit“ před různými způsoby detekce včetně infračervených paprsků, je v patnáctičlenné skupině jediným zástupcem ze střední Evropy.

Podle úplných výsledků získala strana Alternativa pro Německo (AfD) 43,8 procenta hlasů. Díky tomu obsadí 39 z 83 křesel, v novém parlamentu tedy většinu nemá. Do zemského parlamentu se těsně dostala i strana Spojenectví Sahry Wagenknecht (BSW), která by mohla umožnit vznik první zemské vlády AfD. To je opravdu špatná zpráva.

Důvěru veřejnosti v církev podle pražského arcibiskupa Stanislava Přibyla vážně narušila podezření na mravní a majetkové delikty, které se v nedávné minulosti odehrály na církevní půdě i přímo v sídle arcibiskupství. Ve svém prvním pastýřském listě od letošního nástupu do čela české katolické církve Přibyl zdůraznil, že kvůli těmto odsouzeníhodným případům cítí bolest, frustraci a stud ze způsobeného pohoršení. Vyzval věřící, aby se spolu s ním zúčastnili kající poutě do Hájku u Prahy, která se uskuteční 5. října.

Ve věku 80 let dnes zemřel zpěvák, textař a kapelník Richard Tesařík, který se proslavil zejména díky působení v kapele Yo Yo Band.

Ve věku 69 let zemřel včera ve Vídni po těžké nemoci Filip Sternberg, majitel hradu Český Šternberk na Benešovsku a potomek významného rodu Sternbergů.

Sportovní vavříny sbíral pro Kanadu, ale jméno Otto Jelinka zůstávalo vždy více či méně propojeno i s Československem, později s ČR. Kořeny kanadského krasobruslaře, podnikatele a politika jsou připomínány i ve chvílích, kdy přišla zpráva, že ve věku 86 let zemřel. Největší sportovní slávu si ostatně užil v rodné Praze, kam si po emigraci rodiny v roce 1948 přijel se sestrou Marií pro titul v roce 1962. V české metropoli se sourozenci stali mistry světa v soutěži sportovních dvojic, ve sbírce měli ze světových šampionátů také stříbro a dva bronzy.

Čeští patnáctiletí žáci jsou na tom podle mezinárodního testování PISA nadále nadprůměrně, v matematice i čtení se ale zhoršili. Ubylo dětí, které se rády učí novým věcem. Čeští žáci se v aktuálním cyklu nejlépe umístili v přírodních vědách, kde z možných 520 bodů získali průměrně 490. O něco hůře skončili v matematice se 477 body a ve čtení se 468 body. Přestože jsou v těchto oblastech v porovnání s vrstevníky z dalších zemí nadprůměrní, vysoký podíl žáků nedosahuje základních dovedností.

Na konci srpna došlo v obchodě s elektronikou v ruském městě Saratov k bizarnímu incidentu, když tam humanoidní robot zaútočil na zákazníka sérií úderů a kopů. Personálu se naštěstí vcelku rychle podařilo jej vypnout.

Satirický seriál South Park v úterý oficiálně změnil své jméno na South America. Změnou tvůrci seriálu odkazují na počínání amerického prezidenta Donalda Trumpa, který začal měnit letité geografické názvy. Pod novým názvem se bude seriál americké stanice Comedy Central vysílat ve své 29. řadě, která měla premiéru 16. září.

Ve věku 64 let zemřel bývalý reprezentační brankář Luděk Mikloško. Ve své kariéře hrál za West Ham United či Queens Park Rangers, v Anglii pak působil i na pozici trenéra brankářů. V posledních letech byl ve vedení Baníku Ostrava.

Předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyen ve výročním projevu O stavu Evropské unie navrhla dříve nevídané: chce, aby se Kanada stala zcela prvním takzvaným přidruženým členem EU. V případě Ukrajiny to Unie odmítá.

Kanada formálně požádala o členství ve vojenském uskupení Společné expediční síly (JEF), v jehož čele stojí Británie.

Zemřel zakladatel a spolumajitel developerské skupiny Redstone Richard Morávek. Obávám se, že s jeho odchodem končí i naděje na novou multifunkční halu v Olomouci.

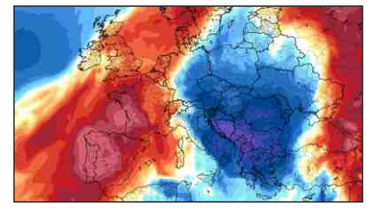
Volby v německé spolkové zemi Meklenbursko-Přední Pomořansko vyhrála strana Alternativa pro Německo (AfD) se ziskem 38,2 procenta hlasů. Křesťanskodemokratická unie (CDU) kancléře Friedricha Merze nepřekonala pětiprocentní hranici a do sněmu ve Schwerinu se nedostala. To se v žádných zemských volbách od roku 1949 ještě nestalo.

Strana Jednotné Rusko Vladimira Putina získala ve skutečnosti v ruských volbách do Státní dumy jen 34 procent voličů. Vyplývá to z propočtů serveru Novaja Gazeta Europe, které vyloučily ze sčítání hlasů volební manipulace. Podle výpočtu byla i účast u voleb nižší.

Evropu ve 39. týdnu rozděloval výrazný kontrast v počasí. Zatímco do její východní poloviny pronikl studený vzduch a místy už napadl první sníh, západ kontinentu zasáhlo mimořádně pozdní horko, při kterém padaly letité rekordy. Česko zatím zůstávalo po několik dnů v chladnější části, od konce týdne se oteplovalo i u nás…

Připravil Petr Hanuška

Moravská filharmonie Olomouc

mfo.cz

Koncerty říjen 2026

8. 10.
19.00
Reduta

D1 / Život v pravdě. Václav Havel 90

Dvořák, Smetana, Gershwin, Santo

Michael Žantovský – *mluvené slovo*
Ladislav Fančovič – *klavír*
Tomáš Brauner – *dirigent*

Beseda s umělci se koná tentýž den od 18.00 v Mozartově sále. Vstup na besedu je součástí abonentky/vstupenky.

17. 10.
19.00
kostel Panny Marie Sněžné

Giuseppe Verdi: Requiem

Podzimní festival duchovní hudby

20. 10.
19.00
Reduta

R 1 / Klavírní recitál Miroslava Sekery

Haydn, Chopin, Klein

28. 10.
19.00
Reduta

M 1 / Slavnostní koncert ke Dni vzniku samostatného československého státu

Korngold, Dvořák

Jiří Vodička – *housle*
Maroš Potokár – *dirigent*

Srdečně vás zveme také na listopadové koncerty:

21. 11.
19.00
Reduta

M+ / Koncert filmových melodií

Filmová hudba dokáže vykreslit nesmírně širokou škálu pocitů a nálad a často tvoří i polovinu z celkového dojmu toho či onoho snímku. Zároveň má i tu zázračnou schopnost nás v okamžiku přenést v čase do jiné doby, do jiného světa. Symfonický orchestr Moravské filharmonie Olomouc vás spolu se sólisty Lucií Červenkovou Mlynářovou a Tadeášem Hozou zve na večer plný nezapomenutelných melodií českého i světového filmu, muzikálu a populární hudby.

Pod taktovkou Miloslava Oswalda zazní slavné skladby z filmů a muzikálů, jako jsou Limonádový Joe, Tenkrát na západě, Indiana Jones, West Side Story, Schindlerův seznam, Bídníci, Top Gun či Zrodila se hvězda.

22. 11.
19.00
Reduta

NM1 / Zázračné dítě – Wolfgang Amadeus Mozart

Když se řekne „klasická hudba", většina z nás si okamžitě vybaví Volkswagena – pardon, chtěl jsem říct Wolfganga Amadea Mozarta – tu velkou klavírní hvězdu s bílou parukou a skladatele z 18. století. To zázračné dítě, které dokonce navštívilo Olomouc, věnovalo našemu městu celou symfonii a bylo místními lékaři vyléčeno z neštovic. A samozřejmě také hudebního génia, který napsal *Malou noční hudbu* a spoustu další skvostné hudby.

Zábavným koncertním pořadem vás provede herec a zdravotní klaun Jan Šprynar. Společně prozkoumáme Mozartův životní příběh a poslechneme si jeho nejslavnější kompozice.

Koncerty MFO se konají za podpory:
OLOMOUC
Ministerstvo kultury
Olomoucký kraj
Gen. partner MFO:
VEOLIA
Hl. partner MFO:
AUTO KUBÍČEK

Moravské divadlo Olomouc

Říjen v Moravském

1.	čt	19:00	D	**Královský dvůr / Skrytá tajemství** **King´s Court / Hidden Secrets** / Senioři - 30%	W. Kilar, P. Glass	Balet
2.	pá	19:00	P	**Heda Gablerová** / Premiéra	H. Ibsen	Činohra
		19:00		**3Testry** / Sedmička / Divadlo Šumperk		Činohra
3.	so	10:00		**Od Lumièrů k Havlovi aneb Jak se svět naučil pohybovat** / Sedmička		Workshop
4.	ne	14:30	NO	**Evita** / Arter - 50%	A. L. Webber	Muzikál
5.	po	19:00	K	**Evita**	A. L. Webber	Muzikál
6.	út	19:00	B	**Evita**	A. L. Webber	Muzikál
8.	čt	19:00		**Noc na Karlštejně**	K. Svoboda, J. Štaidl, E. Krečmar, Z. Podskalský, Z. Podskalský ml.	Muzikál
		19:00		**Královny** / Sedmička / Arter - 50%	R. Vencl, M. Doleželová	Činohra
9.	pá	19:00	V	**Čert a Káča** / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	A. Dvořák	Opera
10.	so	19:00	X	**Heda Gablerová**	H. Ibsen	Činohra
		19:00		**V hlavní roli JÁ** / Sedmička		Mono-stand-up-drama
11.	ne	16:00		**Brouk v hlavě** / Arter - 50% / Rodinné divadlo / Derniéra	G. Feydeau	Činohra
		16:00		**Ambient reading party** / KEC		Workshop
12.	po	19:00	A	**Kati** / Derniéra	M. McDonagh	Činohra
13.	út	16:30		**Mezi květy** / KEC		Workshop
		19:00	L	**Mladý Humble**	Ch. Jones	Činohra
14.	st	19:00	C	**Andělé mezi námi** / Arter - 50%	F. Langer	Činohra
15.	čt	09:30		**Mimi dílna - Podzimní kolébání** / KEC		Workshop
		18:00		**Večer s klasikou ve Vile Primavesi:** **Nazdar Vašku, sbohem pane prezidente!**		Koncert
		19:00		**Jejich sestra** / Sedmička	M. Šinkovský	Činohra
18.	ne	10:00	RPP	**Děti z Bullerbynu** / Divadlo Šumperk / Výtvarné dílny ve foyer		Pohádka
		14:00	OPP	**Děti z Bullerbynu** / Divadlo Šumperk / Výtvarné dílny ve foyer		Pohádka
20.	út	19:00		**Dokud nás lež nerozdělí** / Sedmička	J. DiPietro	Činohra
		19:00		**PBR - Špinarka**	T. Dianiška	Prix Bohemia Radio
21.	st	19:30		**Buchty: Barevný kotlík** / Sedmička		Host
22.	čt	19:00	D	**Heda Gablerová**	H. Ibsen	Činohra
23.	pá	19:00		**Noc na Karlštejně**	K. Svoboda, J. Štaidl, E. Krečmar, Z. Podskalský, Z. Podskalský ml.	Muzikál
24.	so	09:00		**Workshop autorského divadla s V. Zimmermannem** / Sedmička		Workshop
		16:00	ZO	**Chvilky**	B. Parkanová	Činohra °
25.	ne	14:00		**Komunikační workshopy: hlas jako nástroj** / KEC / Arter - 50%		Workshop
		16:00	YO	**Láska mezi nebem a zemí**	P. Valentine	Činohra
27.	út	19:00	B	**Bořiny za břehem** Dramaturgický úvod od 18:15 hod. / Senioři - 30%	M. Krobot, L. Smékal	Činohra
28.	st	19:00		**Natěrač**	D. Churchill	Činohra
29.	čt	19:00		**Natěrač**	D. Churchill	Činohra
30.	pá	19:00	P	**Drákula** / Premiéra	W. Kilar, S. Prokofjev	Balet
		19:00		**Když se zhasne** / Sedmička	R. Vencl, M. Doleželová	Činohra °
31.	so	14:00		**Výtvarný workshop: Halloween** / KEC		Workshop
		19:00	X	**Drákula**	W. Kilar, S. Prokofjev	Balet

Zřizovatelem Moravského divadla a Moravské filharmonie, p. o. je statutární město Olomouc.
Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Olomouckého kraje.

Změny vyhrazeny. Aktuální program naleznete na www.moravskedivadlo.cz.

* v italském originále s českými a anglickými titulky
° představení bez přestávky

www.moravskedivadlo.cz
tel.: 585 500 500

divadle Olomouc

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI
PARTNEŘI
HLAVNÍ PARTNEŘI
GENERÁLNÍ PARTNER
ZA PODPORY